

Osmanlı'da Anarşizm(2)
Bulgar ve Ermeni Hareketlerinde
Anarşizm Etkisi
s 20

Maltepe Ü. Hastanesi
Direnişindeki İşçilerle
Röportaj
s 6

İktidardaki Radikal Sol'un
Limitleri
s 18

Hem Elektrikten, Hem Sudan
Çarpıyorlar
s 13

meydan

1 TL

www.meydangazetesi.org

"İnsan ancak kendi kadar özgür insanların arasında özgürdür"

AYLIK
ANARŞİST
GAZETE
SAYI: 24
ŞUBAT
2015

FAŞİZME GEÇİT YOK

Faşist iktidarlar bizim bulunduğumuz yerden asla geçemeyeceklerdir. Bu, ezilenlerin parolasıdır. Biz onlara şöyle sesleniyoruz: "Geçemeyeceksiniz!". Yıkıntılardan hiç mi hiç korkmuyoruz. Dünya bizlere kalacak; bundan şüphemiz yok. Burjuvazi tarihten silinmeden önce mülkiyetindeki dünyasını yıkabilir. Biz ezilenler yeni bir dünyayı yine inşa edebiliriz ve daha güzellerini. Yüreğimizde bir dünya taşıyoruz, bu dünya şimdi şu anda büyümekte.

İberya Devrimi'nden Yoldaş Buenaventura Durruti

s 28

Yasaklara, Baskılara, Gözaltılara Karşı MEYDAN OKUYORUZ

Yaklaşık iki buçuk yıldır kolektif bir üretilmeyle yayın yaşamına sürdüren anarşist gazete Meydan, devletin kolluk güçlerinin zaman zaman baskı dozunu arttırdığı engelleme girişimlerine rağmen, okurlarına ulaşmaya devam ediyor. Muhafif, devrimci yayın organları dahil olmak üzere, çıkarılan tüm yayınların dağıtımını şirketleri kanalıyla tekeline almak isteyenlerin bu fiili baskısına karşı; gazetemizi meydanlarda, sokaklarda, mahallelerde, toplu taşıma duraklarında, kitapçılarda, büfelerde, liselerde, üniversitelerde, işçi havzalarında ve hapishanelerde insanlara ulaştırmak isterken çeşitli engelleme girişimleri ile karşılaşyoruz.

Geçtiğimiz yılın Eylül ayında, Taksim İstiklal Caddesi'nde kurduğumuz standımıza yapılan polis saldırısı ve provokasyonu, dağıtımçılarımızın kararlılığı sayesinde boşa çıkarılmıştı. Kimlik kontrolü bahanesiyle standımızın önüne yığılan polisler, çevrede toplanan halkın da dağıtımçılarımızı sahiplenmesi sonucu standımızı terk etmek zorunda kalmıştı.

Aralık ayı sonlarında ise, gazetemizin İstanbul dışındaki dağıtım noktalarından biri olan Yalova'da benzer şekilde devletin kolluk güçleri bu kez önce sivil faşistlerle provokasyon yaparak dağıtımçılarımızı gözaltına almıştı. Sivil faşistlerin sözlü tacizleri sonrası kararlı duruşunu bozmayan dağıtımçı-

larımız, dağıtım yapılan alana gelen üç ekip otosu ile katil polis tarafından darp edilerek gözaltına alınmış ve bir gün gözaltında tutulduktan sonra savcılık tarafından serbest bırakılmışlardı.

Gazetemiz Meydan, geçtiğimiz aylarda Adalet Bakanlığı'nın aldığı keyfi bir kararla, diğer bazı devrimci yayınlarla birlikte hapishanelere alınmadı, tutsaklara ulaşması engellenmeye çalışıldı. Aralarında Meydan Gazetesi'nin de bulunduğu yayınların, dağıtım şirketleri aracılığıyla dağıtılmamasını gerekçe gösteren bu karar, devrimci yayınlar tarafından oluşturulan platformun Bakırköy Kadın Hapishanesi önü ve Galatasaray Meydanı'nda yaptığı eylemler sonrasında geri alındı.

Son olarak geçtiğimiz günlerde, Kadıköy Bahariye Caddesi'nde gazetemizin de içinde bulunduğu devrimci yayınların dağıtımında, yeni bir polis terörü girişimiyle karşılaştık. 31 Ocak'ta stand açan devrimcilere yönelik polis saldırısı sonrası gözaltılar yaşandı. 1 Şubat tarihinde ise devlet, Bahariye Caddesi'nde devrimcilerin stand açtığı alana çevik kuvvet ve sivil polisler ile adeta yığınak kurdu. Bu baskıya karşı dağıtımçılarımız ve diğer devrimciler ortak bir inisiyatif geliştirip polis yığınağının önüne gelerek burada dağıtım gerçekleştirdiler. Dağıtım sırasında ajitasyon ve sloganlarıyla katil devlet ve onun-

katil polisleri teşhir edildi. Bu kararlı tutum karşısında geri adım atan polis, işgal ettiği alanı ve sonrasında Bahariye Caddesi'ni terk etmek zorunda kaldı. Dağıtım süresince Kadıköy'deki tüm devrimci kurumlar alana gelerek dayanışma gösterdi. 18.30'da alanda kurumlar adına bir basın açıklaması yapılarak polisin bu engellemeci ve baskıcı tutumu karşısında geri adım atılmayacağı vurgusu yapıldı. 2 Şubat günü de yine aynı alanda stand açan devrimcilere yönelik polis saldırısı sonucu bir kez daha devrimciler gözaltına alındı. Bunun üzerine Kadıköy'deki devrimci yayınlar bir kez daha sokağa çıkarak yılmayacaklarını, stand açılan alanı terketmeyeceklerini gösterdiler.

Meydan Gazetesi, anarşizmi toplumsallaştırmak için her türlü zorluğa rağmen hedefinden vazgeçmemiştir. Bugün 18 ilde sürekli dağıtım gerçekleştiren gazetemiz sadece bu coğrafyada da değil, yaşadığımız coğrafyanın dışında birçok yerde kendini var etmeyi başarmış; sözünü bu yerlere taşıyarak anarşistler için enternasyonal bir iletişim aracı olmayı başarabilmiştir. Bizler bugün olduğu gibi yarın da şirketsiz ve patronsuz bir şekilde, kolektif gücümüzle yayın hayatımızı sürdüreceğiz. Ama en çok da dayanışmayla büyümeyi sürdüreceğiz.

**Yasaklara, baskılara, gözaltılara karşı
Meydan okuyoruz!**

Şalter İnecek, Bu İş Bitecek!

Fırat Binici

firatb@meydangazetesi.org

Son günlerde, işçi sınıfı mücadelesi adına heyecanlı günler yaşıyoruz. 22 Ocak'ta grev kararı alan 15.000 metal işçisinin bir patron sendikası olan Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası'na (MESS) karşı aldığı grev kararı ve muhtemel sonuçları, sınıfın hareketlenmesi adına bir dönüm noktası olabilir. Bu dönüm noktasının nasıl olacağını anlamak için, işçi sınıfının tarihine bakmak yeterli olacaktır; yani sınıfın öz-örgütlenme deneyimleri ve sendikal bürokrasiye karşı mücadele tarihine. Coğrafyamızdaki mücadele tarihinin önemli kazanımları, 29 Ocak'ta MESS'in tüm dayatma ve tehditlerine karşın çıkılan grevde olduğu gibi, devletle her daim işbirliği içinde olan bu işçi düşmanı patron örgütlenmelerine karşı mücadele ederek elde edilmiştir.

Devletin, sermaye sınıfıyla işbirliği içinde, metal işçilerinin grevine karşı 29 Ocak'ta yayımladığı yasaklama kararı, son 13 yılda 7. grev yasağı. İşçilerin mücadele araçlarına ve örgütlenmesine karşı devletin saldırılarını yoğunlaştırdığı bu süreçte, metal işçilerinin 12 Eylül 1980 askeri darbesi öncesi gerçekleştirdiği MESS direnişlerinin, o dönemde bu önemli patron örgütlenmesini yenilgiye uğrattığını hatırlamak gerekir.

1959'da kurulan MESS (Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası), o yıllarda yavaş yavaş sendikal örgütlenmeye yüzünü dönen işçi sınıfının mücadele ivmesini yavaşlatmayı; metal iş kolu ve tüm iş kollarında "çalışma barışının sağlanması" adı altında işçilerin sermaye sınıfına karşı koşulsuz itaatini amaçlıyordu. Kuruluş bildirgesine bu maddeyi koyan MESS, öte yandan işçi ücretlerinin arttırılması, sosyal hakların geliştirilmesi, çalışma saatlerinin düşürülmesi, iş güvencesinin sağlanması gibi talepleri toplu sözleşme masasında müzakere

etmeye bile yanaşmıyordu.

15-16 Haziran 1970'in büyük işçi direnişinde mücadele pratiği anlamında ilk kez işçilerin karşısına çıkan MESS, bu süreçte DİSK'in kurucu sendikalarından olan Maden-İş'e karşı bir karalama kampanyasına girişti. MESS yöneticileri, o yıllarda devletin muhalifleri üzerinde bir baskı aracı olarak yasalanan DGM'yi (Devlet Güvenlik Mahkemeleri: Yakın zamana dek yürürlükte olan Özel Yetkili Mahkemeler'in benzeridir.) desteklediler ve Maden-İş kurucularının bu mahkemelerde yargılanması için kulislere yaptılar. Bu dönemde MESS yönetiminde, daha sonra başbakan ve cumhurbaşkanı olan Turgut Özal'ın bulunması, patron sınıfı ve devletin çıkar birlikteliğine dair iyi bir tarihsel örnek olmasının yanı sıra içinden geçtiğimiz süreçte yasaklanan metal işçileri grevinin önemini gösteriyor.

Anayasa Mahkemesi'nin 11 Ekim 1975'de iptal ettiği Devlet Güvenlik Mahkemeleri Yasası'nın 1976'da dönemin sağ partilerince (MHP-MSP-AP) oluşturulan Milliyetçi Cephe (MC) Hükümeti tarafından yeniden öne sürülmesi ve DGM'lerin yeniden yasallaştırılma girişimlerine karşı yaygın işçi direnişleri ve gösteriler başlandı.

DİSK yönetiminin süreci geçiştirmeye yönelik göstermelik olarak siyah çelenk koyma "eylemlerine" ve işçilere somut bir mücadele hedefi koymaktan uzak "eylem konusunda işçilerin serbest bırakılacağı" kararı karşısında işçiler; İstanbul, İzmir, Ankara, Bursa, Antalya, Adana, Mersin, Diyarbakır, Kayseri, Sakarya, Balıkesir'de iş bıraktı. Demir-Çelik işçilerinin yanı sıra Aliağa ve İpraş Rafinerileri, Erdemir, Türk Demir Döküm, Sungurlar, Pirelli, Goodyear, Tofaş, Renault fabrikalarında üretim "DGM'ye Hayır!", "MC'ye Hayır!"

sloganları eşliğinde tamamen durduruldu. DGM direnişi, yaşanan gözaltılara ve işten atmalara karşın başarıyla sonuçlandı ve DGM yasası engellendi.

"DGM'yi ezdik, sıra MESS'de" şiarıyla hareket eden işçiler, 1977 yılında, grev ve direniş süreçleri karşısında işten çıkarmalar ve lokavt gibi işçi düşmanı tavrılarını daha da katılaştıran MESS'e karşı mücadelesini büyüttü. 1977,78 ve 80 yıllarında gerçekleşen MESS direnişlerinin odağında aslında işçi ücretleri ve ekonomik taleplerden öte politik mücadelelerini önceleyen ve bu doğrultuda örgütlenme haklarının engellenmesine yönelik patron ve devlet saldırılarına karşı bir mücadele hattı vardı. Bu direnişlerin böylesi bir doğrultuda örülmesi ve dahası başarıya ulaşması, bu topraklardaki işçi ve ezilenler mücadelesinin bundan sonraki seyrine yönelik önemli ipuçları veriyor.

İşçi sınıfının örgütlülüğüne ağır bir darbe indiren 12 Eylül 1980 askeri darbesinden sonra MESS, azgınca saldırıya girişti. DİSK ve Maden-İş darbeyle birlikte kapatılmıştı. Ama Türk-İş'e bağlı işbirlikçi Türk Metal'e dokunulmamıştı. MESS, 1983'te yasalarda yapılan değişikliklerden sonra, Maden-İş üyesi işçilerin kayıtlarını Türk Metal'e verdi ve Türk Metal'e üye olmalarını sağladı. O günden beri toplu sözleşme görüşmeleri, çoğunluğu elinde tutan Türk Metal'le MESS arasında yürütülüyor. Türk Metal, MESS'in her dayatmasına boyun eğiyor. Bu iki sendika, on binlerce metal işçisine ortak eğitim seminerleri adı altında uslu olmalarını, maaşlarını alıp seslerini çıkarmamalarını nasihat ediyorlar ve "Patron ne kadar kazanırsa, işçi de o kadar kazanır." yalanına işçileri inandırmaya çalışıyorlar.

Metal işçilerinin tüm baskılara rağmen örgütledikleri grevin

ikinci gününde, yasaklanma kararının açıklanmasıyla beraber greve çıkmaya hazırlanan işyerlerinde büyük bir öfke hakim oldu. İstanbul'da bulunan Ejot Tezmacı ve Paksan Makina fabrikalarında işçiler vardiya çıkışlarında toplantılar olarak yasağa karşı işyeri işgalleri seçeneğini tartıştılar. Gebze'de bulunan ve metal sektörünün köklü fabrikalarından olan Sarkuysan'da ise benzeri bir fiili durum, kısmen Birleşik Metal-İş'in tutumu nedeniyle hayata geçirilemedi. İşçiler yasağa karşı fiili durum yaratarak fabrika işgallerini kısmi de olsa gerçekleştirmeye başlarken, sendikadan, somut bir mücadele yöntemi önermekten uzak ve muğlak bir "yasağı tanımıyoruz" tavrı geldi. Mücadeleye devam edilecekti, ama nasıl?

Hem grev yasağına karşı sığağı sığağına karşılık verilememiş, hem de yasak kararının ertesi günü yapılan toplantının ardından, özellikle işgallerin sürdüğü iki işyerine yönelik olarak "pazartesiye beklemeleri" salık verilmişti. Buna karşın Ejot Tezmacı ve Paksan işçileri yaratmış oldukları fiili fabrika işgali durumunu koruyan açıklamalar yaptılar. "Biz bitti demeden bu grev bitmez" diyen Ejot işçileri, pazartesi günü fabrikaya girdiler, fakat üretim yapmadılar. Benzer biçimde Paksan işçileri de fabrikaya girdiler, fakat sendika önlüklerini giyerek tüm vardiyalarda üretimi durdurdular. Metal işçilerinin mücadelesi, bugün de MESS, devlet ve hatta sendika bürokrasisine karşı sürüyor. Tıpkı sınıf kardeşlerinin 1977-80 yılları arasında DGM'ye, MESS'e ve MC hükümetlerine karşı verdiği mücadelede olduğu gibi, sendikal bürokrasiye mahkum olmayıp kazanmak için yükselen sesleri duyuyoruz:

"Şalter İnecek, Bu İş Bitecek!"

Özel İstihdam Büroları Yeni "Amele Pazarları"dır

Halil Çelik

halilcelik@meydangazetesi.org

Taşeron sisteminin iyice yaygınlaştığı günümüz çalışma sisteminde bir süredir uygulanan ve "modern köleliğin" en somut örneği olarak tariflenen Özel İstihdam Büroları, son yasal düzenlemeler ile beraber işçi kiralamaya başlayacak. On yılı aşkın bir süredir İŞKUR'a bağlı olarak çeşitli şekillerde varlığını sürdüren Özel İstihdam Büroları'na geçtiğimiz Ocak ayı sonunda meclise sunulan "Aile Paketi" tasarısında "geçici iş ilişkisi kurma" yetkisi verilerek, bu bürolara işçi kiralama yetkisi tanındı. Böylece bu bürolar iş ve işçi bulma görüntüsünü koruyarak patronlar için yeni bir "amele pazarı" anlamı taşıırken, bugüne kadar kadrolu veya taşeronla bağlı olarak çalışan işçi için ise gündelik ve hatta saatlik olarak kiralanabilecek bir çalışma yaşamını zorunlu kılacak.

Bu uygulama yeni bir proje olmamakla beraber 2000'li yılların başından itibaren AB'ye giriş kapsamında mevcut hükümet tarafından yasallaştırılmaya çalışılıyor. Çünkü AB üyesi hemen hemen tüm devletlerde uygulanan bu sistem devlete ve sermayeye taşeron sisteminden bile daha fazla kolaylık sağlıyor. İşçinin, ödünç alınıp verilebilen, kiralanabilen bir ticari mal ile eş değer olarak görüldüğü bu sistemin amacı "işsizlik ile mücadele" ve "istihdamı sürdürme" olarak açıklanıyor. Oysa amaç çok açık ve net olarak patronların ve devletin işçi karşısında sorumluluklarının en aza indirilmesi esasında sömürüyü arttırmaktır. 2003'ten bu yana kısmen ve yasal olmayan bir şekilde de olsa uygulanan bu sistem hali hazırda taşeronluk sistemi ile yoğun bir sömürüye maruz kalan işçi sınıfını daha önce mücadele edilerek, bedel ödenerek patronlardan ve devletten söke söke kazandığı birçok şeyden de yoksunlaştıracak.

Bu sisteme göre istihdam bürosuna bağlı olarak çalışacak olan işçi, büro tarafından isteyen şirkete 6 ayı geçmemek koşuluyla kiralanabilecek. Bu 6 aylık süre, işçinin hali hazırda kıdem tazminatı ve işe iade talebi gibi durumları ortadan kaldırması ile beraber işçinin kadrolu çalışması gibi bir durumu da tamamen yok sayıyor. 2003'ten bu yana faaliyet yürüten İŞKUR'a bağlı 500'den fazla Özel İstihdam Bürosu, önce iş bulma kurumu gibi hareket ederek işçiden buldukları iş için herhangi bir ücret talep etmiyordu. Ancak yeni düzenleme ile beraber kiralanana işçiden de hizmet bedeli adı altında ücret talep edilebilecek. Günlük veya saatlik dahi kiralanabilecek işçinin tüm "mali ve sosyal hakları" tamamen büroya ait olacağı gibi, bu bürolarla işsizliği önlemek bir yana daha çok işsiz yaratılacağından da şüphe yok. Görüldüğü üzere bu bürolar adeta işçi simsarlığı yapacak. Özel İstihdam Büroları'nın var olduğu günden bu yana bu bürolara bir karşı koyuş da elbette mevcuttur. Bu karşı koyuşun öznelere olan sendikalar, 2003'ten bu yana büroların sendikal örgütlenmeyi zorlaştırdığı, toplu sözleşmelerde büyük sorunlar yaratacağı üzerinden bir hat izliyor. Zaten aynı anlayışın taşeron sistemine karşı verdiği mücadele sınıfı bugün Özel İstihdam Büroları ile karşı karşıya bırakmadı mı?

Tüm sektörlerde kiralık işçi sistemine geçmek gibi bir misyona sahip Özel İstihdam Büroları'na karşı verilecek mücadeleyi amele pazarlarında dayabaşılara karşı verilen mücadeleden farklı görmeyerek bu yönde mücadeleyi büyütecek bir öz örgütlenme anlayışıyla hareket etmek sınıf adına oldukça önemli bir noktada duruyor. Nasıl ki amele pazarlarında bekleyen işçilerin, dayabaşılardan yüreğine korku saldığı zamanlar yaşanıyorsa; bugün aynı korkuyu Özel İstihdam Büroları'na, taşeron patronlarının yüreğine de salmak gerekir.

Fibrobeton'da Direniş Geri Adım Attırdı

Tüpraş İzmit'te yüklenici firma olan Fibrobeton'a bağlı Mdpreakast taşeronunda çalışan taşeron inşaat işçileri, 20 Ocak günü bir basın açıklaması ile direnişe başladı.

3 aylık ücretlerinin ödenmemesi üzerine direnişe başlayan taşeron inşaat işçileri, şirketin Kavacık'ta bulunan bürosuna yürüdü. Şirketin önüne ge-

lindiğinde burada bir basın açıklaması okunarak direniş başladı. Mesai saati sonuna kadar şirket önünde sloganlarla halaylarla bekleyiş sürerken, mesai bitiminde taşeron şirket, İnşaat-İş temsilcileri ve işçiler ile bir görüşme talep etti. Sonraki gün sabah saatlerinde gerçekleşen görüşmenin ardından, Fibrobeton geri adım atarak işçilerin tüm alacaklarını ödeme talimatı verdi.

Turizm İşçileri Sorunlarını Tartışıyor

Turizm sektöründe faaliyet yürüten kurumlar; Tüm Emek Sen, Dev Turizm İş, Dora İşçileriyle Dayanışma Platformu ve İstanbul Yeditepe Aşçı ve Garsonlar Derneği 14 Şubat Cumartesi günü sektörde çalışan işçilerin sorunlarının konuşulacağı bir toplantı düzenliyor. Turizm sektöründe otelde, lokantada, kafeterya, bar ve spor tesislerinde çalışan işçilerin bir araya geleceği toplantı öncesi, direnişte olan Dora Otel

işçileri afiş ve bildiriler ile toplantının çağrısını yaptı.

İstanbul'un farklı noktalarına afişler asan platform üyeleri, Taksim ve Sultanahmet gibi bölgelerde bildiriler dağıtarak, turizm işçilerini 14 Şubat Cumartesi günü TMMOB Makine Mühendisleri Odası'nda saat 13.00- 17.00 arasında gerçekleşecek olan toplantıya çağırırdı.

Belediye İşçileri CHP'yi İşgal Etti

Sarıyer Belediyesi'nde işten çıkarılan 16 taşeron işçisi, CHP İl Binası'nı işgal ederek kapılarına zincir vurdu. CHP'li Sarıyer Belediyesi ve taşeron şirketinin, işçilere "İşinizi geri alacaksınız. Tazminat haklarınızı da alacaksınız" diyerek imzalattığı tutanağa rağmen verilen sözler tutulmadı. Bunun üzerine Levent'te bulunan CHP İstanbul İl Binası'na giren 16 işçi bu-

rayı işgal ederek kapılara zincir vurdu. Tazminat ve sosyal haklarının iade edilmezse bu tür eylemleri sürdüreceklerini söyleyen taşeron işçileri, hiç bir CHP'linin dışarı çıkmasına da izin vermedi. Ön kapıya "Bu bina Sarıyer Belediyesi İşçileri Tarafından İşgal Edilmiştir" yazılı pankart asan taşeron işçileri, akşam saatlerinde eylemini sonlandırdı.

İPAŞ İşçilerine Bir Darbe de Sendikadan

Malatya'da İPAŞ İplik Fabrikası'nda çalışan 200 işçi, yılbaşında yıllık izin bahanesi ile gönderilip işten çıkarıldı.

Üretim olmadığı gerekçesiyle çalıştırılmayan 200 işçi, bir ayı aşkın bir süredir muhatap bulamadıklarını, üye oldukları TEKSİF sendikasının ise ken-

dilerine sahip çıkmadığını belirtiyor. Malatya Eğitim-Sen'de bir basın açıklaması gerçekleştiren İPAŞ işçileri adına konuşan Sezai Serçe "Evimize ekmek götürüyoruz. Çoluğumuz çocuğumuz mağdur." dedi. Serçe, TEKSİF sendikasının kendilerini yalnız bırakmasını da kınadı.

Direnen Ülker İşçileri Dayanışma Şöleni Düzenledi

Üç ayı aşkın bir süredir Topkapı'daki fabrika önünde direnişte olan Ülker işçileri, direnişin 97. gününde "Ülker İşçileri ile Dayanışma Şöleni" gerçekleştirdi.

Bakırköy Atatürk Spor ve Yaşam Köyü'nde gerçekleşen şölene, BEDAŞ işçileri, Zet-Farma işçileri, Bakırköy ve

Avcılar belediyelerinde çalışan işçiler ve tekstil işçileri de katıldı, direnişçi Ülker işçileri ile dayanışma gösterdi.

Ayşenur Kolivar, Aydoğan Topal, Oğuz Bozkuş gibi sanatçıların katıldığı etkinlikte, grevleri yasaklanan metal işçilerine selam gönderilerek salona "Genel Grev Genel Direniş" pankartı asıldı.

Devlet

Sağlığa da, Varlığa da...

Rıfat Güven

rifat@meydangazetesi.org

Geçenlerde minibüste seyahat ederken yarımda oturan orta yaşta bir adam bana kaymakamlığın yerini sordu. İlk başta sıradan bir adres tarifi yapıp koltuğuma yaslanacaktım. Fakat sonra adamın yüzündeki tedirginlik konuşmanın çerçevesini sıradan bir adres tarifinin dışına çıkardı. Bundan 1 yıl önce işten atılmış, işten atılmasının yanında bin liraya yakın da borcu çıkmış. Bu borcun ne olduğunu sorduğumda, devletin ezilenler üzerinde kurduğu sömürü sisteminin bir başka yüzüyle karşılaştım.

2012 yılının başında çıkan yasayla herkese Genel Sağlık Sigortası yapma zorunluluğu getirildi. Sosyal Güvenlik Kurumu 'Herkes Genel Sağlık Sigortası Olacak' sloganı ile bu uygulamayı ilan etti. Buna göre sosyal güvencesi olmayan herkese öncelikle gelir tespiti yapılacak ve kişi, bu tespit sonucuna göre bir prim ödemek zorunda kalacak. Öyle ya da böyle devlet, her şekilde bir ekonomik fayda sağlamış olacak.

Anlayacağınız, sömürü, Genel Sağlık Sigortası(GSS) ile bu sefer de sağlık alanında devam ediyor. Devlet, üzerinde var olduğu topraklarda yaşayanları katlettiği gibi, yaşarken de insanların sağlıklarını doğrudan ya da dolaylı tehdit ediyor, öldüremediğini ise yaşarken sömürüyor.

En doğrudan anlamıyla, devlet haraç alıyor, sağlık hizmetlerinden faydalansanız da faydalanmasanız da sizden bunun ücretini alıyor. Bir tarafta herhangi ekonomik geliri olmadığı için ameliyat olamadan hastane kapılarından döndürülenler, sigortasını yatıramadığı için taktığı dişi bile sökülenler, hastane masraflarını karşılayamadığı için çocuklarını rehin olarak bırakanlar, zorunlu gelir tespiti borçları, prim borçları... Diğer yanda kapitalizmin hijyenik, son derece teknolojik ve lüks hastaneleri ve buralarda istedikleri şekilde sağlık hizmeti alan zenginler...

Ne sağlık şirketlerine peşkeş çekilen hastanelerden, ne de bunu gerçekleştirirken ceplerini dolduran devlet görevlilerinden bahsetmeye lüzum var.

Ha bir de unutmadan, sınırdışı siyasi, ekonomik... çıkarları dolayısıyla lojistik hizmetlerinin arasında İŞİD'lilere sağlık hizmeti veren hastaneleri unutmamak lazım. Bu da, geleceğe dönük yatırım olsa gerek.

Anlayacağınız devlet yaşamlarımızdan alıyor, sağlığımızdan alıyor, varlığımızdan alıyor.

Devlet varlığa da sağlığa da zararlıdır.

www.meydangazetesi.org

iletisim@meydangazetesi.org

Gazete Meydan Bürosu: İstiklal Caddesi Mis Sokak No: 4/5 Taksim/İSTANBUL(Saray Ozalit Üstü) Tel: 0212 244 22 41

GAZETE MEYDAN Yerel Süreli Yayın **Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:** Hüseyin Civan **Adres:** İstiklal Caddesi Mis Sokak No: 4/5 Taksim/İSTANBUL **iletisim@meydangazetesi.org** www.meydangazetesi.org **Baskı:** Özdemir Matbaacılık Davutpaşa C. Güven San. Sit. C Blok No:242 Topkapı/İST **Tel:(212) 577 54 92**

MALTEPE ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ SAĞLIK İŞÇİLERİ DİRENİŞTE

İstanbul Maltepe’de bulunan Maltepe Üniversitesi Hastanesi’nde çalışırken Devrimci Sağlık İş sendikasına üye oldukları için işten çıkarılan 98 sağlık işçisi, işlerine geri dönmek için ve taşeron dayatmalarına karşı hastane binası önüne çadır kurarak direnişe başladı. İki aya yakın bir süredir hastane önünde gece gündüz nöbet tutarak bekleyen Maltepe Üniversitesi Hastanesi işçilerinden Şehriban Kaya ve Sevinç Şahin ile hastanedeki çalışma koşullarını ve direniş sürecini konuştuk.

Röportaj: Serhat Yaşar & Dilan Yaman

Meydan Gazetesi: Merhabalar, öncelikle sizi biraz tanıyalım. Maltepe Üniversitesi Hastanesi’nde daha önce böylesi örgütlü bir duruş olmamıştı. Bu örgütlülük nasıl gelişti?

Şehriban Kaya: Ben Şehriban Kaya. 9 yıldır Maltepe Üniversitesi Hastanesi Tıp Fakültesi’nde çalışıyorum. Diyet Hostesi olarak işe girdim. Asgari ücret seviyesinde bir maaş alıyorduk. Bu maaşlarla yaşamak iyice zorlaştı. Temel ihtiyaçlarımızı dahi karşılayamaz hale geldik. Herkes ek iş yapmaya başladı. Bunun böyle süremeyeceğini düşünerek yöneticilerle görüşmelere başladık. Onlardan olumlu bir cevap alamadık. Tabi örgütlü değildik, bireysel olarak da bir şey yapamıyorduk. Yıllarca bu böyle devam etti. Ama hep derler ya, buluşlar ihtiyaçtan doğar diye, biz de ihtiyaçlarımız

gereği sendikalaşmaya başladık. Yapılan zamlar, iş yerinde karşılaştığımız sorunlar, çalışma şartlarımız, çalışma ortamımız ve saatlerimiz gibi sorunlar üzerine arkadaşlarla görüşmelere başladık.

Her hastanede olduğu gibi, siz de burada mesaiye kalıyorsunuz. Mesai ücretleri nasıl ödeniyor?

Mesailerde de normal mesai ücretleri alıyorduk. Başka yerlerdeki gibi yüzde iki yüz falan yok burada. Eskiden hafta sonu 13 saat çalışıyorduk mesela. Bir arkadaşımızın işten çıkması sonrasında şikayet olunca düzelterek 8 saate düşürüldü. Ama bunun farkı bize çok komik bir şekilde yansıdı. Senelerce bu şekilde çalıştırılan arkadaşlarımızın, kimisine 150 lira, kimisine 300 lira verilerek gönderildi. Örgütsüz ol-

duğumuz için bizde de iş korkusu vardı tabi. İşten çıkarırlar diye herkes ne olduğunu bilmediği kağıtlara imza attı. Kimisi boş kağıt bile imzaladı. Sonuç olarak, şu an çalışma saatleri düzelterek 8 saate düşürüldü. Mesailere gelince, öyle sendikaların örgütlü olduğu iş yerlerinde olduğu gibi hafta sonları iki katı, bayramlarda iki katı ücret almıyoruz.

Peki sizin işiniz olmayan işler yaptırılıyor muydu size?

Kesinlikle. Diyet hostesi olarak işe girdim. Buradaki çoğu arkadaş gibi, ben de iki hastaneyi birden idare ediyordum. İki hastanenin de mutfağı var, hastaları var. Bulaşıklarını da yıkadık, hostesliğini de yaptık; personelliğini yaptık, temizliğini yaptık, aşçılığını yaptık. Yani bizim olmayan her türlü işi yaptık. Bize söylenen ise “Bizim sistemimiz böyle, ka-

bul ediyorsanız edersiniz; etmiyorsanız çıkarsınız.” Biz de mecburen yapıyorduk.

Tabi maaşlara yapılan zamların yetersizliği de cabası.

Tabi ki. Yapılan zamlar bir hiç. Zaten görmüyorduk bile, zammı vergi ayına denk getirdikleri için sıfırlanıyor. Bir kere bile biz elimize alamıyoruz bu zamları. Bütün sorunları sendikayla görüşmeye başladık. Hastane yönetimi, bizim bu uğraşımızı fark etti tabi. O kadar da gizli bir çalışma yapamadık zaten, her şey açıktı. Bunu gören işveren, örgütlü olmamızdan korktu. Sendika gelecek diye önce bir arkadaşımızı, sonra üç arkadaşımızı işten çıkardı. Biz devam ettik tabi sendikalı olmaya. Birkaç gün sonra alkışlı giriş ve çıkışla bu durumu protesto ettik. İki gün sonra ise hepimizi (94 kişiyi) işten çıkardılar.

İlk çıkardıkları arkadaşları ve siz diğer 94 işçiyi hangi gerekçe ile işten çıkardılar?

Sendikalı olduğumuz için işten çıkarıyorlar, ama gerekçeleri farklı. Önce dediler ki "işçi fazlalığı". Oysa o bölümde, sadece bir arkadaşımız çalışıyordu. Bu bahanenin tutmayacağını anla-

renişe başlama kararını nasıl aldınız?

Bize hiçbir yazılı belge ile bildirim yapmadılar, bir şey söylemediler. O gün işe başlayacak olan arkadaşlar sabahtan geliyor. "Hepiniz dışarı çıkın" diyorlar, "İşten çıkarıldınız". Gece çalışan arkadaşlara da bir şey

sürece, hiç bir şey kazanamaz. Benim sürekli kullandığım bir lafım var; bize hiç bir şey teneke tepside sunulmuyor. O yüzden mücadele etmemiz gerekiyor. Direnişimizi basın açıklaması yaparak başlattık. Sendikamız ile beraber çadır kurma kararı aldık.

Biraz da buradaki direniş

Diğer hastanelerden işçilerin ve Maltepe halkının direnişe yaklaşımı nasıl?

Şu ana kadar en büyük destekçimiz Maltepe halkı zaten. Farklı kurumlar, siyasi partiler, çok sayıda destek geliyor. Bence buna destek de dememek gerekiyor. Herkesin bu direnişi sahiplenmesi gerekiyor.

Çünkü bugün bizim başımızda, yarın herkesin başında. Biz kazanırsak, yarın herkes kazanmış olacak. Öte yandan Maltepe Forumu bizimle birlikte. Yemeğimiz Maltepe Belediyesi tarafından karşılanıyor. Halk destek için ziyarete geldiğinde, mutlaka eli dolu geliyor. Sizin arkadaşların yaptığı gibi. Destek, dayanışma oldukça fazla.

Merhaba, biraz da sizi tanıyalım. Siz ne gibi sorunlarla karşılaştınız? İşten çıkarılma sürecini siz nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sevcan Şahin: Ben Sevcan Şahin. Maltepe Üniversitesi Hastanesi'nde hasta bakım personeliydim. Hasta bakıcı olarak işe başladım ama bütün işleri yaptırıyorlardı. Çünkü gecede iki kadın personeldik biz. Arkadaşımın dediği gibi, kadın doğum ile buraya bakıyorduk. Acilde hasta bekliyor mesela. Bakım gerekiyor yapıyorsun, kattan çağırıyorlar gidiyorsun, temizliğini yapıyorsun. Ek personel istiyoruz dediğimizde "Gecede ne işiniz var?", "İşinize geliyorsa çalışın, gelmiyorsa kapı orada, buyrun." diyorlar. Sonra sendikalı olduk, bu yüzden işten çıkarıldık.

Son olarak eklemek istediğiniz bir şey var mı ?

Şehriban Kaya : Şunu bir kez daha söylemek istiyorum. İşçi sınıfının birlik olması çok önemli, özellikle bu dönemlerde. Emeğinin gücünün farkına varmalı, tek çare bu. İnsan olarak yaşamak istiyorsak, çocuklarımıza onurlu bir yaşam bırakmak istiyorsak, örgütlenmek direnmek gerekiyor. Nasıl ki patronlar paralarının gücünü biliyorlarsa, biz işçiler de emeğimizin gücünü bilmeliyiz.

Çünkü emek olmazsa, sermaye bir hiçtir. Bir de o sermayede bizim de payımızın olduğunu bilmemiz gerekiyor ve bunu işçilerin kendilerinin görmesi gerekiyor. Kimseden beklemeden, istemeden. Çünkü bizim hakkımızı başkası vermeyecek; biz alacağız.

Meydan Gazetesi olarak röportaj için teşekkür ederiz. Sınıf dayanışması adına daima yanınızda olacağız.

Biz teşekkür ederiz buraya geldiğiniz için. Bizi, bu direnişi sahiplendiğiniz için teşekkür ederiz.

dılar, "performans düşüklüğü" diye gösterdiler. Ardından bizi de çıkardılar ve sebep olarak hiç bir şey söylemediler. Sonradan aldığımız bilgilere göre, bizimki de performans düşüklüğü mü? Yıllarca asgari ücrete çalışalım, performans ödüllerimiz olsun, belgelerimiz olsun; sonra performans düşüklüğü! Bizim performansımız çok iyiydi. Sessiz sedasız mülayim insanlardık. Ama ne zaman "Biz insanız, geçinemiyoruz!" diyerek ses çıkarmaya başladık, işte o zaman -her ne hikmetse- bizim performansımız düştü.

Bugüne kadar performans yüksek olan işçilerin performansı birdenbire düşük oluyor. "Sendikadan dolayı işten çıkardık, taşeron sistemiyle çalıştıracağız." diyemiyorlar tabi.

Onların dedikleri şeydi: "Biz sendikadan değil, performans düşüklüğünden dolayı çıkardık. Sağlığa odaklanmak için bir bölümü tamamen kapattık." Biz işçiler, böyle olmadığını zaten biliyoruz. Taşeron sistemi getirerek sağlığa odaklanacaklarını söylüyorlar. Bu kocaman bir yalan! Utanmadan bizi taşeronla çağırıktan da geri kalmadılar. Taşeron demek kölelik demektir. Güvencesiz iş ortamı ve hiçbir geleceğinin olmaması demektir.

Direnişin başladığı günlere dönecek olursak; işten çıkarılmalar işçi arkadaşların üzerinde nasıl bir etki yarattı? Di-

söylemiyorlar, çalıştırıyorlar. Sabah söylüyorlar onlara da işten çıkarıldıklarını. Herkes şok içinde tabi, şaşırılmış kalmış. Ama sendikalaşmaya başladığımız zaman, bazı şeyleri göze almıştık, bunu tahmin edebiliyorduk. Yani en azından 5- 10 kişiyi çıkarırlar diye düşünüyorduk. Bu kadar çok işçiyi birdenbire çıkarmaları şaşırttı bizi. Hiç haber verilmeden, insanlar birdenbire kış günü sokak ortasına bırakılıyor. Bu kesinlikle işçiyi insan yerine koymadan yapılmış bir şeydir. "Haklarınızı verdik" dediler ama bizim maaşlarımız çok düşük olduğu için bu verilmiş tazminatlar yaşam koşulları düşünülürse hiçbir şey. Çünkü herkesin kredi borcu var. Herkesin kiralari almış başını gidiyor. Kentsel dönüşüm yüzünden zaten kiralık ev de bulunamıyor. Bu sebeplerle insanlar mücadele etmeleri gerektiğini biliyorlardı.

Öte yandan, buradaki arkadaşların daha önce böyle örgütlü bir deneyimi olmamış. Yani bir işleri olduğu için yıllarca şükredip çalışmışlar. Ta ki bardak taşana kadar. "Yeter" diyecek bir duruma gelene kadar. Sorun bir kişinin değil, herkesin sorunu. Herkes geçinememekten şikayetçi, ama kimse bir şey yapmıyordu. Böyle bir direniş olduğu zaman, herkes sorunlarını konuşmaya başlıyor. Çözüm yollarını konuştuk; mücadele etmemiz gerektiğini konuştuk, birlikteliğin önemini konuştuk. Başka çaremiz yoktu. İşçi sınıfı gerçekten birlik olmadığı sürece, mücadele etmediği

ortamına dair konuşalım, direniş çadırında yaşam nasıl sürüyor?

Çadırımız 7/24 açık. Geceleeri haftanın 6 günü erkek arkadaşlarımız nöbetleşe kalıyorlar, haftanın bir günü de biz kadınlar olarak kalıyoruz. İmkanları ölçüsünde herkes gelmeye çalışıyor. Bazısının çocukları oluyor, bir işi çıkmış oluyor. Böyle durumlarda bazen fire verebiliyoruz ama herkes burada olmaya çalışıyor.

Tabi direnişçi işçiler arasında çocuğu olanlar var; hasta olanlar var.

Evet. Dört tane eşi de direnişte olan arkadaşımız var. Bir tane bebeği olan arkadaşımız var. Kanseri hastası olan arkadaşlarımız var. Ama kimse burayı bırakıp da gitmiyor. Eskiden böyle bir durumda negatif bakan insanlar, şimdi diyorlar ki "gerçekten haklılarım". Mücadele etmeden hiçbir şeyin olmayacağını farkına vardırı bu direniş.

Peki ileriye dair herhangi bir eylem etkinlik düşünüyor musunuz?

Yani bunu hafta sonları sendika ile beraber yaptığımız toplantılarda karar alıyoruz. Bir hafta sonra neler olacağını orada konuşuyoruz. Geçtiğimiz günlerde uluslararası bir dayanışma kampanyası ile 30 bine yakın imza topladık. Bunu rektöre ilettik, değerlendireceğini söyledi ama henüz cevap almadık.

Katleden Devlet Roboski İçin Reddet!

Vicdani Ret Derneği, Roboski Katliamı'nın üçüncü yıldönümünde, İstanbul'da Galatasaray Meydanı'nda bir açıklama düzenledi. Devrimci Anarşist Faaliyet ve Lise Anarşist Faaliyet de, VR-DER'in düzenlediği yürüyüşe ve açıklamaya katıldı, düzenlenen açıklamada birçok devrimci anarşist vicdani reddini açıkladı.

İHD İstanbul Şubesi'nin, Tünel'den Galatasaray Meydanı'na düzenlediği ve Roboski'de katledilenleri temsilen 34 tabutun taşındığı yürüyüşün ardından, VR-DER'in Galatasaray Meydanı'nda gerçekleştirdiği eylem "Em Roboski ji Bîr Nakın" sloganlarıyla başladı.

"Em ji Bîr Nakın Roboski Vicdanımızdır- Vicdani Ret Derneği" yazılı pankartın taşındığı eylem boyunca "Katleden Devlet Roboski İçin Reddet", "Askere Gitme Kardeş Kanı Dökme", "Sa-

vaştı Barışta Militarizm Öldürür" sloganları atıldı. VR-DER'i temsilen, dernek eş başkanı Merve Arkun'un yaptığı basın açıklamasında katliam üçüncü yılında da lanetlenirken, katliam mekanizması ordunun bir parçası olmak için vicdani ret çağrısı yapıldı.

Basın açıklamasının ardından, Deniz Atay, Gürkan Kalmaz, Muhammet Ekinci ve Serkan Demir'in de aralarında bulunduğu toplam 11 kişi vicdani reddini açıkladı.

Miraç Bilge: "... Ben, devrimci bir anarşist olarak militarizmin ölüm kokan dünyasını reddediyorum; ne emir alıp Atina'da, Amed'de, Kosova'da tetiğe basan, ne Roboski'de, Hiroşima'da bomba atan parmak olmayacağım..."

Zülfikar Alp: "...Ez dewleten kujer u arteşen kujer red dıkım,

wek anarşistek şoreşger, red a xwe ya wijdani u tevdeyi diyar dıkım."

Oğuzhan Arıcan: "...Katliamcı orduların bir parçası olmamak, halkların özgürlük mücadelelerini büyütme, özgür bir dünyayı yaratmak için vicdani reddimi açıklıyorum.

Yaşasın devrimci anarşizm, yaşasın reddeden vicdanlar!"

Atakan Polat: "... Ben, devletlerinin sınırlarının ve katliamlarının olmadığı özgür bir dünya için mücadele eden devrimci anarşist bir birey olarak, devletlerin katliamlarının, bu katliamların sürdürücüsü ordularının bir parçası olmayacağım..."

Günce Akpınar: "... Bundan tam 3 yıl önce Roboski'de katledilenleri, bugün Kobane'de aynı katliamcı geleneğe karşı dire-

nenleri yok saymayı reddediyorum.

Devlet; bireyi, yaşamı, özgürlüğü katleder. Ben bu ilişki biçiminin içinde yer almayı reddediyor, paylaşma ve dayanışmayla örülü bir yaşam için mücadele ediyorum. Devrimci anarşist bir birey olarak vicdani reddimi açıklıyorum. Biliyorum ki, tüm devletler terörist, tüm ordular katildir!"

Murat Gökkabak: "... Ben vicdan sahibi bir insan, kendi halkının özgürlüğü için mücadele eden insanlara silah doğrultmak istemiyorum. Devrimci anarşist bir birey olarak vicdani reddimi açıklıyorum."

Orhan Alim Kaya: "... Ben Roboski'deki "KAÇAKÇILARI" öldürmek istemiyorum, Ben katil olmak istemiyorum ve devletin zorunlu tuttuğu askerliği reddediyorum."

Mervan ve Sekvan Encü, Roboski İçin Reddetti

Roboski Katliamı'nın üçüncü yıldönümünde, katledilenlerin mezarları başında yapılan anmada Mervan Encü ve Sekvan Encü vicdani reddini açıkladı.

"Kürdistan topraklarında kan akıtan bir sistemin kölesi ve askeri olmayacağız" diyen Mervan Encü ve Sekvan Encü, "... Propagandalarında sürekli olarak, 'bin yıldır bir arada yaşıyoruz ve et ile tırnak gibiyiz' diyen TC Devleti Şengal ve Kobane'de

halkımıza karşı katliamlar gerçekleştiren, bebek katili IŞİD çetelerine destek veren Türkiye devleti utanmadan kalkıp Kürt halkının çocuklarını askere çağırıyor" sözleriyle devletin "kardeşlik" yalanı ardına gizlediği düşmanlık politikasından bahsetti.

"Bu coğrafyayı halklar mezarlığına çeviren bu cinsiyetçi yapının silahını almayı ret edin, eğer silahını almışsanız bir an

önce bu yanlıştan dönün diyoruz. Buradan bir kere haykırarak 'savaş oyunu' bitti diyoruz. Bundan sonra bu cinsiyetçi ırkçı militarist sistemin hiç bir koşulda ne asker olarak, ne korucu olarak asla parçası olmayacağımızı buradan tüm kamuoyuna deklare ediyor, savaşın parçası olup kardeş kanı dökmeyi ret ediyoruz." şeklinde konuşan Mervan ve Sekvan Encü de, Roboski Katliamı'nın üçüncü yıldönümünde vicdani reddini açıkladı.

Vicdanlar Reddediyor

Bir yandan devlet eliyle bedelli askerlik hizmetinin propagandası yapılır, bir yandan kırsalalarda "kaza, intihar, şakalaşma" adı altında şüpheli ölümler sürerken, vicdanlar tüm bas-kılara karşı zorunlu askerlik hizmetini, ölmeyi ve öldürmeyi reddediyor.

Vicdani Ret Derneği'nde düzenlenen basın toplantısında vicdani reddini açıklayan Bilgesu Sümer, "... Gücümü militarizme ve silah sanayisine dönüştürmeyeceğim. Beni ve tüm vicdani retçileri yalnız bırakmayın. Her canlının sözü olduğu, tüm dünyaların içine sığıldığı bir dünyada, tek silahın söz olduğu bir yaşam istemek suç değildir ve bir haktan çok insanlık ödevidir" diyerek vicdani reddini ilan etti. Ardından, derneğe mail yoluyla vicdani ret açıklamalarını ileten Şervan Erin ve Emrehan Demir'in vicdani ret açıklamaları okundu.

Şervan Erin açıklamasında, "... '1.80 boyundaki oğlumun parçalanmış bedenini küçük bir poşete sığdırdım' diyen annenin acısını gördükten sonra bu fotoğrafı meydana getiren bir kurumun parçası olmayı reddediyorum" dedi. Emrehan Demir ise yaptığı vicdani ret açıklamasıyla, zorunlu askerlik hizmetini reddettiğini belirtti. Açıklamasında "NATO üyesi bir ülkenin ordusunda yer

almayacağım. Kardeş kanı dökmeyeceğim, savunmasız insanlara zarar vermeyeceğim." şeklinde konuşan Demir, tüm haksızlıklara karşı çıkararak vicdani ret hakkını kullandığını vurguladı.

1991 doğumlu Harun Dikmen de yakın zamanda "... Vatan-namus borcu diye adlandırılan şeyin, parası olana 18.000 liraya satıldığı bir ülkede, askerliğin vatan-namus borcu değil, birilerinin çıkarları için maşa olmak üzerine kurulu bir düzene ait olamam" diyerek vicdani reddini açıkladı. Ağrılı Muhammed Yaşar da "Kendi şahsımda Türkiye Cumhuriyeti'ne bir Kürt olarak askerlik yapmayı onursuzca bir davranış olarak görüyorum" sözleriyle zorunlu askerliği reddetti. "Yasadışı bırakılmış bir halkı yasalastırmaya çalışan bir halk mücadelesine ve üstelik kendi halkım olan bu halka karşı elime silah alıp savaşmam onursuzca bir yaşam, bir duruş, bir düşünce olur" diyerek vicdani reddini ilan etti.

İnsan Hakları Derneği: ZORUNLU ASKERLİK KALDIRILSIN

Askerdeyken şüpheli bir şekilde yaşamını yitiren askerlerin aileleri, Ankara'da bulunan İHD Genel Merkezi'nde bir araya geldi. İHD Genel Başkanı Öztürk Türkdoğan, askerde şüpheli bir şekilde yaşamını yitiren askerlerden devleti sorumlu tutarken, aileler zorunlu askerliğin kaldırılmasını istedi.

Düzenlenen basın toplantısında konuşan Türkdoğan, asker ölümleri ile ilgili failerin açığa çıkarılarak yargılanmadığını vurgulayarak, vicdani ret hakkının tanınması gerektiğini belirtti ve "Türkiye'de vicdani ret olmuş olsaydı, bu kadar şüpheli asker ölümleri yaşanmazdı. Vicdani ret hakkının tanınması yerine, askeri mahkemelerin kanunlarında değişiklikler yapılıyor. Türkiye zorunlu askerliğin kaldırılması için bir an evvel adım atmalıdır" şeklinde konuştu.

Şüpheli Ölümler ve Mağdurlar Derneği Başkan Yardımcısı Rıza Doğan ise, TC ordusu içerisinde, son 22 yılda 3 bin 813 askerinin cephe gerisinde öldürüldüğünü vurgulayarak, şüpheli asker ölümlerinin sivil intiharlardan 3 kat daha fazla olduğunu ifade etti. Doğan, yalnızca 2012 yılından bu yana ise 171 askerinin, zorunlu askere gitmesinden kaynaklı intihar ettiğini kaydetti.

Askerdeyken şüpheli bir şekilde yaşamını yitiren askerlerden Murat Can'ın babası Oktay Can da, askeri mahkemelerin kaldırılması gerektiğine işaret ederek, devlete seslendi. "Benim çocuğumu askere götürüp öldürüyorsunuz. Sonra da bana ölüsünü gönderiyorsun" şeklinde konuşan Can, bu cinayetler son bulana kadar mücadelelerinin devam edeceğini vurguladı.

Filistin İşgali'ni Eleştiren 43 İsrail Askeri Ordudan Atıldı

Geçtiğimiz Eylül ayında, İsrail ordusunun, "8 bin 200" adlı istihbarat biriminde görevli 43 asker, İsrail'in Filistin halkına yönelik saldırılarına karşı orduyu eleştirmişti.

43 asker, İsrail Başbakanı Netanyahu, İsrail Ordusu Genelkurmay Başkanı Benny Gantz ve istihbarat birimlerinin başkanlarına yazdıkları mektupta,

"İşgal altındaki topraklarda, askeri diktanın derinleştirilmesine araç olmayacaklarını" vurgulamış; görevli oldukları birimin, masum insanlara zarar verdiğini ve "Filistinlilere yönelik siyasi zor kullanma ve işbirlikçiler edinme yolu ile Filistin toplumunu bölme yolunda kullanıldığını" belirtmişlerdi.

Yazdıkları mektupta, "Vicdani-

mız, bu sisteme hizmet etmeye ve milyonlarca insanın haklarını ihlal etmeye el vermiyoruz" diyen 43 askerinin, yakın zamanda ordudan atıldığı belirtildi. İsrail ordusu yaptığı açıklamada, "İsrail ordusunda hizmet etmeyi reddetmek gibi bir durum söz konusu olamaz. Mevcut durumda da kendilerinden beklenen görevleri yerine getirmeyen 43 askerinin görevine son verilmesine karar

verilmiştir" dedi. ABD Ulusal Güvenlik Ajansı(NSA)'na benzeyen, dinleme ve izleme gibi istihbarat faaliyetleri yürüten, ismi açıklanmayan bir tuğgeneral tarafından yürütülen Urim Üssü'nde görevli 43 askerinin, işgalci ordu karşısında gerçekleştirdikleri bu tutum küresel anlamda çokça ses getirirken, işgalci orduyu reddedenlerin başına başka neler gelebileceği ise merak konusu oluyor.

POLİS POLİSTİR GÜVENMİYORUZ!

Emrah Tekin

emrahtekin@meydangazetesi.org

Polis şiddeti, Taksim-Gezi Direnişi sonrası devletin adaletsizliklerine karşı sokaklara çıkanlar üzerinde, özellikle daha açık bir şekilde uygulandığından beri, daha çok hayatımızın içinde bir tehdit olarak varlığını ortaya koyuyor. Çeşitli dönemlerde politik olan ya da olmayan nedenlerden dolayı, yaşadığımız coğrafyada ve dünyada insanlar polis şiddetine maruz kalıyor ve çoğu zaman bu polis şiddetinin sonucu, insanların yaşamlarını yitirmesi oluyor.

Elbette sadece coğrafyamızla sınırlı kalmayan polis ve tabii ki dolayısıyla devlet şiddeti, son dönemde en belirgin yansımasını ABD’de buldu. 2014 yılı Ağustos ayında Missouri eyaletine bağlı Ferguson kasabasında, siyahi genç Michael Brown polis tarafından vurularak katledildi. Brown’ı öldüren beyaz polis,

ABD yargısınca amlandı. Benzer bir biçimde, Temmuz 2014’te New York polisince boğazı sıkılarak katledilen Afrika kökenli Amerikalı Eric Garner’ın katili polis de “aklandı.”(Bknz. *Meydan Gazetesi-Sayı:23/“Nefes Alamıyorum”-Marc Bray*)

TESEV(Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı), geçtiğimiz günlerde, polis şiddeti ile ilintili olarak, yaşadığımız coğrafyadaki insanların “polise güveni” konulu bir araştırma yayınladı. Raporu göre polis şiddetiyle de ilgili olarak toplumda çeşitli etnik, inançsal ve politik kategoriler çerçevesinde “polise güvenme” (ya da güvenmeme) noktasında sonuçlar elde edildi. Sünni, Türk, iktidardaki AKP yanlıları ve MHP’ye destek verenlerde “polise güvenme” oranı yüksek sonuçlar verirken; “polise güvenmeme” sonuçları ise ağırlıklı

olarak, Alevi, Kürt ve politik olarak HDP çizgisindeki seçmenden geldi. Benzer bir biçimde “polisine meşruiyetine dair” soruya, politik aidiyet çerçevesinde AKP-MHP seçmeni/yanlısı kişilerden olumlu yanıt gelirken; yine HDP/DBP çizgisinde bulunanlardan ve Alevi-Bektaşî inancına sahip olanlardan olumsuz yanıt alındı. Yine inançsal düzlemde Sünnilerin polisle işbirliği yapma ya da polise itaat etmeye, Alevi-Bektaşîlere göre çok daha açık oldukları araştırmada elde edilen başka bir sonuçtu. Politik aidiyetlere göre verilen cevaplara geri döndüğümüzde ise devletin, polisi eliyle gerçekleştirdiği hak ihlalleriyle doğru orantılı veriler ortaya çıkıyordu. Buna göre polis tarafından gerçekleştirilen hak ihlalleri karşısında AKP ve MHP’lilerde çok daha yüksek bir tolerans ortaya çıkarken bu, HDP/DBP çizgisindeki kişilerde oldukça düşü-

yordu. Politik aidiyetler, etnik ve inançsal kimliklerle birlikte toplumun geneli bazında alınan sonuçlara göre ise toplumun %60 dolayında bir çoğunluğu polisine, gerçekleştirdiği yaşam ve hak ihlalleri karşısında devletin yargı mekanizmasınca cezasız bırakıldığını düşünüyor. Bununla birlikte polis şiddeti ve hak ihlalleri karşısında toplumun belirgin bir çoğunluğu başvurabilecekleri “bağımsız” bir şikayet mekanizması talep ediyorlar. Araştırmanın belki de en çarpıcı sonucu olan bu talep, aslında toplumdaki “güven” algısının, devlet şiddeti ve adaletsizliklerinin sadece “uygulayıcısı” konumundaki polisine ötesinde, devletin kendisine ilişkin de ipucu veriyor.

Aslında devletlerin desteği ve koruyuculuğundaki polis şiddeti ve hak ihlalleri, bu ve benzeri kamuoyu araştırmaları ya da

medya haberleriyle şimdilerde sıkça gündeme gelmesine karşın günümüzün münferit bir problemi değil. Coğrafyamızda ve dünyada varlığı, devletlerin varlığı ile eşgüdümlü ortaya çıkan bu olgu, devletlerin ve onların yargı erklerinin, insanların yaşam haklarını ellerinden alan katil polisleri açıkça "aklamasıyla" şimdilerde daha bir görünür hale geldi. Oysa yaşadığımız toprakların orta vadedeki geçmişinde hafızamızı yokladığımızda hatırlayabileceğimiz polis şiddeti örnekleri mevcut. Devletin polis dahil tüm kolluk güçleriyle toplum üzerinde terör estirdiği 12 Eylül sonrası 1980'li yılları ve Kürdistan coğrafyasında baskısını yoğunlaştırdığı 1990'lı yılları farklı bir yere koyarsak, tekil birçok olayda polis şiddeti ve bu şiddetin uygulayıcıları polislerin devlet tarafından bir şekilde korunduğu gerçeği ile karşılaşırız.

Polise silah çekme konusunda yeni yetkiler tanıyan "Polis Vazife ve Selahiyetleri Yasası"nın 2007 yılında yürürlüğe girmesi sonrası, Baran Tursun Vakfı'nın verilerine göre yaşamını yitiren insan sayısı 183. Bu sayıya, polis merkezlerinde "ölü bulunan" 28 kişi dahil değil.

Sözünü ettiğimiz olaylardan bazılarında, katil polisler hakkında açılan davalarda işleyen yargı süreçleri ise devletin adaletsizliğine dair apaçık örnekler teşkil ediyor.

30 Ağustos 2012'de Ankara'da polis tarafından "dur ihtarına uymadığı" gerekçesiyle katledilen Cem Aygün davasında, katil polislerden biri hakkında "takipsizlik" kararı verilirken, diğeri için ise "görev başında sınırın kast olmaksızın aşılması suretiyle öldürmek" suçlamasıyla 2 yıl hapis talebiyle dava açıldı. Aygün'ün ablaları için ise kardeşlerinin polis tarafından katledilmesini Ankara Emniyet Müdürlüğü önünde protesto etmelerinden dolayı, savcılık tarafından 58 yıl hapis cezası istendi.

Mardin Kızıltepe'de 21 Kasım 2004'te, evinin önünde oyun oynarken babası ile birlikte polis tarafından katledilen Uğur Kaymaz'ın davasında ise katil polisler "meşru müdafaa"dan beraat ettirildi. Evinin önünde ve ayağında terlikleri olduğu halde katledilen Uğur Kaymaz'ın olayında devlet, "iki terörist ölü olarak ele geçirildi" şeklinde bir resmi açıklamada bulunmuştu.

2009 yılı Aralık ayında Ankara'da bir eğlence mekanında Kürtçe türkü söylediği için özel hareket polisi Serkan Akbulut tarafından katledilen Emrah Gezer davasında ise yargı sürecinde, kadın cinayetleri davalarından aşına olduğumuz bir adli süreç işledi. Emrah Gezer'i yanında taşıdığı beylik silahıyla 15 el ateş ederek alenen katleden katil polisin cezasında "ağır tahrik

ve iyi hal indirimine " gidildi.

Yalova'da 2012 Mayıs'ında polisin sıkıdığı biber gazı sonrası yaşamını yitiren Çayan Birben olayında ise davanın hangi mahkemede görüleceği olaydan ancak 1.5 yıl sonra belirlenebildi. Yalova yerindeki Asliye ve Ağır Ceza Mahkemeleri arasında, olayın kasten öldürme mi yaralama mı olduğu noktasındaki görüş ayrılığı nedeniyle, "davaya hangi mahkemenin bakacağı" konusunda gidip gelen dava sürecinde katil polisler, Birben'in avukatlarının tutukluluk talebine karşın tutuksuz "yargılanıyorlar."

Polis şiddeti ve bu şiddetin faili katil polislerin devletlerin yargı sistemi aracılığıyla korunması örneklerine, coğrafyamız dışındaki dünya ülkelerinde de rastlamak mümkün. Son dönemde yaşanan ve yazının girişinde bahsi geçen "Ferguson" olayı dışında geçmiş tarihlerde yaşanan olaylarda, polis şiddeti karşısında devletlerin adaletsizliği örnekleri verilebilir.

ABD'de 1992 Nisan'ında Afrika kökenli Rodney King'in polis tarafından ağır yaralanmasına neden olacak şekilde darp edilmesi ve darp eden polisler hakkında mahkemece takipsizlik kararı verilmesi sonrası yaşanan protestolarda toplam 53 kişi yaşamını yitirmişti.

Geçtiğimiz yaz Brezilya'da düzenlenen Dünya Kupası öncesi yaşanan protesto eylemlerinde Brezilya polisi, aralarında çocukların da olduğu 6 kişiyi katletti. Brezilya devletinin yargısı ise katil polisleri "polis uyarısına ateşle karşılık verilmesinden dolayı", TC devleti yargısına benzer biçimde "akladı."

2006 yılında Yunanistan'da ,hırsızlık suçlamasıyla karakolda bulunan iki Arnavut göçmenine yapılan işkence görüntülerinin bir yıl sonra internete düşmesi sonucu işkenceci polisler için açılan davalar ise sonuçsuz kaldı.

Yaşadığımız topraklardan ve dünyadan karşımıza çıkan bu örnekler ışığında, geçtiğimiz günlerde sonuçlanan Ali İsmail Korkmaz davasında katil polisler hakkında verilen mahkeme kararları, devlet-tetikçisi katil polisler ve onları korumakla yükümlü yargı mekanizması arasındaki denkleminde dair açıklayıcılığı yönünden aslında önemli bir veri oluşturuyor. Bu noktada, aslında bu ve benzer mahkeme süreçleri sonrası mahkemelerin katilleri koruma refleksi kararları da şaşırtıcı olmaktan uzak. Bu yanı sıra yazının başlarında bazı polis şiddetine ve polise güvene dair bir takım verilerin paylaşıldığı TESEV raporundaki ve toplumun %60 gibi bir oranında belirli bir beklenti oluşturan "bağımsız" şikâyet mekanizmasının bağımsızlığına devleti de katmak doğru olacaktır.

Çocuklar...

Günce Akpınar
gunce@meydangazetesi.org

Kenya'nın başkenti Nairobi'de bulunan Langata Road ilkokulunda okuyan çocukların oyun alanı, bir şirket tarafından otopark yapılmak üzere gasp edildi. Oyun alanı, etrafına duvar örülerek ve demirden kapılarla kapatıldı. Bunun üzerine çocuklar, ellerinden alınan oyun alanlarını geri almak için ağaç dalları ve pankartlarla yürüyerek, oyun parkının etrafına dikilen duvarları yıktılar. Bunun üzerine polis, yaşları 6 ila 13 arasında değişen öğrencilere önce biber gazı ve sonra köpeklerle saldırdı.

Bir tarafta yaşamı, yaşam alanlarını savunan insanlar, çocuklar vardı. Diğer tarafta ise, daha fazla kar etmek dışında hiçbir şey düşünmeyen patronları korumak için her türlü vahşeti meşru gören devletin silahlı adamları.

Afrika'da her yıl iki bin çocuk sömürü koşullarından öldürülüyor. Devlet, çocukların oyun oynamasını değil; büyük ellerin yapamadığı işleri küçük elleriyle yapmasını istiyor. Devletler, sömürüye ve tahakküme itaat etmeyenlere saldırıyor, vicdanlarsa adalet için direniyor.

Bu görüntüler bize hiç yabancı değil. Aynı görüntüleri Amed'de köyüne kalekol yapılmasını protesto eden Medeni'den hatırlıyoruz. Roboski'de evine ekmek götürmeye çalışırken devletin bombaladığı 22'si çocuk yaşta olan kardeşlerimizden, Cizre'de kardeşlerinin katledilmesine karşı sokaklarda olan Nihat'tan, Ümit'ten hatırlıyoruz, Okmeydanı'nda Berkin'den.

Hatırlamak da ne, hiç unutmuyoruz ki. Daha geçtiğimiz ayda altı çocuğun öldürüldüğü bu coğrafyada, yüzlerce fotoğraf karesi kazındı hafızalarımıza. Devletin kurşunuyla yitirdiklerimiz, artlarında hayallerini, umutlarını bıraktılar. Yaşamlarının baharında kesilen nefeslerinin ardından, yakamıza değil öfkemize takmak için kesilen fotoğrafları kaldı kocaman gözleriyle gülümseyen.

Devletin ve televizyonların haberini "eli taşlı teröristler" diye verdiği çocuklar Cizre'de, Amed'de, Kızıltepe'de, İstanbul'da ya da Kenya'da, Kürdistan'da, Meksika'da... Devlet ölüm olup yaşıyor yaşamlarımıza. Devletler, ayırsız bir şekilde sömürü ekliyor topraklara, ölüm hasat ediyor.

Çocuklarsa ellerinde taşlarıyla isyanı ekliyorlar dünyaya, devrimi biçiyorlar.

Her Teferruat İSYANIMIZDIR

8 yıl önce, Ocak'ın 19'unda, Agos'un önünde vuruldu Hrant; vurulup düştüğü yerde ölümü acıya, acısı öfkeye döndü. Onun ardından her 19 Ocak, giderek büyüyen isyanın, katillere olan öfkenin, hesap sormanın yıldönümü oldu. 2008'den bu yana her 19 Ocak'ta, Hrant'ı katledenlerden hesap sormak için binlerce kişi doldurdu sokakları, meydanları. "Unutmayacağız, Affetmeyeceğiz" diye haykırdılar.

7 yıldır olduğu gibi 8. yılında da 19 Ocak'ta, devletin "söz konusu vatansa" deyip katlini vacip gördüğü TEFERRUATLAR, Taksim'den Hrant Dink'in vurulduğu Agos Gazetesi önüne bir yürüyüş gerçekleştirdi. Yürüyüş öncesi ve sonrasında, her yıl 19 Ocak özel sayısı çıkan TEFERRUATLAR ANISINA gazetesini dağıttılar. Hrant'ın susan soluğu, yiten sesi oldular..

Geçen yılların ardından davada yaşanan gelişmeler; katilleri, katillerin adaletini ve adaletsizliğini tekrar tekrar gösterdi. Sanıkların yeniden yargılanmasına karar verildi, emniyet müdürleri "şüpheli" olarak ifade verdi... Tetikçilerden biri olan Erhan Tuncel'le yaptıkları konuşmalarının dava dosyasında delil olarak sunulduğu polisler, önce serbest bırakıldı; cinayetin yıldönümünden birkaç gün önce ise tutuklandı... Davada yaşanan her bir gelişme, en başından bu yana tanıdığı olduklarımızın bir benzeri oldu; önce katledenler, şimdi yine katliam senaryolarını sürdürdü.

"Hala gelmeyen adalet", şaşkınlığın aksine benzerliğe döndü hafızalarda. Hrant'ın davasını sürdüren, katilleri bazen suçlayan (suçlarmış gibi yapan) ama her zaman aklayan devlet; teferruat ilan ettiği her bir kimsenin ardından, aynı adaletsizliğin ya-

raticısı, uygulayıcısı, sürdürücüsü olmaya devam etti.

8 yılın ardından değişen bir şeyler de elbet oldu; eklenen yeni isimlerle büyüdü teferruatlar listesi. Son bir yılda erkekler tarafından katledilen 294 kadın, Kobanê Direnişi sürecinde yaşamını yitiren yaklaşık 50 insan, Cizre'de devlet tarafından katledilen 6 çocuk, patronların kar hırsıyla katledilen 1886 işçi; giderek uzayan listelerde, giderek artan rakamlara sıkıştırılan yaşamlar... Son bir yılda asker-polis terörüyle, erkek şiddetiyle, kapitalist sömürüyle, devletin yarattığı binbir türlü adaletsizlikle yaşamını yitirenlerin listesi yine uzadı. Listeye eklenen her yeni isim, bir rakama; yitirilen yaşamlar istatistikî verilere dönüştü. Uzayan listeler, yükselen istatistikler olarak sunulsa da her bir yaşam; rakamların ardında nice teferruat olduğunu unutma-

dı bazıları. Eklenen her bir rakam yüreklerde öfkeye döndükçe, yankılandı teferruatların sesi sokaklarda. Aynı sokağı, aynı kenti paylaşan; aynı otobüste yolculuk yapan; aynı gökyüzüne bakıp aynı inançla mücadele eden niceleri; aynı devletin askerinin hedefinde, polislinin karşısında, namlusunun ucunda ucuz yaşamlar oldukça büyüdü teferruatların listesi de sesi de. Yiten her bir can, yerini öfkeye bırakınca; yenisi geldi karşı koymaya, direnmeye, katledilenlerin hesabını sormaya.

Şimdi, her bir can, rakamlara sıkıştırılıp değersizleştirilmek istense de; uzayan listeler, artan istatistiklerle ölüm kanıksatılmaya çalışılsa da; teferruatların sesi yankılandıkça sokaklarda büyüyecek katledilenlerin ardından öfke de isyan da. Her bir TEFERRUAT isyanımız olacak ve yaşam bulacak dört bir yanda.

Hem Elektrikten, Hem Sudan Çarpıyorlar

Oğul Akdoğan

ogula@meydangazetesi.org

Son aylarda gelen faturalarda, hepimiz bir anormallik hissetmişizdir. "Bu ay neden böyle geldi? Suyu boşa mı akıttım? Yanlışlık mı oldu? Bir sonraki ay düzeler herhalde?" gibi soruları kendi kendimize sormuşuzdur. Bu soruların hepsinin tek bir cevabı var; yine zam, yine zam.

İyisi mi biz gelecek faturalara hazırlıklı olalım. Çünkü bu ay, başlangıç zamlı tarifeler devreye girdi bile.

İSKİ, konutların tükettiği su fiyatlarında indirim yaptığı haberini yayarak, su faturalarında indirim havası estirse de, alttan alta zamlı tarifeye geçti bile. İSKİ, indirim yaptığı diye sunduğu haberde, suyun metreküp birim fiyatını 4,13 TL'den 3,70 TL'ye indirdiğini duyurmuştu. Masumane baktığımızda "evet, dedikleri doğru" diyebiliriz. Çünkü suyun metreküp fiyatını gerçekten de indirmişler. Ayrıntılara biraz daha dikkatli baktığımızdaysa, indirim görünümlü zamlı tarifenin nasıl insanları kandırarak sunulduğunu görebiliyoruz.

İSKİ diyor ki, İstanbul'daki 5 milyon 600 bin abonemizin %82,16'sı konut kapsamına girmektedir. Biz de konut kapsamındaki abonelerimizin kademe 1 kapsamında olanlarında ücret indirimine gittik. Fakat konut 1 kademesine giren evlerin aylık 10 metreküp'ten daha az su tüketmeleri lazım ki, suyun metreküpüne 3,70 TL ödeyebilsinler. Eğer 10-20 metreküp arası su tüketirlerse, konut 2 kademesine girerek metreküp başına 5,70 TL, 20 metreküp'ten daha fazla tüketirlerse konut 3 kapsamında metreküp başına 7,90 TL ödemek zorunda kalacaklar. Bir ailenin de 10 metreküp sudan daha az tüketmesi için "dişlerini fırçalarken suyu kapaması" yetmiyor. Ailedeki kişi sayısının ikiye geçmemesi gerekiyor. Ortalamaya göre 4 kişilik bir ailenin su kullanım miktarı 14-18 metreküp arası. Yaz aylarında ise bu rakam 22-30 metreküp arasına yükseliyor. Yani İSKİ, konut 1 kapsamındaki evlerin suyunu indirim yaptı ama diğer kademelerdeki su kullanım fiyatlarını arttırdı. Bakıldığında kimse 10 metreküp altında su tüketmiyorsa; bu

da indirim görünümlü zammın, çaktırmadan bizlere yansıtıldığını gösteriyor.

Halkı Elektrik Çarptı

Devletin "acele kamulaştırma" kanununu arkasına alan şirketler, seneler önce başladıkları HES'lerle vadileri katletme, köylülerin yaşam alanlarını yok etme projelerinin ikinci evresi olarak 2010 yılında başlayan elektriğin özelleşmesi ile faturalarımızın sağ üst köşelerine logolarını koyarak evlerimizin içine kadar girdiler. Logolarıyla kalmadılar, elektrik faturasındaki çoğu zaman kayarak birbirine girmiş olan rakamlarda sürekli oynamalar yaparak düşük voltajda hissedilmeyen zamlarla halkı çarpmaya başladılar.

Son olarak, geçtiğimiz Ekim ayında %9'luk zamla, halkı biraz daha yüksek voltajla çarpan şirketler; kullanılmayan elektrik ücretlerini de sayıları 38 milyona ulaşan elektrik abonesine paylaştırarak daha fazla para kazanmanın peşindedir.

Geçtiğimiz ay Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun elektrikte kayıp/kaçak bedelinin faturalarla tahsil edilmesinin hukuka aykırı olduğu kararı üzerine birçok ilde halk, elektrik dağıtım şirketlerinin binalarının önünde uzun kuyruklar oluşturarak senelerdir faturalarına yansıtılıp kendilerinden tahsil edilen ücretleri istemişlerdi. Hatta yoğunluk sebebiyle Enerji bakanı Taner Yıldız açıklama yaparak "Vatandaşların elektrik dağıtım şirketlerine gitmelerine gerek yok, yasalara uygun bir biçimde gerekli düzenleme

yapılacaktır." açıklamasında bulunmuştu.

Adaletsizce faturalardan toplanan paralarının yasaya göre düzenlenmesi yerine, sayısı değiştiren bakanlık, aslında usulsüzlüğünü yasaya uydurdu. Bakan Taner Yıldız'ın "Elektrikte zam yok!" açıklamasını yaptığı saatlerde mecliste Elektrik Piyasası Kanunu Tasarısı sunuldu. Tasarıya göre, kaçak/kayıp elektrik miktarı 38 milyon aboneye bölüştürülerek faturalardan tahsil edilecek. Ayrıca elektrik kesme/bağlama, sayaç okuma bedelleri de sabitlenerek faturalara yansıtılacak.

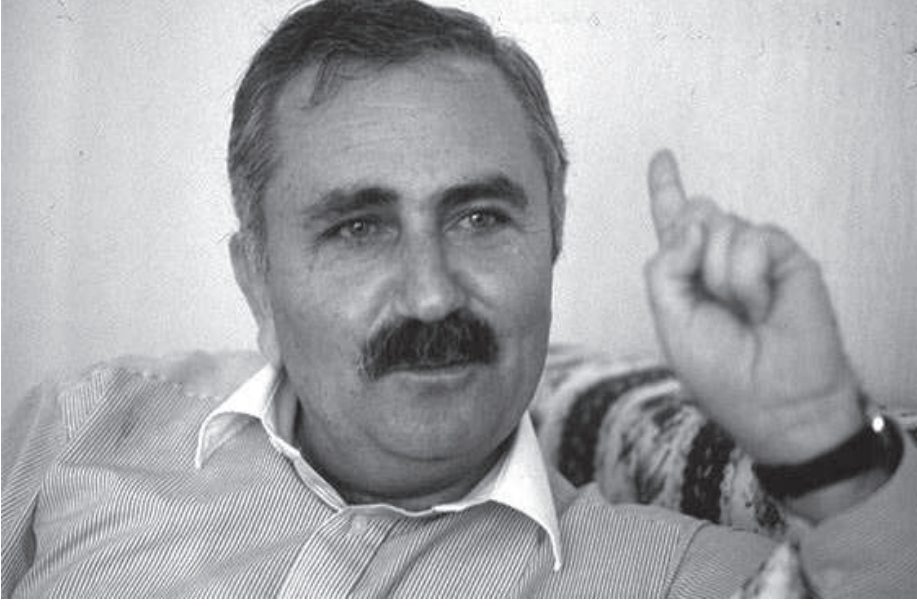
Halkın Geri Aldığı Kayıp/Kaçak Kullanım Bedeli, Tekrar Halka Ödetilecek

Sunulan tasarı kabul edilirse, kayıp/kaçak elektrik bedelinin faturalara yansıtılması hukuksal zemine oturtulacak. Eski yasa ve yeni yasadaki boşluk ile bu bedeli 10 sene geriye dönük olarak alanlar ve alacak olanların aldıkları ücretler ve avukatlık ücretleriyle dava masrafları da, tekrar tüm abonmanların faturalarına yansıtılabilecek. Elektrik abonmanları hem zamlarla boğuşacak, hem kullanmadığı elektriği de ödemek zorunda kalacak. Üstelik buna karşı hakkını aradığında, avukatlık masrafı bile tüm abonelerin faturalarına yansıtılacak.

Eee, boşuna dememişler "Yavuz hırsız ev sahibini bastırır." diye...

Tarihteki Yavuz Hırsızlar

Merve Arkun

mervearkun@meydangazetesi.org

Aykkabı kutularının, para Asayma makinelerinin, tanelerin, külçe külçe altınların, aklanan milyon liralardan oluşan henüz bir yılı aşkın süre geçmişken; yolsuzluklarıyla bilinen dört eski bakanın Yüce Divan'a çıkarılıp çıkarılmayacağı meselesi, yakın zamanın en baskın gündemlerinden oldu. Dört eski bakan, mecliste yapılan oylamayla, milletvekillerinin "vicdan"ına, hükümetin "adalet"ine teslim edildi. 20 Ocak günü mecliste gerçekleştirilen Yüce Divan oylaması sonuçları bir şaşkınlık yaratmasa da, tüm bu süre boyunca yaşananlar, hükümetten ve muhalefet kanadından yapılan açıklamalar ve dört eski bakana verilen oyların oranı dikkat çekiciydi.

1964'ten bu yana bir eski başbakanın(Mesut Yılmaz) ve 15 eski bakanın yargılandığı Yüce Divan'a giden yol, 17 Aralık Yolsuzluk Operasyonu yargılama-

sıyla birlikte dört eski bakanın adını da coğrafyanın siyasi tarihine kazıdı. Eski Çevre ve Şehircilik Bakanı Erdoğan Bayraktar, Eski AB Bakanı Egemen Bağış, Eski İçişleri Bakanı Muammer Güler ve Eski Ekonomi Bakanı Zafer Çağlayan'ın da karıştığı yolsuzluk dosyası kapsamında, bu dört ismi "yargılayabilecek" tek mekanizmaya ulaşabilmek için girişilen çabada, 20 Ocak gecesi, yıllar boyu unutulmayacak bir siyasi skandalın, belki de son aşaması sergilendi meclis salonlarında. 9 ay süren tartışmaların sonunda gerçekleştirilen ve 11 saat süren Yüce Divan görüşmeleri sonunda, "devletin adaleti" bakanlarını aklasa da, bu son aşamada muhalefet kanadı dışında AKP'den de gelen "yargılamanın kabulü" oyları, iktidar partisi içindeki "rüşvetten rahatsızlığı" açığa çıkardı.

Zafer Çağlayan'ın Yüce Divan'a çıkarılmasına dair yapılan oy-

lamada 27 fire veren AKP, Muammer Güler'e ilişkin 44, Zafer Egemen Bağış oylamasında ise 48 fire verdi. İktidar partisinin meclisteki koltuk sayısı hesaba katıldığında, toplamda 50'ye yakın fire veren AKP içindeki bu

ilk sinyali" olarak adlandırdı.

Mecliste yapılan oylama, yalnızca oy oranları ya da sonuçlarıyla değil, aynı zamanda oylama esnasında salonda yaşananlar, eski bakanların "özgüvenleri" ve

Sümer Okul Günlükleri

Yazılı kaynaklar, tarihteki ilk rüşvet olayının Sümerler zamanında, Mezopotamya coğrafyasında yaşandığını belirtiyor. İstanbul Arkeoloji Müzesi'nde bulunan ve M.Ö 4000 yıllarına ait bir Sümer tablet, "rüşvetin ilk belgesi" olarak kabul ediliyor. Tablette yazılanlar; başarısız olan bir öğrencinin ailesinin eve çağırdığı öğretmeni bütün bir gece boyunca kurdukları sofralarla, verdikleri hediyelerle eğlendirdiği, bunun akabinde ise başarısız olduğu belirtilen öğrencinin, "birden bire" en başarılılar arasında yer aldığı belirtiliyor.

"çatlak", AKP'li siyasetçiler tarafından "ihanet" olarak adlandırılıp, Haziran ayında üç dönemi dolacak 72 milletvekili "makul şüpheli" olarak işaret edildi. Ana muhalefet ise, oylamada verilen fireleri "iktidar içindeki çatlağın

gerçekleştirilen protestolar ile de siyasi tarihe kazınacak gibi görünüyor. Eski bakan Erdoğan Bayraktar'ın mecliste yaptığı konuşmada "Beni sevin, sevgiye ihtiyacım var" sözleri, eşine az rastlanır bir "siyasi af" örneği

sayılabilecek nitelikteyken, öte yandan oylama salonunda gerçekleştirilen "hadisli protestolar" da Yüce Divan'a "gitmeyen" bu yolun unutulmayacak görüntüleri olarak yansıdı ekranlara. Sonradan öğrenildiği üzere CHP'li bir milletvekili tarafından oy kupasına atılan 50 liranın ise, meclis başkanvekilinin yaptığı konuşmayla "hazineye gönderileceğinin" açıklanması ise, dört eski bakanın yaptıkları yolsuzluklar sebebiyle oylandığı gecenin en ironik diyaloglarının yaşanmasına sebep oldu.

Resmi belgede sahtecilik, rüşvet, nüfuz ticareti, görevi kötüye kullanma gibi birçok suçlamayla karşı karşıya olan dört eski bakanın aklandığı bu yolu takip ederken, aslında dikkat edilmesi gereken başka bir nokta çıkıyor karşımıza: Artık neredeyse bir meslek koluna dönüşmüş, yaşadığı hemen her coğrafyada devlet garantörlüğüne alınmış, meşrulaştırılmış bir "ticaret yöntemi olan yolsuzluk".

"Özel çıkarlar için kamu gücünün kötüye kullanılması" olarak tanımlanan yolsuzluk, alt başlıkları, uygulanabilir farkı yöntemleri ve kullandığı araçlarla, artık profesyonel bir "çalışma alanı"na dönüşmüş durumda. Tarihteki ilk yolsuzluk örneklerinden sayılabilecek Sümer Okul Günlükleri'nden, rüşvetle ilgili ilk hükmün verildiği Hamurabi Kanunları'ndan bugüne, yolsuzluk yöntemlerinde ve araçlarında gelişmeler olsa; yolsuzluğu yapanın da, buna göz yumanın da pozisyonu neredeyse aynı olsa da; iktidarların yıllar boyu kendi çıkarları uğruna geliştirdiği yolsuzluk yöntemlerine ve farklı biçimlerine göz gezdirmekte fayda var.

Hamurabi Kanunları

Hamurabi Kanunları'nda rüşvetle ilgili hüküm veren bir savcının, bu hükmü değiştirmesi halinde görevinden alınacağı, bir daha asla yargıçlık yapamayacağı ve davaya konu olan miktarın 12 katı tutarında tazminat ödeyeceği hükmü yazılmıştır.

Bir Başbakanın Düşüşü: Türkbank Yolsuzluğu

İlk kez bir başbakanın Yüce Divan'a gitmesiyle sonuçlanan Türkbank yolsuzluğu, 55. hükmün düşüşünün sebebi oldu. Türkiye'de özel sektör tarafından kurulan ilk banka olan Türk Ticaret Bankası, o dönemlerde "önlenemez yükselişi"yle dikkat çeken işadamı Korkmaz Yiğit'e satıldı. Ancak Alaattin Çakıcı'nın da devreye girdiği satışın kısa bir süre sonra, ihale iptal edildi.

1998 yılında Korkmaz Yiğit'in,

dönemin başbakanı Mesut Yılmaz ile yaptığı telefon görüşmelerinin yer aldığı "İtiraf Kasedi"nin yayınlanması sonucu, ANAP-DSP-MHP koalisyonu yıkıldı ve Mesut Yılmaz "ihaleye fesat karıştırmak"tan Yüce Divan'a gönderildi.

Çok sayıda gazetecinin ve siyasetçinin de ifadelerinin alındığı bu soruşturma sonucunda Yılmaz, suçlu bulundu. Görevinden istifa eden Mesut Yılmaz, 1999 genel seçimlerinde partisinin yaşadığı büyük oy kaybına rağmen DSP-MHP-ANAP koalisyonunda yer alarak Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı oldu.

Rant, Talan, İmar Yolsuzluğu DALAN

"Her taraf yemyeşil alan, bilhassa Bedrettin Dalan" sözleriyle bir dönem kuşağının hafızlarına kazınan bu isim, İstanbul üzerinde şekillenen rant politikalarının uygulayıcısı ilk isimlerden.

Anavatan Partisi'nin kurucularından olan Bedrettin Dalan, 1984 yılında İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı görevine getirildi ve bu tarihten itibaren de yedi tepeli şehir üzerinde yükselmeye başlandı. Başkanlığı döneminde Üsküdar sahilini imara açan, yıllar boyu sürececek bir siyasi kavgaya rağmen Gökkafe'si inşa eden, Unkapanı'ndaki meyve-sebze halini Bayrampaşa'ya, Anadolu yakasında bulunan hali ise İçerenköy'e taşıyan Bedrettin Dalan, şehrin altını üstüne getirdiği imar hareketliliğiyle dikkat çekti.

Gündeme gelen imar yolsuzluğu soruşturmaları ardından, Dalan hakkında hazırlanan 35 dosya, 1986'da kurulan Yolsuzlukları Araştırma Komisyonu'na gönderildi. Hakkındaki suçlamaların ve soruşturmaların ardından yurtdışına kaçan Bedrettin Dalan hakkında, 30 Aralık 2011 tarihinde, İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından, İstek Vakfı malları hariç, Türkiye'deki bütün mal varlığına, hak ve alacaklarına el konulmasına karar verdi.

Bedrettin Dalan'ın 1986-88 yılları arasında başlattığı Tarla başı yıkımları ise, bugünkü Tarla başı Bulvarı'nın ve hatta Taksim Yayalaştırma Projesi'nin de zemini oldu.

İSKİ Yolsuzluğu

İSKİ Genel Müdürlüğü'nün ihalelerini, paravan olarak kurduğu şirketlere vermesi ve bu ihalelerde yapılan büyük yolsuzlukların ortaya çıkmasıyla patlak veren İSKİ yolsuzluğu, SHP ve CHP'nin İstanbul'dan silinmesinin gerekçesi olarak konuşuldu yıllar boyu. Şehre içme suyu temin etmek-

le yükümlü kurum olan İSKİ'nin Genel Müdürü Ergun Göknel'in yaptığı yolsuzluklar, 1990'lı yılların başında, İstanbul'un en kurak yazlarını geçirdiği yıllarda ortaya çıktı. Sanıklar ilk kez, 1993 yılında, satın alınan klor bedelinin yüksek gösterilmesi sebebiyle hakim karşısına çıkartıldı. 6 Aralık 1993'te tutuklu bulunan İSKİ Genel Müdürü Ergun Göknel'in İsviçre'de bulunan Amerikan Disco Bank'ta 30.000 ABD Doları ve 670.000 Alman Markı bulunduğu tespit edildi. Ortaya çıkan hesapların ardından Göknel'in tüm hesaplarına el konuldu ve İsviçre'deki paranın iadesi istendi.

Büyük yolsuzluk, Ergun Göknel'in eşinden boşanmayı istemesi üzerine açığa çıktı. Eşinin kendisini, sekreteri ile aldattığını öğrenen Nurdan Erbuğ'un, yapılan tüm yolsuzlukları basınla paylaşmasının ardından İSKİ'de yaşanan yolsuzluk ortaya çıkmıştı. İSKİ yolsuzluğunun ardından, Ergun Göknel'i İSKİ Genel Müdürlüğü görevine getiren arkadaşı ve dönemin İstanbul Belediye Başkanı SHP'li Nurettin Sözen, 1994 yerel seçimlerinde aday olmazken, yerini Refah Partili Recep Tayyip Erdoğan'a bıraktı.

Ergun Göknel'in yolsuzluklarının açığa çıktığı dönemde İsviçre bankalarında bulunan ve bugünün hesabına göre 370.000 Euro'ya yakın mal varlığının ise, 17 Aralık Operasyonu ile ortaya çıkan ve bir türlü "eritilemeyen" 30 milyon Euro'nun 80'de biri kadar olduğunu da belirtmekte fayda var.

Politbüroda Yolsuzluk, Komünist Partiden İhraç

Çin Komünist Partisi üst düzey karar alma mekanizması Politbüro Daimi Komitesi'nin eski üyesi Zhou Yongkong'un "ağır disiplin ihlali" yani "yolsuzluk" suçlamasıyla gündeme gelmesinden bu yana, parti içerisinde adı yolsuzluğa karışan siyasetçilerin isimleri giderek artıyor. Görev döneminde istihbarat, içişleri ve yargının başı konumunda olan Yongkong şimdilerde, 110 milyon dolarlık iç güvenlik bütçesini ve yetkilerini kötüye kullanmak, siyasi rakiplerine şantaj, haksız kazanç etme gibi birçok suçlama sebebiyle cezaevinde.

Çin Halk Cumhuriyeti'nde yolsuzluk nedeniyle yargılanan ilk üst düzey yetkili olan Yongkong'un tutuklanmasının ardından da, Çin Komünist Partisi yetkilerinin karıştığı yolsuzluklar son bulmadı. Devlet Güvenlik Bakanlığı Yardımcısı Ma Jian da, Yongkong'dan sonra ikinci üst düzey yetkisi sıfatıyla, yolsuzluk operasyonu kapsamında gözaltına alındı.

ÇKP eski Politbüro üyesi ve

Chongqing şehri parti sekreteri olan ve Çin'in gelecekteki lideri olarak görülen Bo Şilar da yolsuzluk ve yetkileri kötüye kullanma suçlamasıyla, geçtiğimiz aylarda müebbet hapis cezasına çarptırılmış, ve siyasi haklarından ömür boyu mahkum edilmişti.

Çin'den Gelen Mobilyalar, Hapishane Yolu Gösterdi

2000-2004 yıllarında Romania başbakanlığı yapan Adrian Nastase, 630 bin Euro rüşvet almakla suçlanmış ve yargılama sonucunda 4 yıl hapis cezası almıştı. Başbakanlığı döneminde, evine Çin'den 630 bin Euro değerinde inşaat malzemesi ve mobilya getirdiği öğrenilen Nastase'nin, bu ödemeyi de devlet kadrosuna yerleştirdiği bir iş kadınına yaptırdığı açığa çıkmıştı. 4 yıllık cezanın yanında, 5 yıl boyunca seçme, seçilme ve her türlü memuriyet hakkından da men edilen Adrian Nastase'ye ayrıca 400 bin Euro ceza verilmişti.

Yolsuzluk soruşturması kapsamında Nastase'nin eşi de gümrük evraklarında sahtecilikten üç yıl ceza almıştı. Yüksek Temyiz Mahkemesi'nin kararının açıklanmasının ardından, evine gelen polisler tarafından cezaevine götürülmek istenen Nastase, intihar girişiminde bulunmuştu. Eski başbakan Adrian Nastase, Bükreş'teki Rahova Cezaevi'nde geçen 9 aylık hapis cezasının ardından tahliye edilmişti.

Rüşvet kaçakçılığından kara para aklamaya, görevi kötüye kullanmaktan rüşvete, şantajdan haksız kazanç elde etmeye kadar sayısız biçiminin olduğu yolsuzluk, dünyanın her yerinde, tüm coğrafyalarda, iktidarların kazanç kapısı konumunda. Koltuğa oturanın da, koltuğa oturmayı hedef edenin de elinin değdiği yolsuzluk örnekleri aslında saymakla bitmez. Cebini dolduran, akrabasını kayıran, rüşvet yiyen, yolsuzluk yapan kimi zaman yargılansa da, devletin adaleti 20 Ocak'ta olduğu gibi çoğu zaman akıyor, bizden çaldıklarıyla ceplerini dolduranları. Bizlerden çaldıklarıyla servetlerine servet katanlar, yoksullukların üzerine inşa ettikleri yolsuzluklarıyla zenginleşenlerin adaleti, daha fazla rant, daha fazla talan, daha fazla sömürü ve daha fazla "adaletsizlik" oluyor bizlere. İktidarlar, bizden çaldıkları yaşamlarımızla doldururken kasalarını, onların yolsuzluğuna, rüşvetine, haracına, rantına karşı adalet, "saraylarına hapsettikleri adalet"te değil; çalınan yaşamları için direnenlerin yüreklerindeki öfkede yaşam buluyor.

SİYASİ FIRSATÇILIK: DEVLETİN TARİH YALANLARI

Astronomik maliyeti başta olmak üzere; yapımı; açılışı; hakkında mimar odaları da dahil, çeşitli STK'ların ya da bireylerin açtığı davalarla kamuoyunun gündeminden düşmeyen yeni Cumhurbaşkanlığı Sarayı'nda, geçtiğimiz ay içinde Filistin Devlet Başkanı Mahmut Abbas'ın ziyareti sırasında düzenlenen "sıra dışı" bir devlet ritüeli oldukça konuşuldu. Kimi siyaset yorumcuları ve köşe yazarları tarafından "Neo -Osmanlı" olarak tanımlanan siyasal iktidar çevresinin, bu "ritüeli" eski bir Osmanlı toprağı olan Filistin'in devlet başkanın kabulü esnasında yapılması ise belki de rastlantının ötesinde bir durumdu.

TC Cumhurbaşkanı Erdoğan, konuşunu, şatafatlı sarayının ihtişamlı merdivenlerinde karşılarken, görüntülerde bu iki devlet yöneticisinin dışında merdivenlerin sağında ve solunda sıralanmış 16 figür göze çarptı. Daha sonra, bu "16 tarihi figür"ün TC Cumhurbaşkanlığı bayrağındaki 16 yıldızla atfen, Türklerin tarihleri boyunca kurulan 16 devleti sembolize ettiği açıklandı. Bu ve benzeri devlet ritüelleriyle artık, "Yeni Türkiye'de daha sık karşılaşılacağı iktidar yanlısı köşe yazarlarınca, kendi medya organlarında dolaylı olarak vurgulandı.

Başkanlık sistemi tartışmalarının iktidar çevrelerince tekrar "gündeme sokulduğu" bu günlerde, Türklerin kurduğu 16 devlete göndermede bulunmak, Taksim-Gezi Direnişi ve yolsuzluk operasyonları sonrası yükselen milliyetçi hamaset söylemiyle aslında çelişmiyor. Hatırlayalım; Taksim-Gezi Direnişi sonrası devlet iktidarı ve yandaş kalemleri sıkça "dış mihraklar" söylemine sarılarak buna uygun, "faiz" başta olmak üzere çeşitli ve "yaratıcı" lobi faaliyetleri iddialarını, "hain adresler" olarak göstermişti. Bu yanı sıra "16 Türk devleti" göndermesi, söz konusu milliyetçi vurgular göz önüne alındığında çelişki oluşturmuyor gibi gözükse de, aslında iktidarın geleneğindeki politik referansı olan etnik milliyetçi söylem karşısına "İslam ümmetçiliği"ni çıkaran Milli Görüş kökenli "siyasal İslamcı" çizgisiyle çelişiyor.

Coğrafyamızda sağ siyasal gelenekler, zaman zaman birbirleriyle çakışsa ve iç içe girmiş gibi görünse de, kendilerini aslında farklı politik kulvarlar olan milliyetçilik, muhafazakarlık ve İslamcılık kimliklerinde tanımlayagelmişlerdir. 2002 yılında kurulduğunda siyasal İslam referanslı Milli Görüş kimliğini - belki de dönemselsel bir taktik adım olarak- "muhafazakar demokrat" kimliği ile değiştirdiğini söyleyen AKP politik hattı, iktidarda olmanın da olanaklarıyla hayata geçirdiği pratik adımlarla siyasal İslamcılık çizgisine geri dönüş adına güçlü sinyaller vermişti. İmam Hatip okullarının artan sayısı, okullarda kızılı-erkekli karma sistemin tartışmaya açılması, Sünni İslam'ın devlet kurumu Diyanet İşleri Başkanlığı'nın statüsünün ve etkinliğinin oldukça artması, Ortadoğu coğrafyasında Müslüman Kardeşler başta olmak üzere radikal

İslami çevrelerle geliştirilen ilişkiler bu adımların akla gelen bazıları.

Malum, törendeki 16 Türk devleti konusuna geri döndüğümüzde ise yukarıdaki veriler ışığında mevcut devlet iktidarının söylemsel ve pratik bir paradoksunun yanı sıra, devletin resmi tarih savlarının gerçekliği noktasında da önemli soru işaretleri ortaya çıkıyor. İslamcı referanslarla siyaset yürüten devlet iktidarının, 8'i İslamiyet öncesi 16 Türk devletine göndermede bulunması, bir çelişki oluşturmasının yanı sıra, İslami ümmetçilik söylem ve pratiğini esas almayan ırkçı-milliyetçiliğe bir yeşil ışık olarak da değerlendirilebilir. Yeni bir seçim sürecine girildiğinde, alabildiğine pragmatik bir siyasete sahip olan iktidarın bu adımı, kendi içinde bir tutarlılık arz etmesine karşın, siyasal İslamcı söylem ve pratikleri açısından bir çelişki oluşturuyor.

Devlet iktidarının mevcut sürdürücüsü çevrenin siyasi rant amaçlı bu faydacılığının dışında ise cumhurbaşkanlığı forsunadaki "16 Türk devleti" odaklı tartışmalar, devletin resmi tarih yalanlarını da tekrar gün yüzüne çıkardı. Forstaki "16 Türk devleti" teorisinin yıllar önce 1969'da devletin ırkçı söylemlerine de referans olan Türkçü-Turancı ideolojinin teorisyenlerinden Nihal Atsız tarafından, aynı ideolojideki "Ötüken" dergisinde "16 Devlet Masalı ve Uydurma Bayraklar" başlıklı bir yazıda çürütüldüğü ortaya çıktı. Atsız, yazısında Türklerin kurduğu devletlerin sayısında bir netlik olmadığını, ancak özellikleri arasında "devlet kurmak olan" bir ulusun, bu devletleri neden yaşatamadığının sorgulanması gerektiğini belirtiyor. Benzer bir biçimde de Ankara Üniversitesi SBF akademisyenlerinden ve milliyetçi-Kemalist kimliği ile bilinen Prof. Coşkun Üçok da Tarih ve Toplum dergisinin Ocak 1987 sayısında "16 Türk devleti" iddiasının bir gerçekliği olmadığını vurgularken, söz konusu yazdığı yazıya yakın bir dönemdeki enteresan bir devlet uygulamasıyla bu iddiasını destekliyor. TC devletinin Cumhurbaşkanlığı forsundaki 16 yıldız halihazırda dururken, 15 Kasım 1983'te KKTC, 17. Türk devleti(?) olarak kurulur. Bu durumda forsa, KKTC'yi simgeleyen bir yıldız daha eklemek gerekmektedir. Ancak dönemin devlet aklı, belki de "16 ahengi"ni bozmamak için, 16'lardan Batı Hun Devleti'ni çıkararak bu yeni Türk devletine "yer açmıştır."

Mevcut devlet iktidarı, bir tarafta Türkçülük-Turancılık, diğer taraftan Osmanlıcılıkla beslediği eklektik bir yeni rejim inşası sürecini örerken, aslında vesayet dönemi diye de adlandırdığı yaklaşık 100 yıllık yerleşik düzen döneminin tarihsel yalanlarından faydalanan. Bu açıdan bakıldığında "eski" ile "yeni" arasında siyasi çıkar hesaplarına dayalı ve yalanlarla desteklenen fiili bir ortaklık beliriyor. Onlar devletler kurup yıkar, "yeni rejimler" tesis ederken; kurulup yıkılan her devlet, ezilenlerin çalınan yaşamları üzerinden vücut buluyor.

Davutoğlu'ndan Yeni Kitap Stratejik Rezillik

Hakan Gültürk

hgulturk@meydangazetesi.org

Başbakan sıfatıyla ilk kez Amed'e giden Ahmet Davutoğlu, AK Parti il kongresinde partilileri "Hebuna we, Hebuna meye!" (Varlığınız, varlığımızdır!) sözleriyle kürtçe selamladı. Varlığını türk varlığına armağan etmeye "Artık Yeter!" diyenlerin topraklarında, kendince -en az partisinin kadar samimiyetsiz ve içten pazarlıklı- bir açılım gerçekleştirdi.

Yakın koruma ekibinden Mehmet Çiftçi Amedli imiş, buna da vurgu yaptı konuşmasında: "Canım ona emanet. Canımız Diyarbakır'a emanet.", lütfetti canını...

"Kürtçe eğitim şeytana uymaktır!" diyen anayasa profesörü vekil Burhan Kuzu'ya rağmen "Biraz vakit bulsam güzel Kürtçemizi de güzel Türkçemizi kadar öğrenmek istiyorum." diyen Davutoğlu, bununla da yetinmedi. Cumhurbaşkanının "Düştü düşecek" deyip her gün başka bir hakaret ettiği, yine kendi partisinden Yasin Atay'ın "Sivil halk kalmadı, iki terörist grup çatışıyor." dediği Kobanê'nin kazandığı zaferi de, "Kobanê'deki her kardeşimin alnından öpüyorum." sözleriyle selamladı.

Kafa karışıklığı mıdır, iyi polis rolünden midir yoksa halkın gerçekten bu kadar saf olduğunu, safsatalarına kanacağını düşündüğünden mi bilinmez ama; Davutoğlu kelimenin tam anlamıyla saçmalıyor!

Anlaşılan 2001 yılında yazdığı "Stratejik Derinlik" adlı kitabının güncelliğini yitirdiğini farkeden Davutoğlu serisinin ikinci kitabı için kolları sıvamışa benziyor: Kürt hareketi, Kobanê ve komşularla ilişkiler konusunda tutarsız açıklamalarla Davutoğlu, kitabının reklamına başlıyor:

"Stratejik Rezillik" pek yakında seçkin kitapçılarda...

İktidardaki Radikal Sol'un Limitleri

Hüseyin Civan

hcivan@meydangazetesi.org

Lethe, Eski Yunan mitolojisinde yeraltı dünyasındaki Hades'in beş nehrinden biridir. Diğer ismi Ameles Potamos'tur. Lethe, uyku tanrısı Hypnos'un mağarasının etrafından dolanır. Nehirden kim içerse, yaşadıklarının hepsini unuttur.

Toplumsal hareketlenmelerin yükseldiği zamanlarda, toplumsal muhalefetin parlamentarizmin tuzağına her seferinde düşmesini neyle açıklayabiliriz ki? Lethe'nin sularında yıkanmış gibi, 20-30 yıl önceki aynı senaryoyu yaşamamış gibi, toplumsal hareketlenmenin heyecanını bu yöne kanalize etmek...

Sypros Dapergolas, SAC (İs-

veç İşçi Sendikası)'ın gazetesi Arbetaren'in son sayısındaki yazısında SYRIZA'nın limitlerinin ne olacağını tartışırken kullandığı karşılaştırma birçok açıdan önem taşıyor. SYRIZA ve PASOK'u beraber değerlendirmek, basit bir SYRIZA da gelecekte PASOK'a dönüşecektir iddiasından öte, parlamentarizm illüzyonunun toplumsal muhalefet için neye dönüşeceğini görmek açısından önem taşıyor.

'80'lerin Devrimci Partisi: PASOK

Ekim 1981'deki seçim zaferi, Yunanistan'daki sol hareket açısından önemli bir dönemeçti. Siyasi mültecilerin büyük bir kıs-

mı geri dönüş yapabiliyordu. Ardarda geçirilen üç seçim zaferinden sonra oylar katlanmıştı.

Açıklanan siyasi program, sağ partileri ve burjuvaziyi oldukça endişelendirmişti. AB ve NATO üyeliğinin sonlandırılması, Yunanistan'daki ABD üslerinin kapatılması, özel girişimlerin kamulaştırılması, fabrikaların halkın kontrolüne verilmesi, paramiliter yapının dağıtılması, kilisenin devlet üzerindeki etkisinin kırılması...Panhelenik Sosyalist Hareket (PASOK), '81 yılındaki seçim zaferinde barış yanlısı mesajlar vermeye devam ederken, siyasi programlarına gerekli olduğu koşullarda silah kullanmaktan çekinmez ibaresini de ekliyordu.

SYRIZA'nın şu an savunduğu siyasi programı, PASOK'un 1981 seçimlerine girerken kullandığı programla kıyaslanamaz bile. Bu farka rağmen SYRIZA ve PASOK'un benzer karakterlerinin başında süreç içerisinde belirginleştirdikleri eğilimleri geliyor. Aslında iki parti de benzer siyasi eğilimleri oluşturan kesimlerin olduğu koalisyon partisi. Bu siyasi eğilimlerin başında avro-komünizm geliyor.

SYRIZA'nın da PASOK gibi hızlı bir değişim sürecinden geçtiğine vurgu yapan Dapergolas, SYRIZA içerisindeki avro-komünist kanadın Tsipras'ın liderliğinden sonra etkilerini yitirdiği ancak özellikle PASOK'tan geçiş ya-

panlar ve seçim zaferiyle beraber değerlendirildiğinde partinin çizgisini değiştirmeye meyilli olduğunu belirtiyor. Dapergolas, SYRIZA'ya ilişkin şunu ekliyor; SYRIZA'nın kendi kimliğini oluştururken toplumsal mücadeleleri destekleyen tavra, sokakta bir ayağının olmasına önem veren yapısına ve öte yandan anarşist gelenekle retorik bir flörte önem verdiğinin altını çiziyor.

SYRIZA şimdi ne yapacak?

SYRIZA'nın galibiyetini Avrupa'da yükselen sola yoranlar, ya Avrupa'daki siyasi realiteyi görmekten oldukça uzak, ya da SYRIZA'yı Yunanistan'da AKP'nin muadili parti olarak gören ana akım haber kaynaklarını referans alıyorlar. Yunanistan'da ve sonrasında da tüm Avrupa'da toplumsal devrim gibi bir beklentiye girenlerin Lethe'nin sularından içmeden önce akıllarında tutmaları gereken SYRIZA'nın da her seçim galibi gibi ona oy verenleri memnun etmek isteyecek olması. İktidarı elinde tutması için bu gerekecektir. SYRIZA herkesi mutlu edecek bir siyasi figüre oynayacak.

Bunun nedeni SYRIZA'nın seçim dinamikleri ile toplumsal dinamiklerinin farklı oluşu. Yani SYRIZA birkaç ikilemde kalacak; ya taban hareketleriyle arasını iyi tutmaya devam edecek ya da oylarını korumak isteyecek; ya emperyalizmi eleştirmeye de-

vam edecek ya da NATO içerisindeki konuma ilişkin konuşmayacak, Rusya, Çin ve ABD ile olan ilişkisini sürdürecektir.

SYRIZA, eski hükümet döneminde yaratılan bürokratik bir mekanizmayla, oylarının %50'sini Altın Şafak'a veren bir polis teşkilatıyla, hatırı sayılır sağ-kanat bir eğilime sahip ordu ve adalet kurumlarıyla karşı karşıya. SYRIZA bu aktörlerle nasıl anlaşacak? Eğer bu yapılanmanın bir parçası olmayacaksa devleti nasıl kontrol edecek?

SYRIZA tabanını oluşturan oyların %4'ünü oluşturan kesim için radikal bir çözüm şart. Ancak parlamenter siyasetin sol bir partiye bahşedebileceği tek şey uzlaşmadır.

Keza iktidar için atılan ilk adımın sağ parti ANEL (Bağımsız Yunan Partisi) ile kurulan koalisyon olduğu düşünülürse, bu iddianın ne kadar doğru olduğunu bir kez daha görmüş oluruz.

Uzlaştı ama bir sor niye uzlaştı?

PASOK, 1981'den iki sene sonra programın bazı bölümlerini tekrar gözden geçirdi. Sonraki süreçte politikalarını eski dönem uygulamalarını ortadan kaldırmaya çevirdi ve ardından sosyal-demokrasiyi benimsedi. Parti içerisinde liberalleşme başladı. Yunanistan'ın kapılarını AB'ye

açmadan ve kemer sıkma politikaları başlamadan önce yolsuzluğa bulaştı. Dapergolas'ın tahmini aynı evrimin SYRIZA'yı da beklediği yönünde. Ancak bundan daha kısa bir süre içerisinde.

Tsipiras'ın halka vadebileceği en büyük şey, kemer sıkma politikalarında rahatlama olabilir. Bu belli bir süreliğine SYRIZA'nın iktidarı elinde tutmasında işe yarayan bir illüzyon olabilir.

Ancak hemen söylemek gerek; siyasi ve sosyal yapılanmada öz-örgütlülüğe dayalı değişimler beklemek, tabana dayalı yerel hareketlerin mücadelelerine destek vermek, son on senelik süreçte işçilerin radikal hareketleriyle yarattığı öz-yönetim deneyimlerine destek verileceğini beklemek parlamenter siyasetin varlık sorununu önemsemeyen siyaset yapmaktır. Ne gariptir ki modern felsefenin en büyük sorununun, "varlık sorununu tartışmama" olduğu tespitinde bulunurken Heidegger de aynı kavramı kullanır: lethe.

Toplumsal hareketlerin başarısı oy sandıklarıyla ölçülmez.

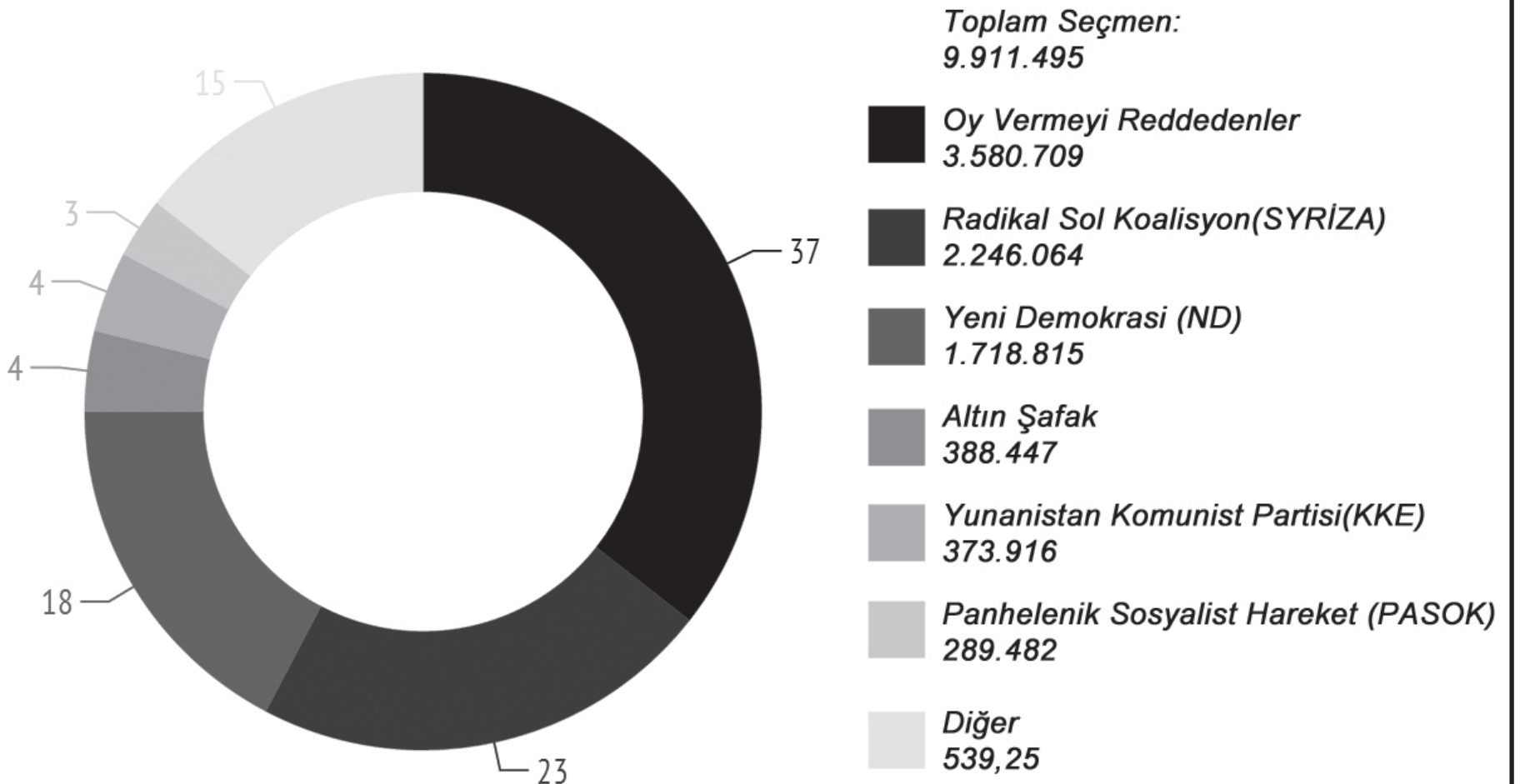
Yunanistan'da son 10 yılda binlerce grev, yüzlerce genel grev, birçok fabrika işgali, doğrudan demokratik mecralar, yerel ekolojik mücadeleler, öz-yönetim deneyimleri gerçekleşti. Bunların hiçbirisinde ölçüt, bu hareketle-

rin partiye dönüşüp parlamento-ya girmesi olmadı. Halkidiki'deki ekoloji direnişlerinden VİO-MET öz-yönetim fabrikasına varınca-ya, ezilenler devlet ve kapitalizmin karşısında kendi siyasi-sosyal-ekonomik hamlelerini çoktan yaptılar, yapmaktalar. Yunanistan, sol partinin liderliğinde bir yönetimle ilk kez karşılaşmıyor. Başarı olarak SYRIZA ve sağcı ANEL'in oluşturacağı koalisyon hükümetini görenler, ısrarlıca toplumsal hareketlerin başarısını görmemekte de kararlı.

Yeri gelmişken söyleyelim. Bu ısrarın altında yatanın ideolojik bir ısrar olduğu gerçeği, bu toplumsal deneyimlerin büyük bir çoğunluğunun anarşist hareketle ilintili olması, ya da anarşizan karakterinin olmasıyla ilgili. Toplumsal devrimler dolaylı rotalara dayanmaz. Bu rotalarda kaçınılmaz son iktidar olmaktır. Tabana dayalı bir toplumsal hareket, sağlamlığını ve kalıcılığını, iktidarını korumak için vereceği tavizlerden ve uzlaşmaya dayalı politik bir anlayıştan değil, toplumsal devrimden alır.

Dapergolas'ın dediği gibi "bundan geriye kalan yenilginin, hayal kırıklığının, zaman kaybının ve tabi ki yolsuzlukların reçetesidir". SYRIZA'nın seçim zaferinden aldıkları ivmeyle devrim hesapları yapanlar, illa ki bir zafer görmek istiyorlarsa Kobane'deki zafere, Rojava Devrimi'ne gözlemlerini kapamayı bırakabilirler.

Yunanistan 2015 Seçim Yüzdeleri

Yukarıdaki grafikte, yüzdeler oy vermeyen çoğunluk hesap edilerek hazırlanmıştır. Ana akım medyadaki grafiklerde ise oy vermeyenler hesaplanmamış, yüzde dilimler oy kullananlar üzerinden oluşturulmuştur.

Osmanlı'da Anarşizm(2)

İç Makedonya Devrimci Örgütü (IMRO)

OSMANLI DÖNEMİNDE BULGAR VE ERMENİ HAREKETLERİNDE ANARŞİZM ETKİSİ

Miraç Bilge & Okan Özduvan

Yazı dizimizin ikinci bölümünde, Osmanlı Devleti'nin doğusunda ve batısındaki isyan hareketlerinde anarşizmin etkisini gözlemlemeye çalışıyoruz. Bulgar ve Ermeni anarşistlerinin bu isyan hareketlerindeki rolünün tartışıldığı yazıların ilkinde, on dokuzuncu yüzyılın son dönemlerinde oldukça olgun bir anarşizmle karşılaşılıyor.

Aynı imparatorluğun farklı coğrafyalarındaki bu iki hareketin birbiriyle nasıl ilişkide olduğunu, dönemin ses getiren olayları Yıldız Suikastı, Osmanlı Bankası'nın Bombalanması, Se-

lanik Bombalamaları gibi olayların çok da bilinmeyen yanlarını farklı bir açıdan ele almaya çalışıyoruz. Özellikle ilk yazıda yararlandığımız kaynakların başında yakın zamanda Tarih Vakfı Yayınları'ndan çıkmış İlkay Yılmaz'ın Serseri, Anarşist ve Fesadın Peşinde kitabı geliyor. Kitap, dönemi ve olayları oldukça devletçi bir üslupla ele alıyor olmasına rağmen, kitabın kaynakça kısmından ulaşabildiğimiz metinler, öte yandan kitap içerisinde yer verilen kişiler, mekanlar ve olaylar daha detaylı bir araştırma yapmak adına bir kılavuz niteliği taşıyor.

Bu bölümde yer verdiğimiz ikinci yazı, Bulgaristan Anarşist Federasyonu'ndan Zlatko F.'nin yazısı. Yaşadığımız coğrafyada köklerini aramaya giriştiğimiz anarşizmin enternasyonal karakterini anlamak adına önem taşıyan bu yazı, hareketin bütüncülüğünü anlamak adına önem taşıyor. Osmanlılık-yeni osmanlılık tartışmaların gündemde giderek daha fazla yer ettiği, mevcut iktidarın imparatorluk mazisiyle taktis etmeye çalıştığı şu günlerde yazı dizimizin giderek daha anlamlı hale geldiğini düşünerek sizlerle paylaşıyoruz.

28 Nisan 1903'te Selanik Limanı'ndaki gemiler Selanik Olayları'nda katledilen Bulgar halkıyla dayanışmak için patlatıldı.

Balkan halklarının, devletlerin (imparatorlukların) katliamlarına ve sömürü aygıtlarına karşı kendi koşullarında geliştirdiği mücadele yöntemlerini değerlendirirken yine aynı dönemde etkileşimde olduğu diğer coğrafyalardaki hareketlilikleri de göz önünde bulundurmak gerekir.

Bulgarcaya çevirdiği, Balkanlarda ve IMRO'da aktif mücadele ettiği bilinmektedir. 1895 yılında gerçekleşen IMRO'nun örgütlediği Melnik Ayaklanması'nda Osmanlı Devletinin ayaklanmayı önceden öğrenip hazırlık yapması nedeniyle ayaklanma başarısızlıkla sonuçlanmıştı. Bu gelişmelerin

değildi. Osmanlı devletinin ağır vergileri, baskı ve katliam politikaları Balkanlarda olduğu gibi coğrafyanın dört bir yanında da isyanlar ve ayaklanmalarla cevap bulmaktaydı. Balkanlarda bunlar yaşanırken Anadolu ve Kafkaslarda ise Ermeni halkı devlet zulmüne karşı örgütlenerek mücadele ettiğini görüyoruz. Bu dönemde maruz kaldıkları ağır sömürü politikaları sonucu Ermeniler, dönemin en ucuz iş güçlerinden biri haline dönüştüğünü ve yaşam alanlarını bırakıp İstanbul, Batum, Avrupa hatta Amerika gibi uzak coğrafyalara işçi olarak göç etmek zorunda kaldığını söyleyebiliriz. Anarşizmin Avrupa'da büyük bir etkiye sahip olduğunu görebildiğimiz bu dönemde "eylemle propaganda"nın Ermeni hareketini ve örgütlerini de etkilediği düşünülmektedir. Anadolu'da anarşizmden ilk etkilenen ve kendilerini anarşist olarak adlandıran ilk örgütlenmenin ise Pavlusçular (Bağvikiyanlar) olduğu söylenmektedir. Anadolu ve Kafkaslardaki anarşist mücadelelerden bahsederken, yaşamı boyunca verdiği aktif anarşist mücadele ve anarşizmin Ermeniler arasında yayılmasında büyük etki sahibi olduğu söylenen Alexander Atabekyan'dan bahsetmeden geçemeyiz. A. Atabekyan, anarşizm ile tıp eğitimi için taşındığı Cenevre'de tanıştığı bilinmektedir. Pyotr Kropotkinin 1885 yılında, Reclus tarafından derlenen "bir asinin sözleri" adlı yayını 1890 yılında Atabekyan'ın eline geçmiş ve onun düşünsel dünyasını derinden etkilediği ve ilk tanıştığı anarşistler olan Errico Malatesta, Merlino, Galeani ve Ettore Molinar gibi isimler ile kurduğu ilişkilerin aktif bir mücadeleyi benimsemesini sağladığı söylenebilir. Aynı tarihte (1890) büyük Paris 1 Mayıs'ından sonra Cenevre'de birçok anarşistle ilişkilendirilmiştir.

tir. Ayrıca uzun süre Kropotkin ile mektuplaştığından bu yolla P. Kropotkin'in, A. Atabekyan'ın anarşist kimliğinin gelişmesinde önemli isimlerden biri olduğunu söyleyebiliriz. Aynı dönemde Max Netlau ve P.Stoyanov gibi isimlerle mektuplaştığı da söylenmektedir. 1891 yıllarında anarşist yayınları Ermeniceye çevirerek, Ermeniler arasında yayınlamaya başlamış, yine aynı yıl Kropotkin ile ilk kez Londra'da buluşmuştur. Bu buluşmadan sonra ise Güney Rusya'da varlık göstermeye başlayan anarşist hareketlere gönderilecek Rusça bildirimlerin basım ve ulaştırma faaliyetlerini de üstlendiği bilinmektedir. Bu yıllarda Ermenilere yönelik yaptığı çalışmaları da hızlanmıştır. Ermeni göçmenler arasında broşür ve bildirimler dağıtması, Anadolu halklarında ve Ermeni Devrimci Federasyonu içinde anarşizm konusunda büyük etki uyandırdığını düşündürmektedir. Bu dönemde Paris'ten sınır dışı edilen

ENTERING THE DYNAMITERS' DEN.

Osmanlı Bankası bombacıların peşinde

Özellikle Bakunin'in halkların özgürlük mücadelesi fikirlerinin ve Slavlara Çağrı metninin Bulgarcaya çevrilmesi ile Slav halklarında, yönetimi altında buldukları imparatorluklara karşı bir hareketlenme başlamıştır. Bu hareketlenmenin en büyük yansımalarından biri olan İç Makedonya Devrimci Örgütü (IMRO) 1893'te bağımsız bir Makedonya Federasyonu oluşturma amacıyla kurulmuş ve Bulgaristan, Sırbistan ve Trakya'dan da devrimcilerin içinde yer aldığı Cenevre grubu ile de çok yakın ilişki kurmuştur.

İlerleyen yıllarda Bakunin'in "eylemle propaganda" fikri ile ilgili metinlerin Bulgarcaya çevrildiği ve Balkan halklarının mücadelesinde oluşan yaratıcı yöntemlerin gelişmesinde anarşizmin önemli bir rol oynadığını söyleyebiliriz. Bu dönemde Paraskev Stoyanov isimli bir cerrahın, öğrencilik yıllarında anarşizme ilgi duymasıyla birlikte Pyotr Kropotkin ve Errico Malatesta gibi anarşistlerle tanışarak birçok metni ve bildiriyi

ardından örgüt isim değiştirerek Makedonya-Edirne Devrimci İç Örgütü adını alır. IMRO anarşist bir örgütlenme olan Selanikli Gemiciler ile toplantılar yaptığı ve birlikte gerçekleştirecekleri birçok eylemin kararı alır. Devletin yoğunlaşan saldırılarına karşı Selanik'te Gemiciler'le birlikte eylemler organize edilir. Nitekim 6 Mayıs 1904'de devlet tarafından ortaya atılan, Bulgarların camileri havaya uçurduğu söylentileri ile Bulgarlara yönelik bir kıyım başlar. Kıyıma karşı, Makedonya-Edirne Devrimci İç Örgütü 2 Ağustos 1903'te İlin-den İsyanı'nı başlatır. Bu ayaklanma, Manastır'dan, Edirne ve Selanik'in bazı köylerine sıçrar ve Osmanlı devletinin isyanı bastırmasıyla 2.000 kişinin katledildiği bir başka kıyım dönüşür. Ayrıca Osmanlı, ayaklanmayı bastırmak için çeşitli bölgelerden birlikler getirir ve özel yetkili mahkemeler oluşturur.

Balkanlardaki devrim hareketleri bu coğrafyadaki tek örnek

Ermeni Anarşist Alexander Artabekyan

P. Stoyanov'un Bulgaristan'a taşınmasıyla, gerek Atabekyan'ın çevirdiği yayınları Anadolu'ya ulaşması, gerek Bulgaristan'a gelen genç anarşistlerle çalışmalar yapması hasebiyle Ermeni anarşizminde dayanışma alanı-

La Banque Impériale Ottomane après la Catastrophe du 29 Avril 1903.

Bombalamadan Sonra Osmanlı Bankası (1903)

da pay sahibi bir isim olduğunu söylenmektedir.

Özellikle Ermeni hareketleri arasında ön plana çıkan Ermeni Devrimci Federasyonu içinde anarşistler ve liberterlerin yer almasında yaptığı çeviriler ve dağıtımını üstlendiği bildirilerle etkili olan önemli isimlerden biri olarak karşımıza çıkan Atabekyansa, bir diğer isim ise federasyonun kurucularından olan Krisdopar Mikaelyan'dır. Kendini Bakunin yanlısı olarak nitelendiren, eylemle propaganda ve öz yönetim kavramlarını savunduğu açıkça anlaşılabilir. Kendisi, 1905 yılında Yıldız Suikastı öncesinde, test edilirken patlayan bir bomba yüzünden hayatını kaybetmiştir ve bu kaza nedeniyle de ertesi gün gerçekleştirilen eylem başarısızlıkla sonuçlanmıştır.

Atabekyan, 1895 yılında çevirilerini yaptığı ve dağıttığı Rusça makalelerini yaymak için Hamanykh (komün) adlı yayını basmaya başladı. Dergide Rusçadan çevirdiği bildirilerin, Avrupa'daki anarşistlerin makalelerinin yanı sıra Osmanlı Devleti'nin Ermenilere yönelik uyguladığı katliam politikaları, Anadolu ve Kafkasya'daki Ermenilerin yaşa-

dığı sorunlar ve Ermeni devrimci hareketleri hakkında yazıların olması nedeniyle Ermeni halkı arasında ciddi bir okuyucu kitlesine sahip olmuştur.

İsyanlar büyüdükçe Osmanlı Devleti de Ermeni hareketlerine ve anarşistlere karşı olan baskısını arttırdığı ve coğrafyanın sert bir hal aldığı bilinmektedir. Osmanlı isyanlara hem karşı güç kullanmış hem de Roma Konferansı'nın da etkisiyle Ermeni devrimci hareketlerine ve özellikle Ermeni anarşistlere karşı anti propaganda yapmıştır. Burjuva ve koltuk sahibi Ermenilerden oluşan bir Ermeni cemiyeti kurulup bu yolla Ermenilerin refah içinde ve isyandan uzak yaşadıkları yönünde propaganda yapıldığı bilinmektedir. Devrimci örgütlenmeler için ise İç Makedonya Devrimci Örgütü'ne yaptığı gibi fişleme çalışmaları yürütülmüştür. Bunların yanında anarşizm, şiddet ve düzensizlik ile özdeşleştirilip karalama devam etmiştir.

Bir yandan ise saldırılar devam etmiş ve 1893-1895 yılları arasında Ermenilere karşı Sason, Samsun, Zeytun gibi bölgelerde büyük katliamlar gerçekleştirmiş yani Osmanlı Devleti'nin Ermeni-

lere karşı tutunduğu katliam geleneği sürekli hale gelmiştir. Ermeni devrimci hareketlerinin ise bu zulme karşı büyük isyanlar ve eylemler organize ettiği ve hızlı bir dönem başlattığı bilinmektedir. İlk olarak Taşnaksutyun'un 1895'te Sason'da katliama karşı silahlı direniş başlattığını, ilerleyen yıllarda ise katliamlara karşı direniş ve isyanların devam ettiğini söyleyebiliriz. Bir sene sonra da Van ayaklanmasını başlatması ile eylemlerin giderek büyüdüğü görülmektedir. Bu dönemde Osmanlı Devleti'nin halk isyanlarını bastırmak için yaptığı kanlı saldırılar Ermeni devrimcileri yıldırılmamış, Rusya ve Osmanlı Devletine karşı isyan hareketleri giderek büyümüştür. 1896'da ise 26 Ermeni eylemcinin İstanbul'da Osmanlı Merkez Bankası binasına gelerek güvenlikle çatışması sonucu bankayı işgal etmesi, sağ kalan 17 eylemcinin önce banka müdürünün yatıyla denize açılması ve daha sonra bir Fransız vapuru ile Marsilya'ya kaçması yönünde bilgiler bulunmaktadır. Taşnak gerillalarının 1893 yıllarından 1914'lü yıllara dek hız kesmeden devlet zulmüne karşı direndiği ve 1912 Van'ın Ermeni asıllı belediye

başkanına yaptığı suikastı gibi birçok silahlı eylem daha gerçekleştirdiği, öte yandan Hınçakların ise Kumkapı İsyanı ve Bab-ı Ali İsyanı gibi isyanların örgütlenmelerinde rol aldığı bilinmektedir.

Ermeni devrimci hareketleri coğrafyanın dört bir yanında olduğu gibi devletin imha ve sömürü politikalarına karşı büyük bir direniş göstermiştir. Dünyanın her yerinde olduğu gibi yaşadığımız coğrafyada da devletin katliam ve sömürü geleneği sürekli var olmuştur. Her zaman olduğu gibi Balkanlardan Anadolu'ya bu topraklarda yaşayan halklar zulme karşı boyun eğmemiş ve tarih boyunca her zaman örgütlenmiş ve mücadele etmiştir. Bitmeyen halkın bitmeyen özgürlük mücadelesi, temel dayanak noktası "Halkların Özgürlük Mücadelesi" ve "Eylemle Propaganda" olan, anarşizmin doğrudan etkisiyle kendi coğrafyasında ve kendi özgül koşullarında tüm yaratıcılığıyla kendi geleneğini de bünyesinde barındırarak, örgütlü, devrimci ve iktidarın bütün yeni biçimlerine karşı kalıcı faaliyetlerde ve söylemlerde bulunarak anarşizmin en önemli özelliğini yansıtmıştır.

Kaynakça için www.meydangazetesi.org'a bakınız.

Osmanlı Döneminde Bulgaristan'daki Anarşistler

Zlatko F.

Bulgaristan'daki anarşist görüşün kökenlerini erken Ortaçağ Slav komünlerine bağlayan birçok kanıt vardır. Bu komünler o kadar eşitlikçidir ki, bazı Bizans tarihçileri bu düzeni "anarşi" olarak adlandırıyorlardı.

Bu topraklarda devlet gücü iyice yerleştikten sonra, ezilenlerin mücadelesi çoğunlukla dini tarikatlar biçiminde olmuştur. Bunların en güçlüsü olan Bogomilizm; yasaları, vergileri, devleti ve dini otoriteyi reddetmesiyle anarşist düşünceye yakın düşer.

Osmanlı İmparatorluğu döneminde ise, ezilenlerin toplumsal mücadelesi hajduk (haydut) gruplar biçimini almıştır. Bunların çoğu, eşkiya olsalar da, yoksul halkla iyi ilişkilmiş ve takdir edilmişlerdir.

Hajduklar, adalet ve özgürlük savaşçıları olarak o kadar ün kazanmışlardır ki, Bulgar "rönesansı" döneminde (19. yüzyılın ikinci yarısında), milliyetçi hareketin eğitilmiş özgürlük savaşçıları için bir model ve örnek olmuşlardır. Bütün baskıların öyle ya da böyle İmparatorluk eliyle gerçekleştirildiği bu zamanlarda, İmparatorluğu yok etmekle, Bulgar halkı adına bağımsız bir ulusal devlet kurmak arasındaki

farkı anlayan çok insan yoktu. Yine de özgürlük savaşçıların hareketi içinde Balkan Halkının Federasyonu için, hatta devletsiz bir toplum kurulması için, güçlü bir eğilim vardı.

Bulgaristan'daki devrimcilerin ve uluslararası örgütlü anarşizmin ilk teması 1869 Nisanında oldu. "Genç Bulgaristan" örgütünden iki temsilci, Cenevre'de Mikhail Bakunin ve Sergey Neçhaev'le buluştular. Aynı yıl Bakunin, dergisinde "Bulgar Devrimi İçin Bir Taslak" yazdı; Neçhaev de "KoloKol" dergisinde, Türk ve Romanya devletlerine karşı Bulgar özgürlük davasını desteklediğini belirtti; Romanya'da bulunan Bulgaristanlı devrimcilerle ve özellikle, Neçhaev'in "Devrimcinin El Kitabı"nı dağıttığı için birkaç ay boyunca tutsak edilen Hristo Botev'le kalıcı bir ilişki kurdu. Nikolay Meledin ve Nikolai Sudzilovsky gibi Rusya'da bulunan başka anarşistler de Bulgaristan'daki devrimcilere yabancı değildir, ama bunlar resmi Bulgar tarihinde geniş ölçüde görmezden gelinir.

Bağımsız Bulgar krallığının (1880'lerde) kurulmasının hemen ardından, ideolojik olarak modern anarşizme çok yakın olan "Pauperlikers" adında özgür

bir toplumsal hareket ortaya çıkmıştır. Çoğunlukla güncel metinlerin Bulgarcaya çevirilerini yapmışlardır. Hareket, 15 yıl içinde kapitalist toplum ve yerel Marksist parti liderlerinin cadı kazanında erimiştir.

Birinci Dünya Savaşı öncesinde Bulgaristan halkı için en popüler politik mesele Osmanlı İmparatorluğu sınırlarında kalanların kurtarılmasıdır. Bu yüzden (1890'ların sonunda) oluşan ilk anarşist çevreler daha çok bu meseleye yoğunlaşmışlardır.

Bugün, bunların en bilineni "Tayfalar"dır. Cenevre'de Bulgarca anarşist metinler yayınlayıp dağıtan küçük bir öğrenci grubu olan "Cenevre Atölyesi"nden başlamış; Bulgaristan'a dönmeleriyle birlikte daha geniş bir grup oluşturarak kendilerine "Gemiciler" adını vermişlerdir. Grubun faaliyetlerinin çoğu Osmanlı İmparatorluğu'na karşı olmuştur. En büyük eylemleri II. Abdülhamit'e karşı suikast girişimi, İstanbul'daki Osmanlı Bankası'nı bombalama girişimi ve başarıya ulaşan, Selanik'teki Osmanlı Bankası'nın bombalanmasıdır (1 Mayıs 1903). Bu eylemler, İmparatorluğun içindeki Batı kapitaline yöneliktir, yani İmparatorluğun kendisine.

"Gemiciler" in fedakar ve yürekli eylemleri, özellikle Bulgaristan'da, örgütlü özgürlük hareketleri üzerinde anarşist düşüncenin etkili olmasını sağladı. Fakat aynı yılın sonunda gerçekleşen Ilinden-Preobrazhenie Ayaklanması'nı hazırlayan süreçte yer alan başka yüzlerce anarşist vardır. Ayaklanma ile birlikte bir toplumsal devrimin yaşandığı Stranca'da halkı örgütleyen Mikhail Gerdzhikov, önemli bir anarşist ve (örgütün öncülü) FAKB'nin kurucularındandır. Ayaklanmayı örgütleyenlerin, katılanların, ünlü şarkılarda anılanların çoğu iyi bilinen anarşistlerdir ama bunlar sonradan, insanların kendi tarihinin bilgisi tümüyle devlet propagandası egemenliğine girmeye başladığında, rahatça unutulmuştur.

Balkan Savaşları'ndan sonra Bulgaristan sınırları dışındaki Bulgaristan halkının özgürleştirilmesi davası tamamen devlet propagandasına ve devlet-güdümlüdeki hareketlere dönüşmüştür. Anarşist hareket de faaliyetlerini sınırların içindeki mücadeleye ve Bulgaristan devletine karşı yönlendirmiştir. Bu yıllar, gittikçe yayılan devlete karşı hareketin geçmenin birçok insana doğal geldiği, hareketin en güçlü yıllarıdır. Fakat bu başka bir hikayedir.

Bergama'da Madeni Direniş Durdurdu

Her dönem izinleri yinelenen, atık havuzu ve işletme binaları orman arazisinde bulunan Koza A.Ş.'ye bakanlık bu kez dur dedi. Bergama Orman İşletme Şefliği, Koza'nın orman alanı kullanım iznini yenilemedi. Bunun üzerine üretime ara verildiği bildirirken, şirketin Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nda girişimlere başladığı da bildirildi.

Siyanür liçi yöntemiyle altın üretilen Bergama Ovacık, yıllardır gündemde. Madene karşı ilk dava 1994'te açılmıştı. Bergama köylüleri, özellikle çıplak eylemler ve

300 kilometrelik Ankara yürüyüşüyle sorunu kamuoyuna taşıdı. Siyanürlü altına karşı verilen mücadelede Bergama köylülerinden 80'i hakkında İlçe Jandarma Komutanlığı, 'gizli örgüt' oluşturmak iddiasıyla soruşturma açtı. Soruşturma dosyasındaki evrakların Eurogold şirketinden fakslandığı ortaya çıktı. Süreç içinde açılan onlarca dava sonucunda çevre hukuku adına birçok örnek karar alındı, ancak kararlar uygulanmadığı için maden bir türlü temelli kapatılmadı. Ovacık madeni, 2005'ten beri Koza Altın İşletmeleri A.Ş. tarafından işletiliyor.

Fatsa Halkı Siyanüre Karşı Direnişte

Fatsa'da, köylülerin siyanürle altın aramaya karşı maden sahasında sürdürdükleri direniş destek olmak için yapılan basın açıklamasının ardından, 58 araçlık bir konvoyla harekete geçen halk karşısında jandarmayı buldu. Jandarma köylüleri maden sahasına geçirmemek için saldırdı. Yaşlısıyla, genciyle, çocuğuyla yaklaşık 500 metrelik yürüyüşün

ardından jandarma tekrar barikat kurdu. Ancak bu barikat da köylüleri engellemeyemedi.

Maden sahasındaki direniş çadırına barikatları yıkarak giden Fatsalılar, burada da açıklamalarını tekrarlayarak, yapılan eylemin güçlerini gösterdiğini, madeni ne pahasına olursa olsun kapatacaklarını ifade etti. Açıklamanın ardından eylem sonlandırıldı.

Taş Ocağına Karşı Direniş Sürüyor

İzmir-İstanbul Otoyolu inşaatında kullanılmak üzere dolgu malzeme alınacak taş ocağının kurulması kararına tepki gösteren köylüler, taş ocağı için şantiye kurulup iş makinelerinin gelmesine isyan etti. 7 Ocak'ta şantiye alanını basıp iş makineleri ile buradaki binalarının camlarını kıran köylülerden 19'u hakkında savcılık adli işlem başlattı.

İzmir'in Kemalpaşa İlçesi'ne bağlı Akalan Köyü'nde, İzmir 5. İdare Mahkemesi'nin, 'ÇED gerekli değildir' kararı için, bakanlıktan savunma gelinceye kadar yürütmeyi durdurmasına rağmen köylülerin mücadelesi sürüyor. Köylüler kazanlarda yaptıkları geleneksel yiyeceklerden olan keşkeği misafirlerine ikram etti, onlara mücadelelerini anlattı.

Rant İçin Yeni Hamle "Hassas Alan"

Hükümet rant için SİT alanlarının statüsünü değiştirmeye hazırlanıyor. "Hassas Alan" tanımlamasıyla, bu yerlerin imara açılması ve üzerlerindeki kaçak yapıların kurtarılması planlanıyor. Bugüne kadar SİT alanlarının harita üzerinden belirlendiğini, bu defa arazi çalışması yapacaklarını belirten Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürü, "İmar planı olmayınca kaçak ve kontrolsüz yapılaşma çoğaldı. Siyasi iradenin imzasıyla plan yaptık" dedi. "Hassas Alan" tanımlamasıyla, SİT alanlarında bulunan kaçak yapıların

aklanması, rantın ve talanın SİT alanlarına doğru evrilme süreci başlatılıyor. Raporları hazırlamak için kurulan komisyon tamamen bürokratlardan oluşuyor. İlk önce bölge kurulu karar alıyor, sonrasında merkez komisyon onaylıyor. Komisyonları Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşarı veya yardımcısı yönetiyor. Kurullar 15 üyeden oluşuyor. Halkın kullanımında olan kıyıları özel şirketlere devreden, doğal SİT alanlarını hidroelektrik santral projelerine açmak için karar alan bakanlık, SİT alanlarını komisyon aracılığıyla değiştirmek istiyor.

Tarihi Sütunlar Asfaltlandı

Ankara Valiliği'nin yanı sıra Ankara'daki Hükümet Caddesi'nde, bir süre önce kanalizasyon çalışmasına başlayan Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı ekipler, bir tünel boyunca uzanan ve Roma dönemine ait olduğu tahmin edilen tarihi sütunlarla karşılaştı. Kanalizasyon borularının döşenmesinin ardından sütunların üzerinin

toprakla örten belediye ekipleri, yolu da asfaltladı. M.S. 1. ile 2. yüzyıl arasında inşa edildiği tahmin edilen Roma Antik Tiyatrosu, kazılar sonucu tamamen ortaya çıkarıldı. Roma Antik Tiyatrosu'nun sahnesi, sahne arkası ve seyirci bölümüyle 5 bin kişilik olduğu tahmin ediliyor.

PARK ETME, ÇEK DOZERİNİ

Emre Bayıçit

1826 yılında Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasına tepki olarak Etmeydanı'nda toplanarak ayaklanma başlatan Yeniçerilerin bir bölümü, kısa süre sonra Belgrad Ormanı içlerine sürülmüş; köşeye sıkışan Yeniçeriler 3 ay boyunca etkisiz hâle getirilemeyince de orman ateş çemberine alınmıştır. Böylece ateş çemberi içinde kalan Yeniçerilerle birlikte önemli miktarda orman alanı da yanmıştır. Bu Fatih Ormanı'nın karşılaştığı ilk büyük çaplı talan hamlesiydi. Bundan sonraki süreçte denetimsiz ağaç kesimleri nedeniyle orman alanı 1840'larda 12 bin hektara, 1870'lerde ise 7 bin 500 hektara inmişti.

O günden bugüne sürmekte olan talan politikaları, kentsel dönüşüm kisvesi altında devam ettiriliyor. Örneğin, 90'lı yıllarda Şişli Belediye Başkanı olan Gülay Aslıtürk tarafından imar izni ve ruhsat verilen ve içinde sayısız ağacı, canlıyı barındıran ormanlık alanda, "Park Orman" adında, 1600 metrekarelik bir yüzme havuzu, yürüyüş ve bisiklet parkuru, piknik alanı, konser alanı, amfi tiyatro ve bir **özel hastane kliniği (Memorial)** inşa edilmişti.

2001 yılına kadar bir süreliğine kapalı tutulan Park Ormanı da içinde bulunduğu Fatih Ormanı talanı, TOKİ tarafından Ali Ağaoğlu'na devredilen arazide yapılan "**Maslak 1453**" projesiyle birlikte yeniden tetiklenmiş oldu.

Park Orman'a 2008 yılında, "Tabiat Parkı" statüsü kazandırıldı. **Borusan Holding** 2008 yılında, yıllık 4 milyon liraya bu alanı kiralandı. 2010 yılında, **Serdar Bilgili**'nin sahibi olduğu Ege Turizm Gayrimenkul Yatırımları A.Ş. ve ortağı Doğu Holding'e 29 yıllığına, yıllık 740 bin liraya devredildi. Park Orman için Ocak 2014'te Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından rapor hazırlanmış, raporda projenin uygulanması halinde bir doğa katliamının olacağı görüşlerine yer verildiği öne sürüldü. Raporu hazırlayan 1. Bölge Müdürü Haluk Özder ile Şube Müdürü Umut Cebeci'nin görevlerinden alındığı iddia edildi. Evet, 4 milyondan 740 bin liraya düşüş, sürecin başında her şeyi gözler önüne seriyor: Bilgili ve Şahenk, İstanbul'a yönelik bir başka talan projesi olan ve "**Galataport**" adıyla bilinen Karaköy-Tophane Salıpazarı Kruvaziyer Liman sahasının 30 yıllığına kiralanmasında da ortaklar.

1490 dönüm büyüklüğündeki "ParkOrman Kent Ormanı Projesi", her biri 250-300 m2 olan bungalov şeklindeki 108 villa, 18 bin kişilik çok amaçlı salon ve lüks restoranlar, mağazalar, 5 katlı otopark şeklinde olması planlanan yapılaşma, **80 milyon Euro**'ya tekabül ediyor. Konaklama alanları, kısmen orman dokusu içine gizlenen, kısmen de yeni ağaçlandırılmış bir bölgede olacak. Park Orman'ın ortasına sergi alanları, oyun parkları, koşu yolları, salıncaklar, hamaklar, Osmanlı ve Japon bahçeleri ya-

pılacak. Yaptığı son açıklamada; "Ocak'ta Park Orman, Şubat'ta Galataport için düğmeye basıyoruz... Park Orman da İstanbul için çok önemli bir proje olacak. Halkın hafta sonu gezebileceği bir mekan olacak. İstanbul maalesef AVM'den oluşan bir sosyal yaşantıya sahip olmaya başladı(!) Burada yaşayanların doğru düzgün bir parkı yok. Projede **Doğu Grubu** ile ortaklığımız yüzde 50-50. Biz burada Orman ve Su İşleri Bakanlığı'nın kiracısıyız. Herkes ağaçları kesip gökdenler dikeceğimizi sanıyor. Öyle bir şey olmayacak. İstanbul'un en önemli parkını yapacağız. ABD'de önemli parklar dizayn etmiş mimarlarla ortak çalışacağız" şeklinde konuşan Serdar Bilgili,

Fatih Ormanı; içerisinde saplı-sapsız meşe, macar meşesi, gürgen, kayın, kestane, akçaağaç, dişbudak ve yaban domuzu, kurt, sincap, çakal, tilki ve köstebek gibi türleri de barındıran, bir yanında Belgrad Ormanları, diğer yanında Park Orman'ın bulunduğu İstanbul'un sayılı doğal ormanlarındandır.

"Tek bir ağacı dahi kesmeyeceğiz" demekten de geri durmadı. Bilgili'nin konuşmasına göre, pazarlama kataloglarında yer alan dört katlı villalar ise, "minik ahşap evler"den öte bir şey değil zaten!

Ana sponsorlardan Garanti Bankası'nın, Karadeniz'de yapımı sürmekte olan HES'lerin büyük bir kısmının sahibi, Ga-

lataport Projesi'nde 702 milyon dolarla ihaleyi kazanan ortağı Doğu Holding'e ait olması, Park Orman'ın da "çok önemli bir proje" olduğunu doğrulamakta zaten. Ortaya sunulan projenin uygulanması hâlinde, doğal topografyanın, bitki örtüsünün ve yaban hayatının çok büyük ölçüde zarar göreceği, çok sayıda ağacın kıyıma maruz kalacağı da kesin.

Fatih Ormanı Projesi'nden 3. köprüye, buradan 3. havalimanına kadar, biz İstanbul'da yaşayanlar dahası benzeri bir çok projeye yaşam alanları talan edilen bu toprakların insanları belki de eşi görülmemiş bir "Soylulaştırma Projesi" ile karşı karşıyayız. Tüm den yıkılan mahalleler, TOKİ binaları, rezidanslar, HES inşaatları, duble yollar derken devasa bir şantiyenin içine hapsediliyoruz. Ama işin asıl korkutucu yanı, bu şantiyeden doğacak yeni şehir anlayışdır. Her ne kadar eskisinin de bir hayrını görmemiş olsak da, yeni kent anlayışının yoksullara, ağaçlara, sokak hayvanlarına ve onların yarattığı kültüre kapalı olduğu kesin.

Bütün bunlar göz önüne alındığında, zaten kendisi yolsuzluk olan devlet ve yaptıkları kirli işleri yeşile boyayarak görünmez hale getiren şirketlerin saldırılarına karşı; biz yoksulların da, biz "ötelenmek" istenenlerin de payına mücadele etmek, yaşam alanlarımızı bu talancılara karşı savunmak düşüyor.

21. YY. Teslimiyet Teorileri ve Pratikleri:

KASALARI DOLDURMAK İÇİN YAŞAMI BOSCHALTAN TEKNOLOJİ

İnsanların güvenini kaybetmektense, para kaybetmeyi yeğlerim.

Robert Bosch

Alp Temiz

alp@meydangazetesi.org

Robert Bosch GmbH, şu anda 60 ülkede, 350 yan kuruluşuyla faaliyet gösteriyor; şirketin bünyesinde 306 bin kişi çalışıyor. 150 ülkeye satış yapıyor ve yılda ortalama 60 milyar dolara yakın gelir elde ediyor. Eğer R. Bosch ve devamcıları, kapitalist sistem içerisinde ödemeleri para ile değil "güvenle" almış olsalardı; sizce 1886 yılında, Stuttgart'da Robert Bosch tarafından kurulan küçük atölye bu denli büyüyebilir miydi? Bu sorunun cevabını bulmak için, bugünkü "sosyal sorumluluklu kapitalizm" in yaratıcılarından olan, nam-ı diğer "hayırsever iş adamı" hatta kimileri tarafından "kızıl Bosch" olarak anılan R. Bosch'un yaşamına ve yaptıklarına bir bakmak gerekiyor.

Evet, R. Bosch'un fabrikalarında çalışan işçiler, Almanya'da 1918'te yasalaşan, "8 saatlik iş günü" hakkını 1906'da almışlardır. Fakat yine aynı Bosch'tur ki, "1913'te sonu gelmeyen grevlerle baş edemeyince o güne kadar girmeyi reddettiği söylenen işverenler birliğine katılıverip, sınıf ortaklarıyla beraber işçileri nasıldize getirebileceklerinin hesabını tutmuşlardır. Ne hikmetse, I. Dünya Savaşı'ndan sonra savaş için yaptığı üretimlerle, şirket bi-

raz daha büyümüştür. Nazi karşıtlığı dillere destan olan şirketin fabrikalarında zorla çalıştırılan, Naziler tarafından tutsak edilen 20.000 köleden pek kimse bahsetmemektedir".

Az Enerji, Bol Kazanç!

Son dönemdeki "tüketici" eğilimlerini iyi hesaplayan, hatta yaptığı kimi kampanyalarla bunları yönlendiren Bosch epey uzun bir süreden bu yana, "kapitalist" pazarın yeşil kısmına oynuyor! Az enerji tüketen beyaz eşyalar, küçük ev aletleri gibi ürünleri satın alarak, her geçen gün biraz daha yıkıma sürüklenen dünyayı, kapitalist yaşam biçimini değiştirmeden kurtarabileceğine inanan insanları yakalamaya çalışıyor. Yerel ekoloji mücadelelerini baltalamak konusunda bir hayli deneyimli olan ve katil şirketlerle iş ortaklığı yaptığı aşikar olan TEMA Vakfı'yla (Bknz. "Milyonları Dozerle Götüren Vakıf, Meydan Gazetesi 21. sayı) beraber gerçekleştirdiği projelerden biri aslında buna iyi bir örnek: Bosch'tan alınan her bir yağışlı kombi karşılığında TEMA da müşteri adına dokuz ağaç diyor. Aslında şirket bu yolla hem insanların, kapitalizmi karşısına almadan ekolojik

meseleleri çözdüğünü sanmasını sağlarken, hem de bir ürün çeşitlendirmesi yaparak "ekolojik ürün" paketleriyle servetine servet katıyor! Belki de, az enerji tüketen yağışlı kombi olarak, küresel ısınmayı durdurabileceğini düşünen "kahramanlar"ın şu soruları sorması, meseleyi, biraz daha berraklaştırır: Bu ekolojik ürünler üretilirken ne kadar enerji harcanıyor; harcanan enerji hangi HES'ten hangi RES'ten ya da hangi nükleerden geliyor? Asya'da, Avrupa'da ve Amerika'da, bu ekolojik ürünleri üretirken kaç işçi sömürülüyor; işçilerden kaç fazla mesailerde ömür tüketiyor? Bu ekolojik ürünlerde kullanılan madenler için kaç Afrikalı, yerinden yurdundan ediliyor; kaç kişi madenlerde ya da yaratılan suni savaşlarda sakatlanıyor ya da yaşamını yitiriyor? Ve en önemlisi, bütün bu geçici önlemlerle ve suni yeşil çözümlerle, var olan yaşamsal krizin ne kadar önüne geçilebileceği düşünülüyor?

Nükleer Dışarı, Rüzgar İçeri!

Kapitalizm için enerjinin önemi yadsınamaz. Devasa endüstriler, yine devasa enerji kaynakları olmadığı sürece işlemez, işleyemez. Kapitalistlere göre "insan-

ların sınırsız ihtiyaçları vardır" ve bunlar ancak "sınırsız enerji" ile karşılanabilir. Fakat doğada "sınırsız" hiçbir şey yoktur. Bu yüzden kapitalistler ve onların Truva atları STK'lar "sınırsız" yerine "sürdürülebilir" ve "yenilenebilir" diyerek, asıl amaçlarını gizlemeye çalışırlar!

Şirketler, nükleer ve termik santrallerin yerini alabilecek olan güneş panellerinin ve rüzgar tribünlerinin sorunu ortadan kaldıracığını söylerken, aslında örtük olarak da kapitalizmin tüketim makinesinin önündeki sınırları kaldıracağını anlatırlar. Madem sınırsız ihtiyaçlar, sınırsız enerji ile karşılanabilir; peki o zaman, kurulan, kurulması planlanan ve yapımı halen devam eden bu enerji santrallerinin "sınırı" nedir? Kilometrelerce uzanan devasa güneş panelleri, dev rüzgar tribünlerinden oluşan enerji tarlaları, HES'ten ya da nükleerden ne derece daha zararsızdır? (Ayrıntılı bilgi için Bknz. "Rüzgar da Güneş de Kapitalizme Yetmez"-Patika Ekoloji Dergisi 1. sayı) Bu santraller nerelerde kurulmuş, ne gibi sonuçlar doğurmuştur? (bknz. İzmir - Karaburun)

Tabii ki, böylesine karlı ve yeşil projeler bu kadar revaçtayken,

Bosch da bu fırsatı kaçırmadı ve yeni "enerji sektörü"nde yerini almaya başladı bile. Şirket, National Geographic ile beraber yaptığı küresel iklim değişikliği çalışmalarının reklamlarında nükleeri kötüleyip, yerine rüzgar enerjisini koydu. Ama tabii ki "hayırsever", "kızıl", "yeşil" ve "güvenilir" olan Bosch'un yaptığı yalnızca bu reklamlar değildi; Bursa'daki BoschRexroth fabrikasıyla şirket, "rüzgar tribünleri" için elektronik ve metal aksam üretimine çoktan girişmişti bile.

Doğayı "Savunmak"tan, "Savunma" Sanayisine

Doğayı savunmak konusunda, bir hayli "güvenilir" görünen Bosch, sadece bu konuda değil dünyadaki devletlerin savunulmasında da oldukça "güvenilir" olsa gerek ki, savunma sanayi içinde üretim yapıyor. Defence Manufacturers Association (Savunma Sanayi İmalatçıları Birliği) üyesi olan Bosch, anlaşılan I. Dünya Savaşı'nda ve Hitler Almanya'sında kazandığı deneyimi, bugün ezilen halklar üzerinde kullanan or-

duların hizmetine sunuyor. Bosch, savunma sanayi için misyonunu tariflerken "Üreticiler, Savunma Sanayi Bakımcıları, tedarikçileri ve askeri tesisler için servis endüstrisinde küresel ölçekte tercih edilen araçlar ve tamir servisleri, bakım servisleri, araç tasarımı ve mühendislik, GPS ve yön bulma, askeri standartlarda paketleme gibi mal ve hizmetleri üretiyor. Bununla da kalmıyor adeta bir "güven" timsali olan Bosch, yaşamlarımızı daha "güven" içerisinde geçirelim diye, okulları, iş yerlerini, hapis-haneleri sokakları yani neredeyse tüm alanlarımızı MOBESE sistemleri ile kuşatan devletlere ve kapitalistlere CCTV (kapalı devre kamera sistemleri) üretiyor.

"Kızıl" da Olsa, Patron Patrondur!

Sözüm ona "Kızıl Bosch"un işçi meselesi hakkındaki, kabahatleri de azımsanmayacak ölçüde kabarıktır. 2006 yılında Berlin'de bulunan Bosch-Siemens bulaşık makinesi fabrikasında, ücretlerinde, kesinti yapılmak istenen yüzlerce işçi

greve çıkmış, bunun üzerine fabrikanın belirli bölümlerinde üretimi durduran şirket, işçileri fabrikayı kapatmakla tehdit etmişti. İşçilerin kararlı direnişi sonrasında geri adım atan şirket, talepleri kabul etmek zorunda kalmıştı.

Yine geçtiğimiz sene benzer bir olay Hindistan'da yaşandı. 350'si taşeron, toplam 2600 işçi daha iyi koşullar, sosyal haklar ve ücret artışı talepleri ile greve gitmişti. Bosch yönetimi grevi tanımayarak, yapılanın yasa dışı olduğu duyurup, polisleri grevcilerin üzerine salarak birçok sendikacıyı ve işçiyi tutuklatmıştı. Görüldüğü üzere, yoksul bölgelerde daha gaddar bir tutum sergileyen Bosch, bu topraklarda da Bursa'da faaliyet yürüten, BoschRexroth şirketinde çalışan işçilere de farklı davranmadı; Türk-Metal'den ayrılıp, Birleşik Metal-İş Sendikası'na katılmak isteyen birçok işçiyi tehdit eden şirket yönetimi, sonrasında Birleşik Metal'e üye oldukları gerekçesi ile de birçok işçiyi sudan sebeplerle işten çıkarmıştı.

Kapitalizmde, büyüyen ve her geçen gün daha büyük paraya ve

güce sahip olan tüm şirketlerin tarihi kanla yazılmıştır. Bunda şaşılacak bir şey yoktur nihayetinde kapitalizmin tarihi, katil şirketlerin tarihidir. Burada şaşırılması gereken bir şey varsa, nükleere "karşı"ymış gibi yapıp, enerji pazarına rüzgar enerjisi ve güneş enerjisi ile girmeye çalışan; işçi haklarına saygılı olduğunu söyleyip, yaşadığımız topraklarda, Hindistan'da ve Almanya'da işçileri kapı önüne koymakta ve onların haklarını gasp etmekte bir sakınca görmeyen; doğa dostu ve barışçılığı diline pelesenk edip, savaş sanayine üretim yapan ve şehirleri devasa bir açık hava hapisanesine dönüştüren MOBESE sistemlerini üreten bir şirketin "güvenilir" olarak anılmasıdır. Fakat, bir bakıma bu doğrudur, Bosch kapitalizmin sürdürülebilirliğini sağlamak, işçilerin katledilmesi ve doğanın talan edilmesi işlerini "iki yüzlü" yöntemlerle yapmak konusunda güvenilirlerdir! Yani, yazının başında geçen R. Bosch'un sözü, aslında şu anlama gelmektedir: "İnsanların güvenini kaybedip para kaybetmekten se, insanların güvenini kazanıp daha çok para kazanmayı yeğlerim."

Kaynakça için www.meydangazetesi.org'a bakınız.

FAŞİZME GEÇİT YOK

Faşist iktidarlar bizim bulunduğumuz yerden asla geçemeyeceklerdir. Bu, ezilenlerin parolasıdır. Biz onlara şöyle sesleniyoruz: "Geçemeyeceksiniz!"

5 Kasım 1936, Solidaridad Obrera'daki Durruti Konuşmasından bir bölüm

4 Kasım 1936'da, faşistler Madrid girişinde bulunan Leganes, Alcorcon ve Getafe'yi almışlardı. Buraya kadar antifaşist milisler geri çekilmişti. Almanya ve İtalya destekli Franco'nun faşist orduları, ilerleyebildiklerini görünce Madrid'i kolayca alabileceklerini düşünmüşlerdi. Faşistler Madrid'i ele geçirmeden, kimleri kurşuna dizeceklerinin listesini bile çıkarmışlardı. Madrid'e kadar çekilen antifaşist milisler durdu. Madrid'de çocuk yaşlı demeden herkes, faşistlerin ilerlemesini durdurmak, Madrid'i savunmak için barikatlar kurmaya başlamışlardı. Direnmek, tek çözüm buydu.

Madrid hükümeti'nin başındaki Caballero, Valencia'ya çekilmeyi tavsiye ettiğinde, CNT'liler yanıt verdi; herkes Madrid'de kalmalı, barikatlarda savaşmalıdır. Hükümet üyelerinin bir kısmı Valencia'ya "özel görev" nede niyle kaçıyorlardı. Ortada görev falan yoktu aslında.

Her geçen gün baskısını arttıran faşistler, 7'si gecesinde Madrid halkının görkemli direnişiyle karşılaştı. Hoparlörlerden CNT'nin sesi yankılanıyordu; Madrid faşizme mezar olacak. Madrid, korkak bakanlardan ve hükümet yetkilerinden temizlenmiştir. Madrid'i halk savunacaktır. Madrid faşizme mezar olacak. Yaşasın hükümeteşiz Madrid, yaşasın toplumsal devrim!

Halk, Madrid'i savunuyordu. Gittikçe yoğunlaşan bombardımana ve silahların sınırlılığına rağmen... Sınırsız olan halkın

cesaretiydi. Faşistler şehri yoketmek için uğraşıyordu. Antifaşist milislerin yoğunluktan bitap düştüğü 14 Kasım'da, Vallecasa'ta bulunan ilk barikatın bir haber geldi, Durruti Birliği Madrid'deydi. İberya'daki devrim sürecinin bu efsane ismi, cesarete cesaret, güce güç katıyordu. 19 Kasım'da faşistler tarafından katledilene kadar, Madrid'de direnenlerle beraber, Madrid Direnişi'ni faşistlerin aklına mih gibi kazıdı.

İktidarların kendisini güçlü ve daimi bir şekilde beslediği faşizm, hüküm sürdüğü tüm topraklarda ölümün, katliamın, soykırımın ve tüm bunların karşısında öfkenin adı oldu yıllar boyu. Var olduğu her coğrafyada, milliyetçilikten, etnik-dini-kültürel birlikten yararlanan iktidarların, kendinden olmayan her şeyi-herkesi ötelediği, yok saydığı, kimi zaman katlettiği bir düzenin adı oldu. İnandığından vazgeçmeyen, kimliğini savunup var olma mücadelesi veren, iktidarların karşısında pes etmeyip, söylediğinden vazgeçmeyen herkese bir tehdit oldu faşizm yıllar boyu. Tehdide bulun eğmeyenlerinse dillerindeki tek slogan: "Faşizme geçit yok!"

Henüz 12'sinde bir polislin mermisiyle, 16'sında askerlin namlusunun ucunda katledilmek oldu faşizm. Sokakta, "nereden geldiği tespit edilemeyen bir mermilin" kafatasına saplanması oldu, gizlenen otopsi raporları, aklanan katiller oldu dikildi karşımıza faşizm. 14 yaşındayken Kürdistan'da sokak ortasında, 8 yaşındayken Qamişlo sınırında

savaştan kaçarken dikildi faşizm karşımıza, ölüm oldu.

Patronun daha fazla kar hırsı uğruna ölüme sürüklediği her bir işçi için, ölümün adı oldu faşizm. Yerin metrelerce üstünde bir gökdelenin çatısında, yerin metrelerce altında bir madenin karanlığında, bir filikanın ağırlığında, bir atölyede, fabrikada, bitmek bilmeyen bir sömürü oldu. Güvencesizlik, taşeron, "kaza" adı altında işlenen her bir cinayet giderek normalleştirilirken; faşizm, bu "normalleşme"nin kendisi oldu.

Yalnızca ten rengi farklı olduğu için, bir polis tarafından, sokak ortasında kimi zaman kurşunlanarak, kimi zaman boğazı sıkılarak katledilmek oldu faşizm. Yıllar boyu köleştirilmenin, işkence görmenin, katledilmenin sesi bugünlere taşındı; faşizm 19. yüzyıldan bugüne soykırımın kendisi oldu. Daha iyi bir yaşam hayaliyle terk edilen topraklardan göç edilen her yeni coğrafyada kölelik, sömürü, zulüm oldu. "Avrupalılaşılmaya" çalışan her bir göçmen için, inkar, tehdit, sınır dışı edilmek oldu.

Devletlerin yağdırdığı her bir bombayla, IŞİD gibi her bir çete ile gerçekleştirdiği katliamlarının adı oldu. Ortadoğu coğrafyasında yıllardır bitmeyen zulmün sürdürücüsü özgürlükleri için direnenlere durmaksızın saldırı da, "faşizme geçit yok" diyenlerin çığlıkları bertaraf etti her bir saldırıyı, soykırımı, katliamı. Bu kez yeni bir yaşam dirildi faşizmin karşısında, umut oldu coğrafyanın dört bir yanına.

Erkek egemenliğinin hüküm sürdüğü her coğrafyada, kadın için ölümün adı oldu faşizm. Kimi zaman maruz kaldığı tacizin, yalnızca kadın olduğu için karşı karşıya bırakıldığı yok sayılmanın, kimliksizleştirmenin, kişiliksizleştirmenin adı oldu. "Erk"eğin iktidarına karşı pes etmeyen her bir kadına yönelik bir tehditte; baskıyla, şiddetle, işkenceyle çıktı kadının karşısına. "Ahlak" tanımına uymayan, hissettiği gibi var olan herkesi yok saydı, "hasta/çürük" ilan etti. Yaşam alanlarını gasp ettiği her bir eşcinsel için, trans için, "intihar" denilen toplumsal soykırımların, nefret cinayetlerinin, ölümlerin adı oldu. Ezilenin ezilene iktidarı oldu çıktı karşımıza faşizm; şehir ortasında taşlan-avlanan domuzun "kader"i oldu.

Faşizm, saldırıya da yaşamın dirildiği her yerde, 1936'dan bu yana durmuyor "Geçit Yok" diyenler. Sokaklara çıkıp hesap sorarak, "buradayız" diyerek, direnmeye devam ediyorlar faşizmin karşısında. Yasaklanan her greve inat patronlardan hesap sormayı sürdürüyor, katledilen her bir kardeşinin hesabını sordukça özgürleşiyor...

1936'nın İberyası'dan (İspanya-Portekiz-Fransa'nın güneyi) Kobane'nin özgürleşen topraklarına, İstanbul'un meydanlarına yankılanıyor bugün aynı slogan: "Faşizme Geçit Yok!" Yaşamları çalanlara, bizleri köleleştirenlere, yok sayanlara, katledilenlere karşı öfkemiz büyüyor ve yaşam buluyor anarşizme olan inançla çarpan yüreklerimizde.

BIJÎ SERKETINA KOBANÊ

Kobane, 130 gün boyunca iktidarların yarattığı çetelere, katliamlara, yaşamları bölen sınırlara karşı direndi.

Rojava'nın kalbinde süren direniş, coğrafyanın dört bir yanında ses buldu; dayanışmayla büyüyen mücadele, dört bir yanda yeni bir yaşama olan inanç oldu. 130 günün sonunda, Miştenur Tepesi'nden yük-

selen zafer, Mekteba Reş'te, Memite'de, Kaniya Kurda'da ve tüm Kürdistan'da yakıldı.

26 Ocak günü, Kobane'nin özgür topraklarından yükselen zafer, aynı sokaklarda bırakılan yıkıntıların ardından, özgürlüğe olan inancı büyütüyor şimdi. Yıkıntıların ardından yeniden yaratılacak olan yaşam,

Kobane Direnişi'nin ve Rojava Devrimi'nin büyüttüğü umuda dönüyor bugün.

Bugün Kobane'den yükselen özgürlük çığılığı, yarın tüm Kürdistan'da ve dünyada büyüyecek bir yaşamı filizlendiriyor şimdi. Yıkıntıların ardından yükselen yaşam, iktidarlara karşı gerçekleştirilen devrimi büyütüyor; ilmek ilmek özgürlüğü örüyor.

Mahser Köyü - Kobanê Direnişi'nin ilk günlerinden itibaren canlı kalkan nöbet eylemlerinin sürdüğü Mahser Köyü'nde, zafer kutlamaları için on binlerce insan bir araya geldi. Sabah erken saatlerden itibaren kutlamalar halaylarla, türkülerle sürdü. Kutlamalarda aralarında DAF'ın da bulunduğu kurumlar adına konuşmalar yapıldı.

Amed - Amed'de Kobanê Zaferi'nin ilan edilmesinin ardından, Sümerpark Ortak Yaşam Alanı'nda biraraya gelen yüzlerce insan, burada halaylarla sloganlarla Kobanê Zaferi'nin selamladı. Gece saatlerine kadar süren kutlamaların ardından sonraki gün Batıkent Meydanı'nda DBP'nin çağrısıyla bir miting gerçekleşti. Coşkunun yoğun olduğu mitinge binlerce Amed'li katıldı.

Yüksekova - Hakkari'nin Yüksekova ilçesinde Kobanê zaferi kutlamaları, eski sağlık ocağı karşısındaki alanda başladı. Yoğun kar yağışına rağmen, halk sokaklara aktı. Sloganlar ve halaylarla süren kutlamalara, Gevev Kültür Sanat Derneği sanatçıları da eşgilerle eşlik etti.

Dersim - Kobanê'de zaferin ilan edilmesinin ardından, DBP Dersim İl Örgütü, yaptığı çağrı ile Seyid Rıza Meydanı'nda toplanmaya başladı. Meşaleli yürüyüşün ardından burada uzun bir süre kutlama coşkusu halaylar ve türkülerle sürdü.

Şırnak - Şırnak'ta Kobanê Zaferi gerçekleştirilen bir miting ile kutlandı. Mitinge binlerce Şırnak'lı katılarak sloganlar ve halaylarla Kobanê'yi selamladı.

Iğdır - Iğdır'da halk DBP ve HDP il örgütleri önünde biraraya gelerek, Kobanê zaferini halaylarla kutladı.

Varto - Varto'da halk, Kobanê için sokaklarda ateş yaktı, etrafında halaylar çekti. Kobanê Zaferi "Biji Berxwedana YPG" sloganlarıyla selamlandı.

Muş - Muş'ta Kobanê Zaferi'nin ilan edilmesinin ardından, halk diğer şehirlerde olduğu gibi sokaklara aktı. DBP ve HDP il örgütü temsilcilerinin de katıldığı binlerce insan, gün boyunca sokaklarda Kobanê için halaylar çekip sloganlar attı.

Taksim - HDP/HDK'nin çağrısıyla Galatasaray Meydanı'nda biraraya gelen yüzlerce insan burada türkülerle halaylarla kutlamaya başladı. Meydan'ın tıka basa dolmasının ardından polis yolun iki tarafını da kapatarak kutlama yapanlara saldırdı. Tarlabasına çekilen yüzlerce insan burada Hacı Ahmet Parkı'ndaki kutlamalara katılarak polis provokasyonuna gelmedi. Hacı Ahmet Parkı'nda kutlamalar geç saatlere kadar sürdü.

Kadıköy - Kobanê Zaferi'nin ilan edilmesiyle birlikte Kadıköy'de HDP/HDK'nin çağrısıyla aralarında DAF'ın da bulunduğu devrimci kurumlar, Kadıköy Boğa'da bir araya geldi. Burada bir süre halaylarla Kobanê zaferi selamlanırken, Mehmet Ayvalıtış Meydanı'na doğru bir yürüyüş başladı. Devrimci Anarşist Faaliyet'lilerin "Bijî Serketine Kobanê", "Yaşasın Kobanê Zaferi" yazılı dövizler taşıdığı yürüyüşte çok sayıda havai fişek atıldı. Yürüyüş devam ederken, polis yürüyüşe gaz bombaları ve plastik mermiler ile saldırdı. Dağılan gruplar tekrar HDP ilçe binası önünde bir araya gelerek burada halaylarla Kobanê'yi selamlamayı sürdürdü.

Avcılar - İstanbul Avcılar'da HDP ilçe örgütü Havuz Meydanı'na bir yürüyüş gerçekleştirdi. Coşkulu gerçekleşen yürüyüş sırasında, bir araç kalabalığın üzerine araç sürerek 3 kişiyi yaraladı. Faşist provokasyona gelmeyen HDP'liler, Havuz Meydanı'na yürüyüşünü tamamlayarak, burada gerçekleştirdikleri etkinlikler ile Kobanê zaferini selamladı.

İstanbul - İstanbul ve Marmara üniversitelerinde Kobanê kutlamaları gerçekleşti. Marmara üniversitesinde kutlamalar devam ederken toplanan faşist grup, devrimci öğrencilere saldırdı.

Ankara/Sakarya - Ankara'da Kobanê zaferi kutlamaları, Yüksel caddesi üzerinde müzik yayını ile başladı. Ardından halaylarla Kobanê'ye selam gönderilirken Sakarya Meydanı'na bir yürüyüş gerçekleştiren devrimci kurumlar, burayı şenlik alanına çevirecek kutlama yaptılar.

Tuzluca - Bir önceki gün Kobanê'de zafer ilan edilmesinin ardından, 28 Ocak günü Mamak Tuzluca'da kutlamalar halaylarla başladı. Devrimci kurumların halaylarla Kobanê'yi selamladığı kutlamaya, çevik kuvvet ve TOMA'lar ile polis saldırısı gerçekleşti. Tuzluca'da kutlama yapmak isteyen yüzlerce insan, polise karşı taş ve havai fişeklerle kendini savundu.

İzmir/Buca - İzmir'de de Kobanê Zaferi farklı ilçe ve semtlerde gerçekleştirilen yürüyüş ve havai fişeklerle kutlandı.

Kuşadası - Kuşadası'nda Rojava Devrimi ve Kobanê Zaferi halaylarla selamlandı.

Avrupa - Hollanda'nın Rotterdam, Almanya'nın Münih ve Stuttgart ile Fransa'nın Reims şehirleri başta olma üzere, neredeyse tüm Avrupa'da Kobanê Zaferi kutlandı.

İtalya - İtalya'nın Roma şehrinde Kürt Kültür Derneği ve İtalya'daki kurumların çağrısıyla gerçekleşen kutlamalarda Kobanê Zaferi selamlandı. Öte yandan İtalya'da yayın yapan anarşist gazete Umanita Nova, Kobanê zaferini "Bijî Serketina Kobanê" sloganıyla manşetine taşıdı.

Rojava Heyetinden DAF'a Dayanışma Ziyareti

Rojava Halkla İlişkiler Komisyonu Sözcüsü Hemide Ferman, Rojava Yardımlaşma Koordinasyonu üyeleri Hesên Remedan, Hember Hezen'in ve HDP İstanbul İl Yöneticilerinin de aralarında yer aldığı Rojava heyeti, Kadıköy'de bulunan Paylaşma ve Dayanışma Derneği'nde Devrimci Anarşist Faaliyet'i ziyaret etti.

Heyet, özellikle Kobanê Direnişi sürecinde yaşanan devrimci dayanışmanın, devrime giden yolda mücadeleyi daha da büyüttüğünü vurgularken, Kobanê'nin yeniden inşa sürecinde de bu dayanışmanın büyütülmesi gerektiğinden bahsetti.

Rojava Halkla İlişkiler Komisyonu Sözcüsü Hemide Ferman, kadınlara

rin direniş sürecindeki rolüne vurgu yaparken, kadınların "yeniden inşa" sürecinde de etkin bir şekilde yer alacaklarından bahsetti. Hesên Remedan ve Hember Hezen de yaptıkları konuşmalarda, direniş boyunca örülen devrimci dayanışmanın, bu topraklardaki mücadeleyi daha da büyüttüğünden bahsetti.

Devrimci Anarşist Faaliyet de, Kobanê Direnişi'nin en başından bu yana, sınır hattında tuttıkları nöbetlerde, canlı kalkan zincirlerinde, Kobanê'de de direnen halkların yanında olduklarını vurguladı. Bugün de, çetelere karşı zaferin kazanıldığı Kobanê'de, bir kez daha büyütülen dayanışmanın verdiği güçle, yeni bir yaşamın örgütleneceği vurgulandı.

Batının İslamlaşmasına Karşı Vatansever Avrupalılar

PEGİDA

Altın Şafak

Avrupa'da yükselen sağ denildiğinde ilk akla gelen siyasi yapılardan birisi Yunanistan'daki Altın Şafak Partisi. Nikolaos Michaloliakos'un liderliğindeki parti, sıklıkla ırkçılık ve neo-nazilikle suçlanıyor. Partiyse aşırı sağcı olduğunu kabul ederek, eski diktatör Ioannis Metaxas'ın politikalarını savunduğunu kabul etti. 2012'de aldığı oylarla büyük bir yükselişe geçen parti, son iki seçimdeyse %6'nın üzerindeki oy oranını korumayı başardı. 2013'te Pavlos Fyssas'ın katledilmesinden dolayı doğrudan suçlu bulunan parti üyeleri dışında Michaloliakos da tutuklanmıştı. Altın Şafak, Avrupa'daki sağ partiler ve faşist hareket arasındaki ilişkinin ne olduğunu, ne olabileceğini göstermesi açısından önemli bir örnek.

Ekim ayından bu yana, her hafta gerçekleştirdikleri İslam karşıtı gösterilere 350 kişi olarak başlayan PEGIDA (Batının İslamlaşmasına Karşı Vatansever Avrupalılar), 25 Ocak'ta düzenlediği gösteride 17 bin kişilik kitleye ulaştı. Bunda özellikle 7 Ocak'ta gerçekleşen Charlie Hebdo saldırıları sonrasında Avrupa'da yükselen sağ-kanat hareketlenmenin etkisi büyük.

Ekim 2014'te Almanya'da faşist hareketin ve sağ hareketlerin başşehri olarak anılan Dresden'de, Lutz Bachman'ın öncülüğünde kurulan PEGIDA, Avrupa'daki diğer faşist parti ve hareketler gibi ekonomik kriz ve ardından gelen kemer sıkma po-

litikalarının nedeni olarak göçmenleri görmekte. Avrupa'daki göçmenlere karşı bir dizi önlem alınmasını savunan hareket, aynı Avusturya'daki göçmen politikaları gibi sıkı göçmen karşıtı politikaları savunuyor.

Charlie Hebdo saldırısı sonrasında, İslam ve göçmen karşıtlığı üzerinden taraftar kitlesini arttıran PEGIDA hareketi söylemleri nedeniyle Almanya ve Avrupa genelinde sıkı bir şekilde takip ediliyor. Geçen haftalarda PEGIDA lideri Lutz Bachman, Hitler bıyığı ile çektiği fotoğrafını "O tekrar burada" şeklinde bir yazı ile internette paylaşmıştı. Dresden'de, 15 Ocak'ta Eritreli bir göçmenin evinde bıçaklanmış

İlyas Seyrek

ilyas@meydangazetesi.org

bir şekilde bulunması üzerine PEGIDA taraftarlarının durumu onaylayan yorumlarıyla beraber düşünüldüğünde, bu hareketin her geçen gün radikalleşen tavrı fark edilebilir. PEGIDA özellikle Leipzig, Südtüringen, Kassel, Würzburg, Bonn, Düsseldorf ve Frankfurt'ta yerel çalışmalarını oluşturmuş durumda ve özellikle son haftalarda politik tartışmalara neden oluyor. Almanya İçişleri Bakanı Thomas Maiziere eylemlere katılanları toplumsal kaygılarını dile getirenler olarak dillendirirken; başbakan Angela Merkel, düşüncelerin ifade edilmesi noktasında Almanya'da herkesin özgür olduğunu ancak Almanya'da kimsenin göçmen karşıtı ajitasyon yapamayaca-

ğını, yapanların da Almanya'da yerinin olmadığını vurgulayan açıklaması aslında bu politik tartışmanın ulaştığı boyutları gözler önüne seriyor.

Tüm bu tartışmalar Almanya'da devam ederken açık olan şey, PEGIDA'nın hareketlendirdiği kitlenin yabancı düşmanlığı üzerinden bir araya gelen bir kesim olduğu gerçeği. Avrupa'da özellikle son dönem yükselen sağ-kanat hareketlerle beraber yapılmayacak bir değerlendirme, PEGIDA'nın nasıl bir siyasal sürecin sonucunda oluştuğunu görmemizi engelleyecektir. Tabii ki de Ukrayna'dan İtalya'ya Avrupa'da yükselen faşist mobilizasyonu...

Avrupa Milliyetçi Hareketler Birliği

2009 yılında gerçekleşen bir kongreyle, içinde Macaristan'dan Jobbik, Fransa'dan Ulusal Cephe, İtalya'dan Tricolor Flame, İsveç'ten Ulusal Demokratlar ve Belçika'dan Ulusal Cephe'nin de olduğu bir birlik kuruldu. Litvanya'dan Belçika'ya Avrupa'nın

farklı bölgelerinden aşırı sağ partilerin oluşturduğu birliğe en son Ukrayna'dan Svoboda gözlemci olarak dahil oldu. Svoboda, Ukrayna'da Rusya ile devam etmekte olan gerilimin yaşandığı zamanlarda adından aşırı Ukrayna milliyetçisi söylemleri ve Rus karşıtlığı ile söz ettirmişti.

Casa Pound

Üçüncü Milenyumun Faşizmi mi?

Giacomo S.

Livorno Anarşist Kolektifi

19 Ocak akşamının geç saatlerinde, İtalya'nın kuzeyindeki Cremona şehrinde "Casa Pound" isimli faşist grup, yoldaşların işgal evi olan "CSA DORDONI" sosyal merkezine saldırdı. Bu faşist saldırıyı gerçekleştiren 60 kişinin çoğu, Kuzey İtalya'nın başka şehirlerinden gelmişti. Bu da saldırının faşistlerce uzun zamandır tasarlandığını gösteriyordu. Saldırı sırasında bazı yoldaşlar içerideydi ve mekanı başarıyla savundular. İçeriye hiç bir faşist giremedi ama bir yoldaş baygın halde yere düştüğünde, onu metal sopalarla darp ettiler. Faşistler saldırı yerinden kaçarken polis geldi ve onların kolayca kaçmasına izin verdi. Polis hemen sonra, sosyal merkezi savunurken baygın düşen yoldaşa yardıma gelenlere saldırdı.

Ertesi gün, bütün İtalya'da çeşitli gruplardan yoldaşlar CSA DORDONI'yle dayanışma eylemleri ve gösteriler düzenlerken, saldırıya uğrayan yoldaş hastanede komada yatıyordu. Cremona'da olanlardan sonra polisin tutumu apaçıkta. Polis faşistlerce saldırıya uğrayanları ve işgal evini savunanları suçladı. Bu saldırıya, anti-faşistlerin cevabı güçlü oldu. Bir hafta sonra, Cremona'da şehrin merkezinde

ofisi bulunan "Casa Pound"un kapatılması için, bütün İtalya'ya eylem çağrıları yapıldı. 24 Ocak Cumartesi günü, Cremona şehri, İtalya'nın her yerinden gelen anti-faşistlerle doldu. Tüm İtalya'da polis karakolları, eylemi durdurmak amacıyla firmaların anti-faşistlere otobüs kiralamasını engellese de, onlarca otobüs ve bulunan başka yollar aracılığıyla binlerce insan, her türlü faşizme ve polis baskısına "Hayır!" demek için şehre gelmişti. Faşistlerin ofisine yaklaşıldığında, polis aniden gaz bombalarıyla saldırdı. Bir kez daha polis ve faşistlerin güvenliğini sağlayan kurumlar iş birliği yapmış ve her türlü toplumsal muhalefete karşı savaşıyordu.

Casa Pound, aslında yirmi yıllık bir gruptur; devletin, ezilenlerin her türlü sınıf mücadelesini bastırmak adına güçlü bir sağ harekete duyduğu ihtiyaç sonucu doğmuştur. Tarihi boyunca bu grup ve resmi kurumlar arasındaki iş birliği hep var olmuştur. Grup, ekonomik nedenlerle ev bulamayan sadece İtalyan olan ailelere bir çözüm getirme iddiasıyla, Roma'nın merkezinde bütün bir binayı işgal ederek doğdu. İtalya'da faşist geçmişi olan bir grup, ilk defa işgal mer-

kezi oluşturmuştu. Bu durumda, merkez sağ koalisyonuna dayanan Roma belediyesi bu işgale sessizce izin verirken; iktidar partisi, İtalya'nın çeşitli yerlerinde antifaşist örgütlere karşı baskıcı uygulamalar gerçekleştiriyordu. Yıllar geçtikçe Casa Pound kendini büyüttü, İtalya'nın farklı bölgelerinde yeni işgal merkezleri açtı. Yeni üçüncü milenyum faşist örgütü olduğu iddiasıyla; eski başbakan Silvio Berlusconi ile koalisyon yapmış olan faşist parti "Fiamma Tricolore" içinde 2006'da bir siyasi harekete dönüştü. Bu seçim deneyiminden sonra, bazı sağ partilerin finansal desteği sayesinde Casa Pound, Fiamma Tricolore'den ayrılıp "bağımsız" bir siyasi parti oldu ve bazı seçimlere girdi.

Casa Pound'u ulusal burjuvazinin çıkarlarının korunması olarak gören yerel ve ulusal kurumların işbirliğiyle Florence'da göçmenlere yönelik şiddet ve yoldaşlara saldırılar, geçtiğimiz yıllarda katlanarak arttı. Bir göçmen, bir Casa Pound üyesi tarafından öldürüldü. Casa Pound aslında, toplumsal görüşü İtalyan faşist hareketin başlangıcından gelen ve kendisini bugünün sağ ve sol anlayışından çok uzakta tanımlayan bir partidir. Fa-

şist rejimin temel idealleri olan İtalyan birliği, ulusal bağımsızlığa öncelik ve şirket yanlılığı bu partinin kökenini oluşturur. Parti bu özellikleri, büyük kültürel ve toplumsal olaylarla karıştırarak farklı dernekler kurmakta, farklı siyasal görüşteki insanları davet etmekte ve çirkin faşist eylemlerini örtbas etmek için toplumun farklı kesimlerinde propaganda yapmaktadır.

Propagandaları, devlet uygulamalarına karşı öfke duyan toplumun alt kesiminin bu öfkesini, aslında aynı politikalar yüzünden en sefil durumda yaşayan göçmenlere yöneltmeye dayanan bir popülizme odaklanmaktadır. Diğer bir yandan, tarihteki tüm faşistler gibi, ulusal çıkar adına önemlerini savunan ve güvenliklerini sağlayan sahipleri vardır. İtalya'da anti-faşist hareket, bu grubun tüm girişimleriyle mücadele ederek toplum içerisinde güçlenmeye çalışmaktadır. Bu yüzden tüm İtalya'daki yoldaşların, devlete karşı, kapitalizm ve tarihsel yaratımı faşizmin karşısındaki her şeye dişlerini geçirmeye çalışan devlet köpeklerine karşı durmaları gerekmektedir.

Faşizme geçit yok!

Ben Charlie Değilim

José Antonio Gutiérrez D.
7 Ocak, 2015

Öncelikle şunu açıklığa kavuşturmamıza izin verin; ben bu hicveden mizahi dergiye, Charlie Hebdo'ya yönelik saldırıyı bir şiddet olarak değerlendirmiyorum ve bir gazetecinin, ne kadar militarist bir amacı olursa olsun veya onun gazeteciliği hakkında görüşleriniz ne olursa olsun, hiçbir koşul altında, katledilmesinin meşru gösterilebileceğine inanmıyorum. Bunlar Fransa'da da geçerlidir, Kolombiya'da ve Filistin'de olduğu gibi. Ve de ister Hıristiyan olsun, ister Musevi, ister Müslüman; ben kendimi ne tutuculukla, ne de cumhuriyeti ilahlaştıran Fransız laikliğiyle özdeşleştirmiyorum.

Bu gerekli açıklamaları yapıyorum, çünkü ne kadar siyasetin yüksek rahipleri bizim mükemmel özgürlüklere sahip bir şekilde, harikulade bir demokrasi içinde yaşadığımız konusunda ısrar etseler de, hepimiz biliyoruz ki Büyük Birader hepimizi izliyor ve bize verilen metnin dışına çıkan her söylem, çok ciddi biçimde cezalandırılıyor. Ancak inanıyorum ki, Charlie Hebdo'ya yapılan bu saldırıyı kınamak; aslında tahammülsüzlüğün, ırkçılığın ve sömürgeciliğin verdiği kibrin timsali olmuş bir dergiye tebrik etmekle aynı şey değil.

"Ben Charlie'yim" diyen -anlaşıldığı üzere bu saldırının etkisiyle yazılan- milyonlarca mesaj dolaştı, sanki bu mesaj özgürlük savunmasının en yüksek ifadesiymiş gibi. O halde, "Ben Charlie değilim". Ben kendimi "terörizme karşı savaş" çağının tam ortasında yer alan, ancak buna neden olan ırkçılığı ve kolonyalizmi içinde barındıran, İslam dünyasını aşağılayan ve karikatürize eden bir sunumla özdeşleştirmiyorum.

Bu durağan, sembolik saldırganlığa da; onun eş değeri olan, devletlerin bombalamak ya da militer işgaller gibi fiziksel ve gerçek saldırganlığına da hoşgörü gösteremiyorum. Tarih boyunca vahşice muamele gören Araplar, şimdi de Fransa toplumunun en marjinalleştirilen, yoksullaştırılan ve sömürülen topluluklarından biriyken; ben bu karikatürleri ve onların saldırgan yazılarını hoş göremem. Ben, 1960'larda Paris metrosunda, polislerin -zaten milyonlarca "medeniyet görmemiş" Arap'ın ölmesine neden olan polisler- sadece kendi ülkelerindeki Fransız işgalinin bitmesini talep eden 200 Cezayirliyi sopalarla döverek katledişini unutmam.

Bu, özgür düşünen çizerlerin

masum çizgi karakteriyle alakalı değil, ana akım medya (evet, her ne kadar alternatif bir durum çizse de, Charlie Hebdo ana akım medyanın bir parçasıdır) tarafından üretilen, nefret söylemleri içeren, basmakalıp, Arap halkının sınırlandırılması, kontrol altında tutulması, ezilmesi hatta kökünün kazılması gereken barbarlar gibi gösteren mesajlarla ilgilidir. Bu mesajların Ortadoğu'daki ülkeleri işgal etmeyi haklı gösteren üstü kapalı bir anlamı vardır; tıpkı Batı dünyası tarafından ayarlanan diğer işgalleri ve bombalamaları meşrulaştıran ve yeni emperyal haritayı koruyan anlamları olduğu gibi. İspanyol aktör Willy Toledo tartışmaya yol açarak şunu söyledi: "Batı her gün öldürür. Sessizce." İşte bu Charlie'dir ve onun kara mizahı, hiciv örtüsü altında gizlidir.

Charlie Hebdo'nun, üzerinde bir çizgi karakter bulunan ve "Mısır'da Katliam. Kuran pisliktir; o asla kurşunları durdurmaz" yazan; binden fazla Mısır'ın vahşi, militarist, ABD'nin ve Fransa'nın onayını alan diktatörlük tarafından katledilişini önemsiz bir olaymış gibi gösteren 1099. sayısının kapağını unutmayacağım. Karikatür, kurşunlanan Müslüman bir adamı ve adamın ken-

dini korumak için önde tuttuğu ama kurşunların delip geçtiği bir Kuran'ı göstermektedir. Bazıları bunu komik bulabilir. Onların zamanında da, Tierra del Fuego-Arjantin'de, İngiliz kolonyalciler, yüzlerinde kocaman gülümsemeleriyle ve ellerinde süngüleriyle katlettikleri yerlilerin daha vücudundaki kanı soğumamış ölü bedenlerini ayaklarının altına alıp çektikleri fotoğrafları komik buluyorlardı.

Komik olmak yerine vahşi, kolonyalist ve aslında olmayan, manipülasyona açık Batı "özgürlüğünün" suistimali olarak gibi görünüyor bu karikatür bana. Eğer ben üzerinde "Paris'te Katliam. Charlie Hebdo pisliktir: O kurşunları durduramaz" yazan bir dergi kapağı tasarlasam ve üzerine kurşunlanarak yere düşen ama düşerken bir kopya Charlie Hebdo'yu kurşunlara doğru tutan bir Jean Cabut karikatürü koysam, insanlar nasıl tepki verir? Açıkçası bu son derece çirkin olurdu: "Bir Fransız beyefendisinin hayatı kutsaldır." Bir Mısır'ın hayatı (veya Filistinli, Iraklı, Suriyeli, vs.) "şaka" malzemesidir. Bundan dolayı "Ben Charlie değilim", çünkü benim için katledilen her bir Mısır'ın hayatı, bugün suikaste uğrayan o karikatüristlerin herhangi birinin hayatı kadar kutsaldır.

Biz zaten şu an ne olacağını biliyoruz. 1999'da Belgrad'da Sırp devlet televizyonunu bombalayan ve burayı "Yalanlar Bakanlığı" olarak adlandıran NATO'ya şükranlarını sunan devletler, 2006'da İsrail Beyrut'taki Al-Manar televizyonunu bombaladığında sessiz kalan devletler, Kolombiyalı ve Filistinli eleştirel gazetecilerin öldürülmelerine sessizlikleriyle cevap veren devletler; basın özgürlüğünü savunan demeçler verecekler.

Özgürlüğün önemini vurgulayan güzel konuşmalardan sonra, özgürlüğü yok sayan uygulamalar ve hareketler gelecek; daha fazla McCarthizm, maskelenmiş, kolonyal "anti-terörizm", daha fazla kolonyal işgaller, imha politikası tehdidiyle kısıtlanan demokratik teminatlar ve tabii ki daha fazla ırkçılık. Avrupa; yabancı düşmanlığı, İslamofobi, Sami halkı düşmanlığı (aslında Filistinliler de semitik halklardır) spiralleri etrafında tüketilir ve bu, dayanılmaz boyutlara ulaşır. Müslümanlar, 21. Yüzyıl Avrupası'nın Yahudileridir ve neo-nazi partiler 80 yıl sonra yeniden saygı duyulan bir hale gelmiştir, bu nefret uyandıran hislere şükürler olsun!

Bütün bunlardan dolayı, içimde uyanan nefret hissine neden olan Paris saldırısına rağmen, "Je ne suis pas Charlie.": **Ben Charlie Değilim!**

BATILILAR VE DİĞERLERİ

İngiliz general Horatio Gordon Robley ve mumyaladığı siyahi kafa koleksiyonu, 1895

Mercan Doğan

mdogan@meydangazetesi.org

İngiltere, Kuzey İrlanda ve İrlanda Cumhuriyeti'nde yüzlerce şubesinin yanı sıra internetten alışverişin de o bölgelerdeki bir numaralı adresi sayılabilecek marketler zinciri Argos, geçtiğimiz günlerde satışa sunduğu oyuncak bebeklerin fiyatlarıyla ırk yüzünü gösterdi.

18 aylıktan büyük çocuklar için tasarlanan ve tamamen aynı özelliklere sahip oyuncak bebeklerden beyaz bebek Maria'yı 34.99 sterline satarken, Asyalı Yang ve siyahi Namia'yı 24.99 sterline satışa sunan Argos, The Sun, Independent gibi gazetelerde bile ırkçılığıyla gündemleşince, sosyal medyada da tepkiler yağdı. Boykot çağrıları ve binlerce yorum yapıldı. Çoğunluk "Çocuklara böyle bir travmayı nasıl yaşatırsınız? Düpedüz ırkçılık!" gibi yorumlarla durumdan rahatsızlığını dillendirirken, kimileri "Bu kadar tantana yapılacak bir mesele değil, ben o pis kokan zenci bebeğin canlısını alırım o fiyata Afrika'dan!" diyebildi. Siyahiler ve Asyalılar batılı değildi.

Geçmişten günümüze "batılılar ve diğerleri" denilince; ne sadece yönleri işaret eden birer kavram, ne de coğrafyaya ait terimler kastedilir. Kastedilen, bir algıdır. Günümüzde bu algı, oryantalistlik tarafından da bes-

lenir. Oryantalistlere göre diğerleri, batılılar için, korkulacak ya da efendisi olunacak anlamına gelir. Batılılar ve diğerleri denilince, aralarındaki mutlak ve sistematik farklar konuşulur; farklı dillerin, farklı kültürlerin, farklı yaşamların bir aradalığından, dayanışmasından ziyade. Batılı olmayanların kültürünü ve değerlerini de batılılar şekillendirir. Çünkü batılının, -oyuncak bebek örneğindeki gibi- kendisi kadar değerleri de, diğerlerinden ve diğerlerinin değerlerinden daha değerlidir. Gerçek özgürlük batılınıdır mesela; eşitlik, adalet batılının kavramlarıdır. Diğerlerine batılılar tarafından lütfedilir bu değerler. Batılı insan, diğerlerinden daha bir insandır; batılının köpeği, daha soyludur. Bu batılılık ve diğerleri algısının ortaya çıkışıysa, bir kıtanın keşfiyle ve o kıtaya getirilip köleleştirilen diğerleriyle ilişkilendirilebilir.

Amerika'nın Keşfi ve Köleleştirilen Afrikalılar

Yüzyıllar önce, yeni bir kıta keşfedildi. Tüccarların ve kaşiflerin gözdesi olan bu yeni kıtanın, bir de zorunlu konukları vardı. John Hawkins adında bir İngilizin sahip olduğu ilk köle gemisi, 1562 yılında Amerika sularına girdi. Afrikalı siyahiler, çiftliklerde çalıştırılmak üzere Amerika'ya getiriliyordu

bu köle gemileriyle. O zamanlarda kölelik, efendilere göre yasal ve çoğunluğun gözünde meşruydur. Siyahilerin insan olup olmadıkları bile ciddi bir tartışma konusuydu. Bu konuda, batılıların en ılımlı fikri, Afrikalı kölelerin eğitilmesi gereken barbar insanlar olduklarıydı.

Aradan yıllar geçti... Köle ticareti, büyük şeker kamışı çiftliklerinin arttığı 1630'larda yoğunlaştı, Amerika'daki kötü koku da yoğunlaştı. Hatta gemilerin yaklaştığı, karadükilerin burnuna gelen kötü kokudan anlaşılır hale geldi. Çünkü bu gemilerin sahipleri, gemiye daha fazla mal ve köle yükleyebilmek için siyahi köleleri ellerinden ve ayaklarından birbirlerine zincirleyip balık istifi gibi diziyordu. Bir aylık yolculuk boyunca köleler, boğazlarından akıtılan çorbalarla beslenip bunları oldukları yerde alttan ve üstten çıkardıkları için kötü kokuyorlardı. Büyük ihtimalle, siyahilerin kötü koktukları yalanı; geçmişin bu kirli gerçeğine dayanır. Ki zaten "iyi" olan herşey batılıya mahsus olduğundan, "kötü" kokmaları normaldir.

20. Yüzyıl Amerikasında Siyahiler

Asırlar geçti... Otobüslerde oturacakları yerler, su içecekleri çeşmeler bile beyazlar-

dan ayırdı hala. Bir siyahinin otobüste bir beyaza yer vermesi gerektiği, kanunlarda yazılıydı mesela. 1940 yılında Amerika'da kanunlarla yasaklandı ırkçılık adındaki bu ayrımcılık. Ancak diğer ayrımcılık biçimleri gibi, o günden bugüne, fırsatını bulunca günyüzüne çıkmayı sürdürdü -ki batı, fırsatlar diyarıydı.

1958'de Belçika'da, Afrikalı bir kız çocuğu hayvanat bahçesinde "evrimin kayıp halkası" olarak sergilenebiliyordu hala. Batılı olmadığı için, insan olup olmadığı bile muammaydı.

2014 yılının Kasım ayında, ABD Federal Araştırma Bürosu FBI, bir rapor açıkladı. Bu rapora göre, Amerika'da her hafta iki siyahi, beyaz polisler tarafından "haklı görülebilecek gerekçelerle" öldürülüyordu. "Haklı görülebilecek gerekçeler" kısmını, elbette katil polislerinin katliamlarını meşrulaştırmaya çalışan katil devlet dolduruyordu.

"Diğerleri" denilenler, siyahilerden ibaret değildi; batılı olmayan ya da bir türlü olmayanlar da vardı.

Batıda Batılı Olmayan Göçmenler

Savaş, zulüm ve yoksulluktan kaçan göçmen ve mültecilerin, sınırlardan güvenli bir şekilde geçme ihtimali neredeyse yoktur. Batılıların AB'sinde, 2007 - 2013 arasında sınır tellerine, ileri düzeyde geliştirilmiş gözetleme sistemleri ve sınır devriye araçlarına harcanan para yaklaşık 2 milyar euro iken, aynı dönemde AB'deki sığınmacı ve mültecilerin durumunu iyileştirmek için harcanan para sadece 700 milyon eurodur.

Sınır telleri kadar değer verilmeyen ve batiya karadan ulaşmakta gittikçe daha büyük engellerle karşılaşan diğerleri, Yunanistan ve İtalya'ya denizden, genelde sağlam olmayan

balıkçı tekneleri aracılığıyla geçmeye çalışır. Her yıl diğerlerinden yüzlercesi, batının kıyılarına ulaşmaya çalışırken ölür. 2014'ün sadece ilk altı ayında bu göçmenlerin 200'den fazlası, Akdeniz ve Ege Denizi'nde hayatını kaybetti; yüzlercesi de kayboldu ve muhtemelen öldü.

Hedefe varabilenlerin durumları pek parlak sayılmaz; batıda olsalar da, batılı olmazlar. Öncelikle yakalanır, derme çatma toplama kamplarına atılır çoğu; ait oldukları yerlere gönderilmek üzere. Batıda diğerlerinden biri olmak; siyahi olmak kadar tehlikelidir. Batılı ırkçılar, göçmenlerin yaşamları için tehdittir. Çünkü bu ucuz yaşamlar, batının iyi kültüründe kötü huylu parazitler olarak görülür. Yaşamları ucuz olduğundan, patronlar da neredeyse bedavaya çalıştırır göçmenleri, çok çalıştırır. Devletlerin yaptığı zulümlerse saymakla bitmez.

Batıda Olmayan "Diğerleri"

Batıdan uzakta yaşayan ve batılılıkla yakından uzaktan ilgisi olmayan bu "diğerleri", medeniyetten en uzak olan "diğerleri" çeşididir. Batılının biraz ilgisini çeker; mistiktir, değişik alışkanlıkları, gelenekleri, baharatları, dansları vardır. Biraz da korkutur; dizginlenmesi gereklidir. Barış götürülmelidir Irak Savaşı'ndaki gibi medeni topraklardan bu çorak toprakların insanlarına, bedeli diğerlerinden binlercesinin katli anlamına gelse de... Ucuz görülürler ne de olsa batıdan bakınca, değersiz.

Yakın tarihte, bu tespiti kanıtlayan bir örnek daha yaşanmıştır. 7 Ocak 2015'te, Fransa'da IŞİD üyesi Cezayirli iki kardeş tarafından gerçekleştirilen ve 12 kişinin ölümüyle sonuçlanan Charlie Hebdo katliamı, tüm dünya tarafından lanetlenir. Katledilen 12 batılı için, ana haber bültenleri dahil, saatlerce canlı yayınlar yapılır, ki böyle olmalı-

dır. Büyük eylemler, cenaze törenleri, anmalar gerçekleştirilir. Davutoğlu'ndan Merkel'e, Mısır'ın liderlerinden Rusya'nın liderlerine kadar devlet erkanları bile bu eylemlerde boy gösterir. Katillerin yakalandığı operasyonları, bütün dünya canlı yayında nefesini tutarak izler.

Aynı hafta içinde Boko Haram, Nijerya'da 2000 kişiyi katleder. Bu katliam, aynı ana haber bültenlerinde birer cümlelik altyazıdan ibaret kalır. Olması gereken olmaz.

Bu iki olayın art arda sıralanmasındaki amaç da, katliamlar arasında hiyerarşik bir sıralama yapmak ya da birini diğerinden önemli görmek değil; ikisi de benzer sebeplerle gerçekleştirilen katliamlarda bile, katledilenlerin batılılardan ya da diğerlerinden olmasının yarattığı etkilerin boyutları arasındaki uçuruma vurgu yapmaktır.

Batıda olmayan diğerlerinin ölümü normaldir; barbarlar birbirini yiyordur. Normal olmasa da normalleştirilir. O kadar ki; "Suriye'de bir günde hiç kimsenin ölmemesi", değerli bir istatistik veri olarak görülür, çokça haber yapılır buna dair. Batılı bir çocuk öldürülünce, tüm dünyada gündemleşir de; diğerlerinden binlerce çocuk öldürüldüğünde pek gündem olmaz. Devletlerin ve devletlerin kendi rantları uğruna yarattığı IŞİD gibi şiddet çetelerinin Şengal'de, Kobanê'de katlettiği çocuklar mesela; batılı oryantalistler için, sümükleri akan çıplak ayaklı sevimli birer çocukken haber değeri taşırlar, en fazla foto haber bölümlerinde.

Geçmişten günümüze "batılılar ve diğerleri" denilince; ne sadece yönleri işaret eden birer kavram, ne de coğrafyaya ait terimler kastedilir. Kastedilen, bir algıdır. Batılının üstün ve iyi sayıldığı bu algıda, diğerlerine haddini bilip susmak, sessizce ölmek düşer!

Kaynakça için www.meydangazetesi.org a bakınız.

Fransa'da Müslümanlar'a "Terörist misiniz?" Testi

Fransa'da Charlie Hebdo saldırısının ardından devlet eliyle yükselen İslamofobi meyvelerini vermeye devam ediyor. Fransa devleti tarafından hazırlanan 'Stop Djihadisme' (Cihadçılığı Durdurun) isimli internet sitesi, kendi tabiriyle "potansiyel militanları" vazgeçirmeye dönük ve çevresindekilerin radikal İslama yöneliğini düşünen ailelere yönelik bir test hazırladı.

Sitede, radikal İslamcılarının militan toplamak için kullandığı argümanlar mesaj olarak gösterilip hemen yanında da, aslında argümanların gerçek dışı olduğunu

söyleyen argümanlar görünüyor. Örneğin, "Sana bize katıl ve Suriyeli çocuklara yardım edelim derler, gerçekte ise sivil ölümlerinin bir parçası olacaksın" gibi. Bunun dışında, müslümanlara çevrelerindeki "potansiyel teröristleri" saptamak için de bir test uygulanıyor. Bu test, hangi davranış değişikliklerini bir uyarıcı olarak algılamak gerektiğini gösteriyor. "Yemek ve giyim alışkanlıklarını radikal bir biçimde değiştirmesi, internette fazla zaman geçirmesi, sinemaya gitmemesi veya televizyon izlememesi..." gibi değişiklikler Fransız devletine göre "Potansiyel Terörist olmak" anlamına geliyor.

Kamboçyalı Kadın Direnişçi Tutsak Alındı

Kasım ayında Kamboçya'da devletin uyguladığı zorunlu tahliye politikasına karşı başlatılan protestolarının ardından tutuklanan 11 direnişçiden biri olan ve "Mommy" (Anne) lakabıyla bilinen Nget Khun, hapis cezası aldı.

2007'de kentsel dönüşüm için bir şirkete devredilen Başkent Phnom Penh'in Boeung Kak Lake bölgesinde, binlerce insan zorla tahliye edilmişti. Ayrıca eski gölün kumla doldurulması nedeniyle bölgede kalan insanlar yoğun yağışlarda sel baskınlarına mağruz kalıyor.

Afrika'nın İslamlaştırılması

Didem Deniz Erbak

derbak@meydangazetesi.org

Afrika'nın sömürgeleştirilmesinden, coğrafyanın bir köle ambarı olarak görülmesinden, kapitalistler için bir "ham madde" kaynağı olarak görülmesinden bahsedilince; aklımıza haklı olarak hep Avrupa geliyor. Her ne kadar, kıtanın sömürgeleştirilmesinde ve talan edilmesinde Hristiyan Avrupa başrolü kimseye kaptırmasa da, bölgeye 7. yüzyılda giren Müslüman Arapların ve sonrasında Osmanlıların rolünü unutmamak gerekiyor. Hele ki Boko Haram ve El Şebab gibi örgütlerin hakimiyet alanlarını genişlettiği bir zamanda ve Yeni Osmanlıcı perspektifi ile tekrar buraya oynamaya çalışan T.C Devleti'nin ve kapitalistlerinin kıta üzerine yaptıkları planlar konuşulurken, Afrika'nın İslamlaştırılması sürecini anlamak elzem hale geliyor! Bütün bu veriler, ister hristiyan, ister müslüman olsun, aslında tek "inancı" daha çok güç ve daha çok para olan tüm sömürgecilerin ne yapmak istediklerini daha iyi anlamamızı sağlayacaktır.

Müslümanlığın Afrika'da Yayılması

İslamiyet Afrika'ya ilk olarak, müslüman olduğu için Arap Yarımadası'nda ayrımcılığa uğrayan ve kaçmak zorunda kalan göçmenler tarafından taşınıyor. Ama İslam devletlerinin kıtaya girişi, 600'lü yılların ortalarına doğru gerçekleşiyor. İslam'ı yaymak için büyük bir ordu ile yola çıkan Arap General Amr ibn al-Asi, başta Mısır olmak üzere Bizans'ın kontrolünde olan birçok yeri işgal ederek hristiyanların bölge üzerindeki etkilerini kırıyor. Bu arada olan, bölgede yaşayan insanlara oluyor; hristiyan Bizans sömürgeciliğinden kurtulan halklar, bu sefer müslüman Arap

istilaları ile karşı karşıya kalıyor. 8, 9 ve 10. yüzyıllarda ise Araplar, hakimiyetlerini Doğu Afrika'ya doğru genişletiyor; sömürgeleştirilene Somali, Kenya ve Kızıldeniz kıyılarını katıyorlar. Daha sonraki süreçte kıta üzerindeki hakimiyeti zayıflayan Araplar, sahneyi dönemin etkili güçlerinden Osmanlı Devleti'ne bırakıyor.

Burada İslamiyet'in yayılması ile ilgili bir parantez açmak gerekiyor. Daha önceden söylediğimiz gibi, Müslüman Araplar, Hristiyan Avrupalılar gibi toplu katliamlara girişmeler de; insanların dolaylı yollardan İslamiyet'e geçmeye zorlanması, coğrafyanın maddi kaynaklarının sömürülmesi ve yoğun bir "köle ticareti" trafiği oluşturulması gibi etkinliklerde bulunuyorlar. (Arapların 9. yy'dan 19. yy'a kadar köle ticaretinde hayli aktif olduğu görülüyor.) Bu dönemde önemli ticaret yolları üzerinden bir trafik işleten Araplar, bu yolla gittikleri bölgelerin ileri gelenleri, kabile şefleri ve zenginlerini müslümanlaştırarak yoksul tebaaların da müslümanlaşmasını sağlamışlardır. Dönemin kaynaklarına göre, sonraları Avrupalıların girişeceği modernleştirme adı altında kimliksizleştirme politikalarına burada da rastlanıyor. Kaldı ki, bugün kıtanın hem müslüman hem hristiyan bölgelerine baktığımızda, "modernleşmenin" ne kadar işe yaradığını; üretilmiş olan dini ve etnik savaşlarda görebiliyoruz.

Ve Osmanlı Sahneye Çıkıyor

Ortadoğu'daki Arap bölgelerinin Osmanlı'nın kontrolüne girmesinden sonra, Doğu Afrika'daki Arap kontrolü de zayıflamıştır. Osmanlı-

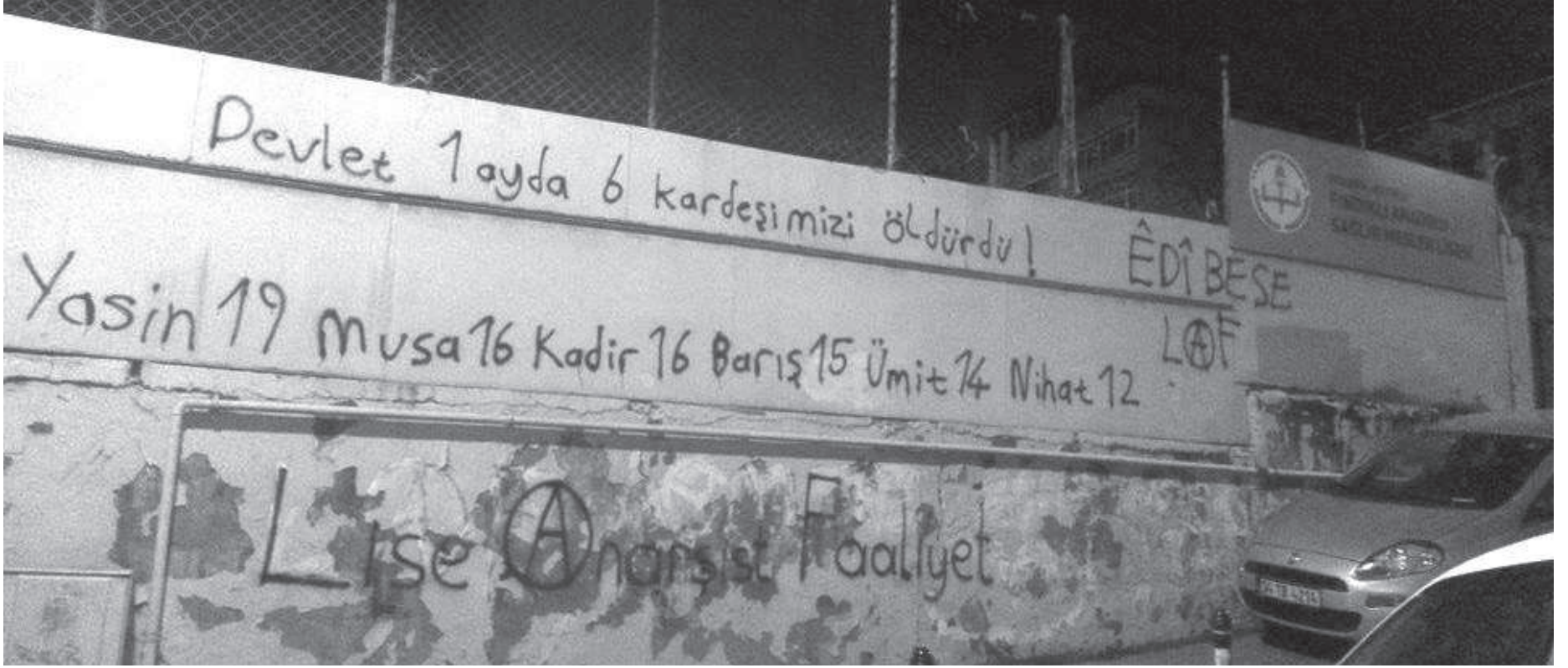
lar 16. yüzyıl başlarında Afrika'nın kuzeyinden başlayarak Akdeniz'in güney sahilleri boyunca, Atlas Okyanusu kıyılarına kadar ilerlemişlerdir. Öte yandan, Kızıldeniz'in batı sahilleri boyunca ilerleyerek Hint okyanusu kıyılarına kadar ulaşmışlardır. Osmanlı'nın "köle ticareti" geleneğini devam ettirdiği görülürken, imparatorluğun girdiği her yerde uyguladığı ağır vergilendirme, asker talebi ve devşirme politikası, burada da devam etmiştir. Osmanlı'nın kıtaya girişiyle neredeyse aynı dönemde, Avrupalılar da yüzlerini buraya dönmüştür. 15. yy'da Hollandalılar Güney Afrika kıyılarını alırken, Portekizliler Angola ve Mozambik kıyılarını yerleştiler. İngilizler ise Gine Körfezi kıyılarına yerleştiler. Bu arada Fransızlar da, Afrika'ya 16. yy'da Senegal üzerinden, Batı Afrika kıyılarına girmeye başladılar. Bundan sonraki süreçte, hakimiyet alanlarında giderek zayıflayan Osmanlı ile Avrupa arasındaki sömürge mücadelesi başlamış oldu. Bazı kaynaklar, bunun Osmanlı'nın Afrika'yı korumak için sömürgeci Avrupalılarla savaşı olduğunu söylese de, bu kelimenin tam anlamıyla iki dev arasında bir kapışmaydı ve her zaman olduğu gibi, filler tepişirken çimenler eziliyordu. Yoksul Afrikalıları, yeni ve uzun bir sömürge dönemi daha bekliyordu.

T.C.'nin Afrika Çıkarması

T.C Devleti'nin son dönemlerde Afrika'ya düzenlediği ziyaretler, cemaatle yapılan Afrika'daki okullar kavgası, geçmişte buraya yapılan akınları anımsatıyor. Özellikle müslümanlığın yaygın olduğu bölgelere bu referansla girmeye çalışan T.C, "Avrupa, Afrika'nın sa-

dece madenlerini görüyor; biz ise burayı kalp gözüyle görüyoruz." diyor. Fakat T.C'nin Afrika'ya yaptığı her ziyaret sırasında, yanında müteahhitleri, iş adamlarını ve fabrikatörleri götürmesi; bunların kalp gözlerinin de sadece gücü ve parayı gördüğünü gösteriyor. Her fırsatta "Osmanlı'nın Afrika'da izlediği hoşgörü politikasına" gönderme yapan Erdoğan, oraya kurmak istedikleri iplik fabrikaları, madenler, baraj inşaatları ile sömürgeci Osmanlı'nın izini takip ettiklerini açıkça beyan ediyor. Aslında yeni T.C devleti, yeni sömürücü yöntemlerle, eski atalarının izinden gidiyor!

Yüzyıllardan beri farklı hakim güçlerin talan ettiği Afrika coğrafyası, kimi zaman Hristiyanlık, kimi zamanda Müslümanlık referans alınarak kimliksizleştirilmeye; Afrika halkları yaşam biçimlerinden, inanışlarından ve kültüründen kopararak "modernleştirilmeye" çalışılıyor! Yani kapitalizmin köle ve "ham madde" deposuna dönüştürülmeye devam ediyor. Çoğu zaman halkların büyük dirençleriyle karşılaşan bu saldırılar, bugün de hem klasik yöntemlerle hem de yeni yöntemlerle sürdürülüyor. Bugün Afrika'da yaşanan etnik ve dini çatışmalar, Boko Haram'ın ve benzeri örgütlerin giriştiği toplu katliamların müslümanlara ya da hristiyanlara mal edilmeye çalışılması da bu yeni taktiklerden biri olarak karşımıza çıkıyor. Fakat bizler biliyoruz ki, bu coğrafyada "üretilen şiddetin" babası ezilmişlik boyutunda aynı kaderi paylaşan Müslüman ya da Hristiyanlar değil, tıpkı geçmişteki gibi Müslümanlığı ve Hristiyanlığı referans göstererek saldıran efendilerdir!

Nihat'ın Katilini Savcılık "Gizledi"

14 Ocak günü, Cizre'nin Yasef Mahallesi'nde polis tarafından başından vurularak katledilen 12 yaşındaki Nihat Kazanhan'ın duruşmasında savcılık, dosya için gizlilik kararı aldı.

Alınan gizlilik kararının ardından artık dava gizli yürütülecek. 12 yaşındaki Nihat'ın tomografi-

sinde, başından kurşunla vurduğu zaten aleni şekilde görülürken, MOBESE kayıtlarının da ortaya çıkmasıyla birlikte katilin polis olduğu bir kez daha netleşmiş oldu. Buna rağmen savcılık dosya için gizlilik kararı uygulanmasını talep ederek katil polisler bir kez daha adaletten kaçırarak gizlemiş oldu.

"Êdi Bese" Diyen LAF'lılara Gözaltı

Lise Anarşist Faaliyet, devletin son bir ayda, Kürdistan'da katlettiği çocuklar için İstanbul'un birçok yerine "Êdi Bese" yazılmaları yaptı.

Fındıklı Anadolu Sağlık Meslek Lisesi, Ziya Kalkavan Denizcilik Meslek Lisesi, Kabataş Meslek ve Teknik Anadolu Lisesi

ve birçok farklı bölgedeki lisele-re "Devlet Bir Ayda Altı Kardeşimizi Öldürdü", "Yasin 19, Musa 16, Kadir 16, Barış 15, Ümit 14, Nihat 12" şeklinde yapılan yazılmalar sebebiyle, 5 LAF'lı gözaltına alındı. Beşiktaş Merkez Karakolu'ndaki ifadelerinin ardından savcılığa sevk edilen LAF'lılar, buradan serbest bırakıldı.

Ali İsmail'in Katillerine "İyi Hal" ve Beraat

Taksim Gezi Direnişi sürecinde, Eskişehir'de sivil-faşist-polis işbirliğince katledilen Ali İsmail Korkmaz'ın karar duruşması, 21 Ocak günü, Kayseri 3. Ağır Ceza Mahkemesinde görüldü.

"Kasten insan öldürme" suçlamasıyla müebbet hapis cezası istenen polis Mevlüt Saldoğan'a, 13 yıl hapis cezası verildi. Saldoğan'ın

cezası "iyi hal" indirimiyle, 10 yıl 10 aya düşürüldü. Polis Yalçın Akbulut'a ise 12 yıl hapis cezası verildi ve Akbulut'un da cezası yine "iyi hal"den 10 yıla düşürüldü. Diğer sanıklara 6 aydan 3 yıla hapis cezası verilirken, polisler Şaban Gökpınar ve Hüseyin Engin'in ise beraatine karar verildi. Ali İsmail'in davasında da devletin adaleti, yine katillere ödül oldu.

Ali İsmail İçin Direnenlere Katil Polis Saldırdı

21 Ocak günü, Ali İsmail Korkmaz'ın son duruşmasında verilen kararları protesto etmek amacıyla pek çok ilde eylemler düzenlendi. İstanbul Kadıköy'de aralarında Devrimci anarşistlerin de bulunduğu binlerce insan, "Ali İsmail Korkmaz, Barikatlar Yıkılmaz", "Em Ali Jibir Nakın", "Bütün Devletler Katildir", "Katil Polis Hesap Verecek" sloganları ile

Altıyol'dan Kadıköy Çarşısı içine bir yürüyüş gerçekleştirdi.

Yürüyüş sonrası tekrar Altıyol'a gelindiğinde basın açıklaması okunarak eylem sonlandırıldı. Açıklamanın ardından yaşanan polis saldırısına, direnişçiler de havai fişeklerle karşılık verdi. Çatışmalar ara sokaklarda devam etti.

Anarşistlerin Ekonomi Tartışmaları (13)

Sınıfsızlık

Anarşizmle Mümkündür

Anarşist Komünist Ekonomi Pratiği

Çeviri: Özgür Oktay

Meydan gazetesinin Anarşist Ekonomi Tartışmaları dizisine, Kuzey Amerika IWW üyesi, Scott Nappalos'un yazısıyla devam ediyoruz. Yazının odağında güncelliğini koruyan bir tartışma olan teorinin pratikte somutlaşması ve teorinin pratikten üretil-

mesi yer alıyor. Yazı aynı zamanda birçok anarşist komünist ekonomi deneyiminden örnekleri dönemlerinin politik bağlamı içerisinde ele alarak güçlü bir perspektif sunuyor. Uzunluğu nedeniyle iki bölümde yayınlayacağımız yazı, libcom'un dışında birçok

uluslararası anarşist sitede yayınlanmış olma ve daha önceki yazı dizilerimizde içerisinden yazılarına yer verdiğimiz The Accumulation of Freedom: Writings on Anarchist Economics kitabındaki bölümlerden biri olma niteliği taşıyor.

Özgürlükçü Komünizm, Mücadele Eden Sınıfların Özlemi

Scott Nappalos

Sınıf ilişkileri günümüz toplumlarının çekirdeğini oluşturur. Birbirine kenetlenmiş, kapitalist-devlet güç ilişkileri ağı toplumalarda her seviyede bulunur ve sınıf sömürsüyle yeniden üretilir. Sınıf sömürsünün ortadan kaldırılması, gelecekteki herhangi bir toplumcu ekonominin temelini oluşturur. Bu tür bir ekonomi ile birlikte herkes ve her toplum kendi kendine, kapasitesinin tümünü geliştirebilecektir. Sınıf, bütün özgürlük ve bağımsızlık mücadelelerinde insanlık olarak olanaklarımızı geliştirmemizi engellemiştir. Sınıf, karşı-devrimlerin temelini hazırlamış ve daha da tehlikelisi, eski aktörler, yani kapitalistler kaçıp ortadan kay-

bolduklarında bile kapitalizmin sınıf ilişkilerini yeniden üretmesini sağlamıştır. Yeni sınıflar yükselip eskilerinin yerini alırlar. Böylelikle sınıfın tümüyle yok edilmemesi, özellikle eski Sovyet ülkelerinde ve çeşitli ulusal kurtuluş mücadelelerinde insanlığın en kötü trajedilerine yol açmıştır.

Sınıf sömürsünü yok etmeye çalışan herhangi bir insan grubu bir problemle karşılaşır: Başka bir ekonomik faaliyet biçimi nasıl mümkün olabilir? Bunun basit bir cevabı kapitalizmin ezelden beri var olmadığıdır. Kapitalizm, birkaç yüzyıl önce Batı Avrupa'dan başlayıp tüm dünyada egemen hale gelene kadar yayılmış ve

geçtiği yollarda ekolojik ve insanlık katliamları yapmış olsa da, insanlık tarihinde gerçekten marjinal bir ekonomik örgütlenme biçimidir. Tabii istediğimiz sadece farklı bir ekonomi değil, zorbalık, eşitsizlik, israf yaratmayan ve yoksunlaştırmayan, daha iyi bir ekonomi.

Özgürlükçü komünizm böyle bir imkan yaratabilir, ama öncelikle bir itiraz yapmak gerekir: Sözde "komünist ülkelerin" hiçbirinin komünizme benzer bir tarafı yoktu. Hepsinin işçisi, müdürü, ücret sistemi olan sınıf sistemleri vardı. İşçilerin iş ve ürünler üzerine hiçbir sözü ya da hakkı yoktu. Bu yüzden bu ülkeler, ücretli

emeğin kaldırıldığı demokratik bir toplumdan ziyade kapitalizmi andırıyordu.

Benzer şekilde, bugün adları komünizmle anılan birçok insan, komünizmi kendi itirazlarıyla birlikte savunmuşlardır. Marx, Lenin ve takipçilerinin çoğu komünizmi alt ve üst aşamalarına ayırmış, devrim yayıldıkça ve proleter devlet küçüldükçe alt aşamadan üst aşamaya geçileceğini savunmuşlardır. Birçok Marksist bu alt aşamanın sosyalizm olduğunu düşünürler. Bu nedenle ana akım Markist teori devrim-sonrası toplum meselesini ele aldığı anda, her seferinde vurgulanan komünizm öncesi alt aşamadır. Marx'ın bir

geçiş dönemi olarak tanımladığı alt aşama, onu doğuran kapitalist toplumun bazı özelliklerini taşır. Örneğin bir kolektivist ücret sistemi içinde çalışmak zorunludur. Bu ücret sistemi emek karnesi ya da başka şekillerde olabilir. Bu yüzden de Marksist komünist ekonomik literatürün çoğu gerçekte komünizm değil kolektivist ekonomi hakkındadır. Marx külliyatından birkaç açıklayıcı yorum dışında üst aşama komünizm tartışması devrim sonrası işçi sınıfına bırakılmıştır.

Fakat özgürlükçü komünist ekonominin birkaç tanımlayıcı özelliği vardır:

- Devrimci işçi ve halk sınıflarının pratiğine dayanan bir ekonomi vaadi,
- Ücretli emek sistemini yok ederek, toplumun zenginliklerinden alınan pay ile emekle üretilen değer arasındaki bağı koparan bir ekonomi,
- İşçilerin ve toplum üyelerinin doğrudan demokrasiyle işleyen bir halk meclisinde birleşerek bütün ekonomiyi kolektif olarak kontrol ve idare etmesi,
- Ekonomiyi yöneten aracı otorite kurumlarının kaldırılmasıdır.

Özgürlükçü komünist ekonominin temel özellikleri, kuralcı ekonomiler ile karşılaştırıldığında onu güçsüz gösterebilir. Kuralcı ekonomiler, bazı temel değerlere dayanan kapitalizm-sonrası bir ekonomik sistem vizyonu çabasına girer. Ancak fikirlerin ve vizyonun, somut pratikler ve mücadelelerle ilişkili olması gerekir. Tarihsel olarak, anarşist komünistler sınıfsız toplum meselesini ele almışlar, problemi somut olarak çözmek için mücadele içinde sıradan insanların liderliğini ve yenilikçiliğini kabul etmişler ve bu süreçten güçlenerek çıkmışlardır. Kuralcı ekonomi üzerine çalışmaların az olmasının nedeni kısmen, anarşizm ve özgürlükçü komünizm içinde somut pratiğe bağlıdır.

Özgürlükçü komünist ekonomi kuralları, hem işçi ve halk sınıflarının mücadele içindeki deneyimlerine dayanır, hem de bu yoldaki stratejiyi içerir. En parlak düşünceler de zaten yoğun sınıf mücadelesinin verildiği dönemlerde ortaya çıkmıştır. Kropotkin, Berkman, Bordiga, De Jaques, CNT ve Cafiero, hepsi de katıldıkları devrimci hareketlerin güçlü ve zayıf yanlarını tartışarak kuralcı ekonominin önemli meselelerini ele alırlar. Bu tartışmalara ulaşmak konusunda İngilizce konuşanların dünyası için tanınmış bir zorluk vardır. Özgürlükçü ko-

münist gelenekte kuralcı ekonomilerin büyük çoğunluğu Slavca, Romence ve Doğu Asya dilleri konuşulan bölgelerden çıkmıştır. Yakın zamana kadar bu metinlerin çok azı çevrilmiştir. Birçoğunun baskısı yoktur ya da sadece kolay bulunamayan dergilerde yayınlanmıştır.

Bazıları, Bordiga gibi İngilizcede neredeyse hiç yoktur ve genelde sadece İtalyanca, Fransızca ve kısmen İspanyolca'dan okunabilir. Özgürlükçü komü-

nizmin dünya çapında yeniden doğuşu yolunda bu metinlerin çalışılması, çevirisi ve tartışması önemlidir.

Yaşanan Özgürlükçü Komünizm

Deneyimlerimiz İspanya devrimi gibi bölgesel ya da geçici deneyimlerle sınırlıdır: 1956 Macar işçi konseyleri, İsrail Kibbutizm, Makhnovchina döneminde Ukraynalı komünler; ve otonom Zapatista toplulukları, Arjantin'de

2001 ekonomik çöküşü sırasındaki fabrika işgalleri, Şili'de Allende hükümetinin kamulaştırmalarına karşı gelen işçiler gibi güncel özgürlükçü girişimler; ve açık kaynak kodlu yazılımlar, kütüphaneler, işgal evleri ve işgal edilip kolektifleştirilmiş sağlık ve eğitim gibi daha sınırlı uygulamalar. Paris Komününden beri hem özgürlükçü hem otoriter sosyalistler, devrimci dönemlerde yaşananlardan geleceğe dair öngörüler yapmışlardır. Bakunin ve Marx, Paris Komünü üzerine

önemli ölçüde çalışmışlar ve o dönemin devrimci düşüncesinde yön değişikliğine neden olmuşlardır. Amacımız burada böyle bir çalışma yapmak değil ama bu faydalı tarihsel çalışmaları kısmen tekrar edeceğiz. Bu deneyimler, devrim-sonrası toplum hakkında kesin yargılara varmaya yetmese de bazı genel sonuçlara varabiliriz. Anarşizmin tohumlarının bir eylem bütününde yaşandığını görmek, gelecekte bir toplumun bugünkü baskı ve sömürünün ötesine geçebileceğini kanıtlar.

Tüm dünyada süren köylü mücadelelerinde kolektif üretim ve paylaşımın örnekleri görülebilir. 1905 Rus Devrimi sırasında Gürcistan'da, anarşist komünist köylüler toprakları ele geçirmiş ve ücretsiz üretilenleri parasız paylaştıkları bir komün yaratmışlardır. Bir benzeri kısa süre sonra Ukrayna'da yaşanmış, köylü ve işçi konseyleri bölgede bir anarşist komünist ekonomi oluşturmuşlardır. Bu ekonomi, Bolşevik ordular bölgeyi kuşatıp yok edene kadar sürmüştür. Meksika devrimi sırasında Emiliano Zapata'nın direnişiyle örgütlenen ve ayaklanan yerli topluluklar da toprağı komün olarak kullanmışlardır. Yerli geleneğinin bir parçası olan toprağın komün olarak kullanılması, silahlanan halk tarafından yayılmıştır.

I. Dünya Savaşı sonrasında İtalya'da işçi sınıfı direnişleri patlamıştır. İşçiler ekonomik baskılara karşı bağımsız militan sendikalar, anarko-sendikalist USI ve işçi meclisleri ile birlikte mücadele ettiler. Direniş en üst seviyesine ulaştığında genel grevler,

fabrika işgallerini ve komün tarzı üretimi onaylayan işçi meclislerine yol açtı ve bastırılana kadar devam etti. Örneğin demiryolları sendikası, İtalya'da 1919-1920 arasındaki dönemde militan ve anarşistlerin etkisindeki sendikalardan biriydi. Demiryolları sendikası işgalleri ve işçi meclislerini destekledi ve meclisleri ezme için gönderilen askerleri taşımayı reddetti. Sendika daha sonra bu direnişi işgalden komünist üretime doğru genişletti.

Demiryolları sendikası İtalya'daki bütün işgalleri destekleyen bir pozisyona gelirken, demiryolu işçileri yük vagonlarıyla işgal fabrikaları arasında yakıt ve hammadde taşımaya başladı. Bu faaliyet sayesinde işçiler üretime devam edebildi.

1956'da Macaristan'da, Stalin'in ölümünden sonra Sovyet Bloğu çapında işçi direnişleri ve SSCB baskısı devam ederken öğrencilerin ve gizli sol grupların başlattığı protestolar vahşice bastırılınca genel bir isyan dalgası yükseldi. İşçiler kısa süre içinde bir işçi meclisleri sistemi yaratarak ekonomiyi kolektif olarak idare etmeye başladılar, komünist partiyi fiilen feshettiler ve devrimin savunulması için askeri meclisler oluşturdu. İşçiler mücadeleyi askeri bir savaşın ötesine taşıdılar, üretimi durdurup ekonomiyi toplumun ihtiyaçları doğrultusunda çalıştırdılar. Devrimci durumlar belirsizlikler ve çelişkilerle dolu olsa da, Macaristan'da ayaklanan işçilerin üretimi ve paylaşımı yeniden örgütlediği deneyimlerde komünist ekonominin cevherini görebiliriz.

Köylüler ve tarım işçileri örgütlenerek şehirlerdeki işçilere yiyecek gönderdiler. Kolkhoz (devlet tarlaları) müdürlerini kovdular. Bazı bölgelerde toprağı tekrar dağıttılar, bazılarında ise kolektiflerin idaresini kendi ellerine aldılar.

İşçiler kolektif olarak idare edilen endüstrilerde üretmeye devam ederken paylaşım birçok yerde komünist temelde yürütülüyordu. Bunun temelinde mücadele içinde olan toplumun ihtiyaçları vardı. Bir ücret sistemi ya da bireylere katkılarının algılanan değerine göre pay veren bir sistem yoktu. O dönemde Observer 'dan bir yazıda:

Durumun inanılmaz yanı, genel grevin devam etmesine ve merkezden örgütlenen hiçbir endüstri olmamasına rağmen işçiler kendi belirledikleri ve destekledikleri amaçlar için temel hizmetleri ayakta tutuyorlar. Endüstri bölgelerinde işçi meclisleri yaşamsal gıda ve temel ihtiyaçların halka dağıtımını üstlendiler. Kömür madeni işçileri sadece elektriği ve Budapeşte ve diğer büyük şehirlerdeki hastanelere yetecek kadar kömürü günlük olarak çıkarıyorlar. Demiryolları işçileri trenleri onaylanan amaçlarla, onaylanan yerlere gidecek şekilde örgütüyorlar. Bu tam olarak anarşi ortamında kendi kendine yeterlidir.

Demokratik işçi hareketinin yayılmasından korkan Stalinci ve kapitalist güçlerin birleşerek hareketi izole etmesiyle Macaristan'daki durum kısa kesildi ve sonunda Rus tankları Macaristan özgürlükçü deneyimini susturdu.

İşçi meclisleri sisteminin doğrudan demokrasiyi sadece işyerinin ötesine taşınması halinde ücret sisteminin ve toplumun yönetiminin nasıl bitirileceği konusunda ancak tahmin yapabiliyoruz. Yine de tarih boyunca yinelenen bu deneyim, kolektif yönetilen ve ücret sistemi olmayan bir paylaşım ekonominin potansiyelini ve dağıtım sistemini yansıtır.

Tarih, başka birçok örnekle doludur. 60'lar ve 70'lerde İtalya'da işçi hareketleri ve toplumsal hareketler yükseldi ve mücadeleyi fabrika duvarlarının dışına taşıdılar. Kadın hareketi ve işçiler, işgal edilen binalarda ücretsiz hizmetler örgütlediler. Ulaşım ücreti grevlerinde sürücülerin dayanışma göstererek para almadığını ve bazı durumlarda (elli yıl önce) ulaşım işçilerin araçları halkın kullanımına sunduğunu gördük. Alanların işgal edilerek (squat) yeniden örgütlenip yeniden yaratılması deneyimleri Almanya, Hollanda, Avusturya, İtalya ve Fransa'da ve Avrupa'nın başka yerlerinde oldukça yaygındır. Ulaşım ücreti grevleri, gıdalara kolektif el konulması ve paylaşılması ve işgaller, devrimci durumlar dışındaki komün ekonomisi algısının sadece ilk bakışta görebileceğimiz örnekleridir.

1936'da köylülerin ve işçi sınıfının faşist darbeye karşı toplumsal direnişi ile yaratılan İspanya devrimi, derinlik ve genişlik açısından benzersiz bir özgürlükçü deneyime yol açtı. Bu karmaşık deneyimin çok derinine dalmadan da İspanya devriminin komünist ekonominin olanaklarını görebiliriz. İspanya ekonomisi ve hareketleri bu dönemde

yüksek oranda bölgeseldi. Aynı şekilde devrimin ilerleyişi de bölgeler arasında hareketleri, hakim güçleri ve üretim kapasiteleri açısından farklılık gösterdi. Katalonya'da devletin devam etmesine izin verilirken Aragon'da anarşist militanlar ve köylü örgütlenmeleri devletin ve yerel yönetici sınıfın egemenliğini yok etti. İspanya'da birçok devrimci kolektife katılmış ve üzerine çalışmalar yapmış olan Gaston Leval, ücreti ve parayı kaldırarak emeğin değerini toplumsal paylaşımından ayıran kolektif ve komün deneyimlerini belgelen-dirmişti. Burada uzunca bir alıntı yapmaya değer:

Fakat—ve özellikle Aragon'da—devletin egemen olmadığı yerlerde birçok özgün çözüm doğaçlama bulundu; ve "çok" derken abartmıyoruz çünkü her köy ve küçük bölge kendi çözümünü geliştirdi.

Başlangıçta, adaletsizliğin, toplumsal eşitsizliğin, zenginlerin yoksulluğu pahasına bazılarının refahının sembolü olan paranın kaldırılması dışında örtük bir anlaşma yoktu. Yüzyıllardır, paryaların çilesi nesilden nesile aktarıldığı zamanlardan beri, tüm sömürü araçlarının en büyüğü olarak ortaya çıkmıştır. Lanetli metale ve kağıt paraya karşı sıradan insanların öfkesi o kadar büyüktür ki devrimcilerin akıllarına koyduğu ilk ve en önemli şey onu ortadan kaldırmaktır.

Aragon'da sözlerini tuttular. Fakat her şeye rağmen "bol olanlardan istediği kadar" ilkesi ya da ekonomik terimlerle ser-

best tüketim uygulanmadı. Bol miktarda olan ürünlere, ki bu her köyde aynı ürün değildi, kontrolsüz erişimin olmamasına ek olarak ilk günlerden başlayarak gerekli hallerde üretim ve diğer işler düzenlenmişti. Çünkü devrim en başından beri çok önemli bir yaratıcı girişim olarak kabul ediliyordu. Özellikle kırsalda bir devrim cümbüşü yoktu. Olayları öngörüp kontrol etmenin gerekliliği ilk günden anlaşılıyordu.

Deneyimler mücadelenin pratiğine ve koşullarına göre değişiyordu. Örneğin Naval köyünde:

...Para yok, yerel para bile yok, karne yok. İlk günden itibaren serbest ama denetimli tüketim vardı. Gerekli olduğunda yerel özgürlükçü grubun danışmanlık yaptığı "Antifaşist komitede" herkesin söz hakkı vardı. Genel dağıtım için doğaçlama yaratılan kooperatif 1 den 100 e kadar numaralandırılmış kupon defterleri hazırladı ve verilen ürünleri ve talep edenin ismini günlük olarak işledi.

Muhasebe sistemi daha da basitleşti, aşırı tüketim ya da israf görülmedi. Bu sistem muhasebeci, yönetici ya da bürokrat olmak üzere eğitim görmemiş insanlar tarafından savaş koşullarında yaratıldı. Üstelik üretim ve paylaşım bağımsız bölgelerde yalıtılmış değildi; bu parasız komünist deneyler, faşizmle mücadele etmenin ve özgürlükçü komünizmi yaratmanın kolektif çabası içinde ekonomilerini koordine ve federe etme arayışına girdiler.

En azından dağıtım konusu olduğunda, hangi biçim ya da yön-

temin benimsendiği fark etmeksizin örgütleyen bir inisiyatif her zaman bulunuyordu. Yüzlerce köyde, değişik boy ve renklerde libretas de consumo (tüketici kitapları) oluşturuldu. Stoklar ya da üretim azaldığında karne kullanmak gerektiği için karne tabloları eklendi. Bunun başka bir nedeni de cepheye ve çoğu zaman durumun ciddiyetini kavrayamayan kentlere de gıda göndermenin gerekli olmasıydı.

İspanya'da kolektiflerin çoğu üretimi yeniden örgütledi, üretimi artırdı ve —işçilerin öz-örgütlülüğü ile— gerileyen ve sıkıntıdaki bir ekonomiyi yükselttiler. İşçiler kaosa sürüklenmek yerine öz-örgütlülüğün gücünü göstermiş ve sıradan insanların kara dayanan bir ekonomiyi görece kısa bir zamanda toplumsal ihtiyaçlara dayalı bir ekonomiye dönüştürme potansiyelini göstermişti ve bütün bunları dışarıdan-desteklenen vahşi bir savaş altında yapmışlardı.

Bu komünist ekonomiyi genişletme denemeleri politik durum nedeniyle sınırlandı. Devrimci işçi sınıfının devlet kurumlarını yok etmemesi kırılğan bir yapıya yol açtı. Bu durum, devletin ve kapitalin tekrar örgütlenmesine ve Stalinci komünist partinin devrimin kazanımlarını yok etmesine zaman tanıdı. Karşı-devrimin arifesinde Aragon köyleri deneyimlerini isyana katılan bölgelerin hepsine genişletmeye çalışıyorlardı. Stalinci ordular Barcelona'ya yürüdü, milis sisteme saldırdı ve daha öncesinde soldaki ve sağdaki düşmanlarının üzerinde halkın egemenliğini kurmayan devrimi somut bir şe-

kilde bastırdı. Leval burada aşırı nettir. Özgürlükçü komünizmin temellerini ve yaratıcılığını pratiği üzerinden, teorisini de mücadeleden çıkarılan dersler üzerinden oraya koyar.

Ancak yine de şu sonuçları çıkartabiliriz: Anarşist kolektifler, belli açılardan bakıldığında üretimden daha büyük bir mesele olan paylaşım meselesini yenilikçi bir ruhla çözerek, çok yönlü bakışları ve pratik sağduyuları ile hayranlığımızı kazanırlar. Taban militanlarının kolektif yaratıcılığı, merkezi devlet örgütlenmesinin nasıl çözüleceğini bile bilemeyeceği sorunları çözmekte başarılı olmuştur. Buldukları pratik çözümler yetersiz kaldığında ya da bazı durumlarda çelişkiler yarattığında ve sağlam olmadığı görüldüğünde bu çelişkileri gidermek amacıyla geliştirmeler hızlıca yapıyordu (sekiz ayda ya da bazı yerlerde daha kısa sürede yapısal kararlar alınmıştı). Kolektif geliştirmelerin birleştirici özelliği ve kararlılığı gittikçe artıyordu. Aynı dönemde resmi paranın geçerli olduğu bölgelerde, hükümet fiyatların yükselmesini engelleyemediği için ve spekülasyonlar gittikçe arttığı için peşeta sürekli değer kaybediyordu.

Mücadele deneyimleri bize özgürlükçü komünist ekonominin bir taslağını çizer: Toplumsal ilişkilerin yeniden örgütlenmesi ve ekonominin dönüştürülmesi yoluyla ezilenlerin geliştirip kolektif işlettiği yeni bir dünya yaratmak. Bu ekonominin ete kemiğe büründüğünde nasıl işleyeceğini görmek için elimizdeki kısmi deneyimlerden ortaya çıkan bir komünizm teorisi gerekir.

Köpeğe F Tipi Domuza Linç

Özgür Erdoğan

ozgure@meydangazetesi.org

Kent Çıkmazında "Canlı" Olmak

Bildiğimiz anlamda kentler, kapitalizminin bir projesi olarak ortaya çıkmıştır ve zaman içerisinde, sistemin ihtiyaçları doğrultusunda dönüştürülerek çeşitli şekillere sokulmuştur. Kimi zaman fabrikaların etrafında kurulan şehirler, kimi zaman tüketim mabetleri merkeze alınarak, biçimlendirilmiştir. Özellikle son yıllardaki kentsel dönüşüm projelerinde; üretilen projelerin dışında kalan "canlı yaşam"ı, hep şehrin dışında, merkezden uzakta tutulmaya çalışılmıştır. İşçiler, işsizler, çocuklar, kadınlar, suçlular ve sokak hayvanları çeşitli yollarla çeşitli yalıtım alanlarına taşınmıştır. Avrupa tarzı banliyöler, tımarhaneler, hapishaneler ve hayvan barınakları bu yüzden kentin ötesindedir ya da ötesine taşınmaya çalışılmaktadır. Çünkü

sterilizasyon, kapitalizmin yeni yüzünün olmazsa olmazıdır!

İstanbul'da, sokak hayvanlarını şehir dışına atmak için yapılan Kısırkaya Hayvan Barınağı ve Samsun'da, aç kaldığı için şehre inmek zorunda kalan bir hayvanın taşlanması olayı, kapitalizm tarafından biçimlendirilen yaşam alanlarından ve yine aynı beyinlerin ürettiği insan merkezci bakış açısından ayrı düşünülemez. Her iki vaka da, kapitalizmin tahakkümcü algısının sağladığı elverişli ortam sayesinde var olan, insanın diğer insanlarla ve insanın insan dışı canlılarla kurduğu gerilimli ilişkilerinin yansımalarıdır.

Eski Bir Hikaye ya da Sokak Hayvanlarının F Tipleri

1800'lü yıllarda nüfusu 60 bini

bulduğu belirtilen İstanbul'un sokaklarında "başiboş" köpeklerin şehrin bir parçası olarak kabul edildiği sık sık söylenir. Osmanlı'nın modernleşme ve batılılaşma sürecine girmesiyle İstanbul'un şehir hayatı değişirken, bu şehrin köpeklerinin de konumu değişti. Mahalli sınırların birbirine karışması sonucunda köpekler artık istenmeyen hayvanlar olarak görülmeye başlandı. Daha Avrupalı görünme kaygısıyla batılı örneklerinden etkilenerek, 1910 yılında köpekler için sürgün kararı alındı. Bundan birkaç gün sonra neredeyse 80 bin köpek mavnalara yüklenerek, Marmara Denizi'nin İstanbul'a yakın tarafında bulunan ve köpeklerin yiyecek bulmasının mümkün olmadığı bir kayalıktan oluşan Hayırsız Ada'da ölüme terk edildi. Köpekler kısa bir süre içerisinde açlıktan bir-

birlerini parçalamaya başlayınca, İstanbul sahillerinin adaya yakın kısmında yaşayanlar, köpeklerin acı dolu uluma seslerini duyduklarını ifade etmişlerdi.

Sokak hayvanlarıyla beraber yukarıda adları anılan biz ötekiler 1800'lü yıllardan bu yana, yaşadığımız daha doğrusu "atlattığımız" bilmem kaçınıc "batılılaşma", "modernleşme" ve "uygarlaşma" hamlesinden sonra, bugün de benzer bir hamleyle karşı karşıyayız. Şehirleri kapitalizmin yeni yüzüne uygun hale getirmek için yapılan "kentsel dönüşüm projelerinden", sokak hayvanlarının payına düşen, "modern hayvan barınakları", başka bir deyişle sokak hayvanlarının "F Tip"leri oluyor!

"Beş yıldızlı otel gibi köpek barınağı" açıklamalarıyla med-

yaya servis edilen Kısırkaya, Sarıyer'de 720 hektarlık bir alanda 20 bin sokak köpeği kapatabilecek bir kapasiteye sahip. Dar hücrelerin ve kimi koşu alanlarının olduğu yapıya ulaşım neredeyse imkansız. Deniz kıyısında dik bir yamacın üzerine kurulmuş olması da, yağışlarda su baskını ve sel riskini artırıyor. Yani kurulan tesisin 5 yıldızlı otelle tek ortak noktası deniz kıyısında olması iken, onu bir toplama kampından tek şeyse gaz odalarının ve fırınlarının olmaması!

Tarih boyunca, fiiliyata bakmaksızın varoluşları devletler ve kapitalistler tarafından bir suç unsuru olarak görülen birçok topluluk ve birey vardır. Muhafifler, deliler, Yahudiler, Romanlar, Kürtler, Ermeniler, eşcinseller gibilerin yalıtılması için bir göz önünde olmaları yeterlidir. Bu ötekiler, toplama kamplarına, sınır ötelere, tımarhanelere ya da F Tiplerine kapatılıp varlıklarının "topluma zarar vermesi" engellenmiştir. Bugün de benzer bir şey, herhangi bir fiiliyatta bulunmamalarına rağmen sırf varlıkları insan merkezci ve kapitalizmin steril algısına uymadığı için sokak hayvanlarına uygulanmaktadır.

Ezilenin Ezilene Duyduğu Nefret ya da Domuzu Taşlama

Geçtiğimiz günlerde Samsun'da yaşanan ve bir grup insanın, aç kaldığı için şehre inmek zorunda kalan domuzu taşladığı, tekmelediği, üzerine basıp

fotoğraf çektiği bir olay, ilginç bir enstantane olmasıyla, "cahil", "cani", "trajik", ve "komik" sıfatları ile beraber ana akım medyada kendisine yer buldu. İnsan ile doğa ve insan ile insan arasında üretilmiş gerilimin şiddetli bir yansıması olduğu gün gibi açık olan bu olay, daha kılcal bir yerden ele alınırsa farklı bir noktayı da işaret edebilir diye düşünüyorum. Şöyle ki, aynı efendiler tarafından yaşamları ve yaşam alanları tarumar edilen iki türün arasında doğan tahakküm ilişkisi; yani ezilenin ezilene uyguladığı şiddet ya da duyduğu nefret.

Howard Zinn, ABD Halklarının Tarihi adlı kitabında, Amerika'da mülk sahibi kolonicilerden bahsederken, kılcal bir noktaya değinir. Mülk sahipleri, siyahi kölelerle Amerika'ya yeni gelmiş beyaz işçiler arasında kendilerine karşı bir ittifak olabileceğini sezerler ve ezilenlerin tarihinde çoğu zaman bir kırılma yaratabilmiş bir yöntemi devreye sokarlar. Ezilenleri, birbirine kırdırmak ya da başka bir deyişle daha az ezilenin, daha fazla ezilen üzerinde, en güçlüden referans alarak tahakküm uygulaması. Mülk sahipleri, beyaz işçilerin ücretlerinde küçük bir zam yapmış ve onların siyah köleler üzerindeki denetim alanlarını çoğaltarak, onlara bir paye vermiştir. Beyaz işçiler, siyahların üzerinde patronlaşıp, daha özgür ve mutlu olduğunu düşündükleri patronlarına bir adım daha yaklaşmışlardır!

Meseleyi biraz daha açacak olursak: Pastadaki payı arttı-

lan ezilen, büyük şölenin zengin konukları arasında biraz daha öneminin arttığını düşünür. Pastadaki payları, aşağıdan yukarıya doğru incelen bir piramidin hiyerarşisine uygun olarak, azar azar arttırılan her birey patronlaştırılır (bu pay kimi zaman parayla, kimi zaman da mekan sınırları dahilinde iktidar alanının genişletilmesiyle sağlanır). Kendisi üzerinde tahakküm-otorite uygulanan birey, bu durumun kendisine üzerinde yarattığı tahribatı onarmak için iki yoldan birini seçer: ya bu durumu kabullenmeyerek isyan edecek ya da kendisine bulaştırılmaya çalışılan iktidar hastalığına yenik düşüp bunu kendisinden daha zayıf olanlara uygulayacaktır. Bu şiddeti onlara da bulaştırırken geçici bir rahatlama yaşayacaktır!

Samsun'da karşılaştığımız manzarayla Kısırkaya arasında ciddi bir fark vardır. Kısırkaya'da projeyi üretenler ve uygulamaya koyanlar, devlet ve onun tahakküm-cü kurumlarıdır. Bunda şaşılacak bir şey yoktur. Devlet ve kapitalizmin doğasında yok etmek, tüketmek ve talan etmek vardır. Fakat mesele, Samsun'da yaşanan olaya gelince, kılcallaşır ve karmaşıklaşır. Ekonomik anlamda hiç de patron ya da kapitalist gibi görünmeyen, aksine kuvvetle muhtemel birer ezilen olan bir grup insan, yaşam alanları yok edildiği için şehre inmek zorunda kalan ve bu anlamda yine başka bir taraftan "ezilen" bir hayvana "bütün hınçları" ile saldırıyor; hayvana adeta linç uygulanıyor. Meselenin derinleştiği yer de tam

burada başlıyor. Yukarıda da bahsettiğimiz gibi birilerinin iktidarına maruz kalıyorsak, önümüzde iki seçenek vardır; ya bu duruma isyan eder bu durumu değiştirmek için mücadele ederiz ya da buna boyun eğip, bizim üzerimizde uygulanan iktidarı bizden daha güçsüz olanın üzerinde uygularız. İşte Samsun'da tamda böyle bir durumla karşılaşıyoruz. Domuzu büyük bir hınçla taşıyan insanların domuzu yakaladıktan sonra üzerine basıp zafer fotoğrafları çektiğimizi bir iktidar refleksidir! Ne yazık ki, gündelik hayatta hepimizin karşı kaşıya olduğumuz iktidardan kurtulmak ve maruz kaldığımız şiddetin etkisini hafifletmek için girdiğimiz çıkmaz bir yoldur.

Tarih boyunca iktidarlar ve iktidarlı ilişkiler hep şiddet üretmişlerdir. Bu şiddet kimi zaman kadını, kimi zaman çocukları kimi zaman işsizleri ve işçileri hedef alırken belki de en çok insan dışı canlı yaşamını hedef almıştır. Bugüne kadar farklı şekillerde uygulana gelen şiddet, kimi zaman Kısırkaya'da olduğu gibi hayvanları yalıtmış, kimi zaman da canlıların yaşam alanları üzerine yapılan HES'lerle yok etmiştir. Bazen de iktidarlar yaydıkları nefret tohumları ile hastalıklarını ezilenleri bulaştırarak, Samsun ve benzeri bir sürü vakanın ortaya çıkmasına neden olmuştur. Fakat şunu unutmamak gerekir: iktidarın bulaştırmış olduğu hastalıktan kurtulmanın yolu onu ötekinin üzerinde kullanmak değil, bu hastalığın bizde uyandırdığı öfkeyi bu hastalığı yaratanlara yöneltmektir!

Devletin Dilinde Kadına Aynı Nakarat

“ **Devlet, kapitalizmin her evresinde işgücünü attırmak ya da azaltmak için düzenlemeler yapmış ve kadının hangi çocuğu, ne zaman, nerede, hangi sayıda doğurması gerektiğine karar verme çabasından hiç vazgeçmemiştir.** ”

Özlem Arkun

ozlema@meydangazetesi.org

İngiltere’de Kett İsyanı olarak bilinen isyanda, halk çitlenen topraklara karşı ayaklandı. 12.000 kişilik bir orduyu yenilgiye uğratan isyancılar; Norfolk çevresindeki tüm çitleri yıktılar, dönemin en büyük kentlerinden biri olan Norwich’i işgal ettiler.

1645’de Fransa’da Montpellier’de, kadınların çocuklarını açlıktan korumak için sokağa çıkmasıyla bir isyan başladı.

1652 senesinde İspanya Cordoba’da, açlıktan ölen çocuğunu kucağına alan bir kadının

ağlayarak arşınladığı sokaklar, bir süre sonra sefalet içindeki ezilenlerin isyan sesleriyle doldu. Ayaklanan halk, devlet yetkililerine saldırdı.

Sürdürülemeyen Kapitalizme Devlet Desteği: Sosyal Yardım

Kapitalizm palazlanırken, tüm Avrupa’da isyanlar patlak veriyordu. İngiltere’nin birçok bölgesinde kadınlar ellerinde tırpanlarla toplanarak çitlenen ortak toprakların çitlerini yıkmaya gidiyor, Fransa’da fırınları işgal ediyor, ihraç edilmek üzere tahıl

taşıyan arabaların yollarını kesiyor, tahıl çuvallarının yüklendiği limanları basıyorlardı.

16. ve 17. yüzyıl boyunca süren bu isyanlar karşısında, devletin bir düzenleme yapması kaçınılmaz hale geldi. “Hakimiyetini açlık ve terörle kuran kapitalizmin sürdürülemezliği” aşık bir hale gelmiş, tam da bu noktada devlet devreye girmişti. Aslında formül basitti. Devlet yoksullara belli miktarlarda yardım yapacak, böylece nüfusun en azından bir kısmı açlıktan ölmeyecek, kalan kısmı ise isyan etmek yerine devletten bekleye-

cekti. Böylece devletin rolü de, tarafı da bir kez daha belli oldu: Sermayenin hemen yanbaşında, ezilenlerin karşısında.

Sosyal politikalarla birlikte toplumsal alanın her noktasını düzenlemeye girişen yasalarla (birahanelerden, şenliklere ve müzikli danslı toplantılara kadar...) var olan kolektif kültüre saldırıya başlamış, toplumsal dayanışmayı kırmayı hedeflemişti. Ayrıca bu dönemde birbiri ardına isyanlar patlak verirken sosyal politikaların bir çözüm olarak sunulması

tesadüf değildir. Dönemin en büyük isyanlarından biri olan Kett isyanının merkezi olan Norwich kentinin, sonrasında bir sosyal yardım merkezine dönüşmesi de, sosyal yardımların ortaya çıkışında hal-kın direnişinin oynadığı rolün açık bir göstergesidir.

Devletin "Nüfuz"u, "Nüfus"undan

Sosyal yardımların kime ve hangi koşullarda yapılacağı gibi sorular ise, kaçınılmaz olarak bazı başka düzenlemeleri gerektiriyordu. Böylece nüfus kayıtları tutulmaya başlandı. İlk nüfus sayımları, evlilik kayıtları, doğum oranlarının hesaplanması, yoksulların sayısının hesaplanması, ölenlerin adına yardım alınmasını engellemek için ölüm kayıtlarının tutulması... Tüm bunlar, bu gerekliliğin bir sonucu olarak ortaya çıktı.

Gelgelelim Avrupa'da gittikçe artan sefalet, açlık ve hastalıklar kitlesel ölümlere neden oluyor, veba ve su çiçeği kentleri kırıp geçiriyordu. Diğer taraftan ise, doğum oranlarının düşmesiyle birlikte nüfus giderek azalıyor. 16. yüzyılın sonlarına gelindiğinde evlenme yaşı yükselmiş, terk edilen bebek sayısı- yeni bir olgu olarak- artmaya başlamıştı. Elbette açlık içerisinde insanlar bakamayacakları çocukları istemiyorlardı. Bu dönemin bakanları ise gençlerin evlenip çocuk yapmamasından yakınıyorlardı.

1620'ler ve 1630'lara gelindiğinde ise pazarlar küçüldü, işsizlik yaygınlaştı ve yeni gelişmekte olan kapitalizm durma noktasına geldi. Bu, ilk uluslararası krizdi. Tarihsel olarak baktığımızda da bu kriz; nüfus artışını teşvik eden düzenlemelerle oldukça paralel ilerlemiştir. Bu dönemde genişlemeci ve merkantalist fikirlerin yükselişiyle, devletin gücü bir anlamda vatandaşının sayısı ile ölçülüyordu. Dolayısıyla üreme ve nüfus artışı, devlet meselesi haline gelmişti. Böylece evlenenlere teşvik verilmesi, bekarlığın cezalandırılması gibi uygulamalar da hayata geçmeye başladı.

Devletin Eli Kadının Rahminde

Toplumsal alanın her noktası düzenlenirken, kadının doğurganlığı da bundan nasibini almıştır. Kadının rahminin devletin kontrolü altına alınıp kapitalizmin hizmetine sunulması için, onun kendi bedeni üzerindeki denetiminin ortadan kaldırılması gerekiyordu. Bu, bir çok yöntemle uygulanmaya çalışıldı. Doğum kontrolü ve kürtaj

yasaklanırken, bebek katline ağır cezalar verilmeye başlandı. Bu dönemle birlikte, hamileliğini gizlemiş olan kadınların bebekleri öldüğünde, kadınlar, herhangi bir kanıtı ihtiyaç duyulmaksızın bebek katlinden idam ediliyordu.

O zamana kadar doğum kontrolü, adet düzenleme gibi kadınlar arasında paylaşılan bilgiler, ebelerin ve şifacı kadınların marjinalleştirilmesi ile unutturulmaya ya da "kocakarı ilacı" gibi benzetmelerle değersizleştirilmeye başlandı. Böylece, gelişen modern tıpla birlikte, ebeler ve şifacılar dışarda kalmış, tıp -hatta doğum bile- erkek egemen alan haline gelmişti. Böylece doğum odasında ebelerin ve kadınların sözünün geçtiği bir dönem kapanmış, hatta kadınlar bu odalardan çıkarılmıştı. Bununla birlikte, riskli durumlarda ceninin hayatını anneninkine tercih eden bir uygulama yaygınlaşmaya başladı. (Bu daha öncesinde tam tersiydi.) Ebeler bu dönemde çalışmaya devam edebilmek için devlete casusluk yapmak zorunda kalmış, kadınların tüm hamileliklerini, düşüklerini hatta cinsel hayatlarına ilişkin ayrıntılarıyla kayda geçmek zorunda kalmıştı.

Aynı dönemlerde Avrupa'da sürmekte olan cadı avları, kadın bedenine yönelik saldırılar ve doğurganlığın kontrol altına alınmaya çalışılması açısından dikkat çekicidir. Cadılıkla suçlanan kadınların büyük çoğunluğu çocukları şeytana kurban etmekle suçlanıyor, kadınların düşük yapmasından, erkeklerin "iktidarsızlaşmasından" sorumlu tutuluyordu. Hatta bu "suçlamalar" bazen -büyülü iksirler ve merhemler hazırlayarak- insanları iyileştirmeye kadar varıyordu. Cadıların sorgulanması esnasında kadınlar çırılçıplak soyuluyor, traş ediliyor, işkence altında şeytanla hangi şekilde ilişkiye girdiğini ayrıntılı olarak anlatmaya zorlanıyordu. Böylece kadın bedeni değersizleştirilmekten, kadın cinselliği de şeytanileştirilmekten kaçamadı. Çoğu zaman cadı olmakla suçlanan kadınların kızları, komşuları ya da anneleri onları korumaya çalıştığında, onlar da bu suçlamalardan ve işkencelerden nasibini alıyordu. Bu saldırılar aslında doğrudan kadın dayanışmasına yönelikti. Katledilen "cadıların" neredeyse tamamının yoksul halktan kadınlar olduğunu da düşünürsek, bu dönemde çıkan isyanlarda, kadınların örgütlülüğünün iktidarlar için ne kadar korkutucu olduğuna şaşırılmamak gerekir.

Tüm bu çok yönlü saldırıların sonucu olarak kadınlar, kendi bedenlerine ilişkin bilgiden yoksunlaştırılmaya başlandı. Böylece ortaçağ boyunca kendi be-

denlerine ait olan bilgiyi özgürce paylaşırken, 18. yüzyıla gelindiğinde artık kadın kendi doğurganlığı üzerinde tasarruf sahibi değildi ve kadının rahmi -tıpkı doğa gibi- kaynaklarının sınırsızca sömürülebileceği bir kamusal alana dönüşmüştü.

Devletin Çekirdeği: Aile

Elbette devletin bu düzenlemeleri sadece nüfus artışı için ya da yanıbaşındaki sermayenin artan işgücü ihtiyacı için yaptığını söylemek yeterli olmayacaktır. Toplum içerisindeki tüm alanları ve ilişkileri düzenlemeye girişen devlet, o zamana kadar varo-lagelmiş tüm kolektif alanlara ve ilişkilere saldırmış; bunların yerine özel alan (bu yazı bağlamında -ev-) ve aileyi koymuştur. Böylece devlet kendi modelini, yani iktidar olan (koca) ve teba olan (kadın ve çocuklar) ikiliğinde, yeniden üretmiştir. Bu model içerisinde cinsiyete dayalı işbölümü netleşmiş ve kadının yeri "ev"e; rolü ise üremeye sıkıştırılmıştır.

17. yüzyılın sonlarına geldiğimizde ev içinde yapılan işlerin tümü ev idaresi olarak değerlendiriliyor; bu işler ev dışında yapıldığında ise erkeklere göre çok daha az ücretlendiriliyordu. Bütün bu sürecin sonunda kadının niteliksiz, işe yaramaz bir pozisyona sokulması, kadın düşmanlığını, kadına yönelik ayrımcılığı ve şiddeti de kaçınılmaz olarak körüklenmişti.

Bugünün Kadını: Full-time Anne / Part-time Memur

Geçtiğimiz günlerde "Ailenin ve Dinamik Nüfus Yapısının Korunması Programı" 'yepyeni' bir düzenleme olarak gündeme geldi. Bu program dahilinde, yeni doğan çocuklara yardım yapılması, ailenin çeyiz hesabına devletten katkı payı, doğum izninin uzatılması, doğurganlık hızının arttırılması, annelere yarım gün çalışma hakkı gibi düzenlemeler yer alıyor. Adı üstünde "Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı" tarafından yapılan düzenlemelerle kadınlara çok büyük haklar tanıdığı görüldüğü yaratılmaya çalışılırken, kadınlara evin içindeki pozisyonlarını daha da pekiştiren bir öneri geliyor: Part-time çalışma/ Full time annelik. Bu düzenlemenin devlet desteği ile özel sektörde uygulanacağı söylene de, uygulamada böyle olmayacağı oldukça açık. Çünkü patron, kadının çalışmadığı yarım gününü telafi edecek -bunun getirdiği maddi ve bürokratik külfetlere katlanmaktansa,

kadın çalıştırmamayı tercih edecek.

Bu program, aynı zamanda "Aile Sosyal Destek Programı"nın da kapsıyor. Bu program dahilinde doğurganlık oranının 2.07'den 2.1'e çıkarılması hedefleniyor. Bu da 611 bin çocuk demek oluyor. Davutoğlu açıklamasını mağrur bir şekilde sürdürürken "Annelerimize ilk altını biz takacağız" diye ekliyor. Basit bir matematik sorusunu -devletin taktığı bu altının bir çocuğun yetiştirilmesinin ne kadarını karşıladığını- bir kenara bırakırsak, devletin arttırdığı genç nüfusla birlikte, takacağı bu altının ona fazlasıyla geri döneceği de aşıkar. Önümüzde "Yeni Türkiye"nin süslü bir anlatımı dururken, kadına tek kariyer kalıyor: Annelik!

Dün, Bugünün Peşinde

Sosyal politikaların ortaya çıkmasından bu yana, toplumsal hayatın her alanını düzenlemeye çalışan devlet; bugün de bu çabalardan geri durmuyor. AKP hükümeti de iktidara geldiği günden bu yana kadının bedeni üzerinden kendi hakimiyetini yeniden üretmeye çalışıyor. GEBLİZ (Gebelik ve Lohusa İzleme) gibi uygulamalarla, kadınları ve cinselliklerini kayıt altına alıyor (hatta adres değişikliği vb. nedenlerle kayıt altına alamadıklarının da faturasını; yine bu programda çalışan kadınlara -ebelere ve hemşirelere- kesiyor). Önce kürtaşı, doğum kontrolünü, hatta sezaryeni marjinalleştiriyor; sonra "Canavar Anne" diye manşet edilen Seçil Doğanay'ın davasında olduğu gibi, kürtaşına mani olduğu kadını, bebeğine bakamayıp ölmesine neden olduğunda, müebbet hapisle cezalandırıyor. Ya da Pamir' in annesi Süverce Dikdik'in davasında olduğu gibi, çocuk ölümlerinin faturasını, yine anneye kesiyor. Tecavüze uğrayan kadınlara bile "Sen doğur devlet bakar." diyor. Kadınların hayatlarını, ceninlerin hayatına feda ediyor. Dün olduğu gibi bugün de; kimin, kaç çocuğu, nasıl doğuracağına karar verebileceğini, yarattığı adaletsizlikleri biraz sus payı vererek gizleyebileceğini sanıyor. Devletin dilinde aynı nakarat dönüp dönüp dururken, görünen o ki, kadınların iktidarlara karşı ayaklanmaları dün olduğu gibi bugün de devleti korkutmaya yetiyor. Ve korkutmalı da.

Çünkü devlet takacağı altınların hesabını yapadursun, biz kadınlar bize "lütfedilenlere" boyun bükme; kadını eve kapatıp, anneliğe "mahkum" edenlerin peşine düşmeye, dün olduğu gibi bugün de bedenlerimize, yaşamlarımıza sahip çıkmaya, saldırganlara karşı her an direnmeye, dayanışmayı kuşanarak, örgütlenerek özgürleşmeye devam edeceğiz.

YALINAYAK

Tutsakların "Bağlanma" Biçimleri

Michel Foucault "Hapishane-nin Doğuşu" adlı eserinde iktidarların cezalandırma biçimlerinin tarihten günümüze evrimini incelemişti. Ben de size kişisel deneyimimden yola çıkarak, daha yakın ve sınırlı zaman kesitinde, tutsakların "bağlanma" biçimlerinde ve araçlarında, yirmi yılda yaşanan bir evrimden bahsetmek istiyorum. Evrimin son halkası, üzerine yazı yazılmasını hak ediyor.

Asma Kilitli Çelik Zincir:

90'lı yılların başında hapishanelerde, mahkeme ve hastane sevklerinde çelik tellerle örümüş, fiyonk şeklinde halkalardan oluşan zincir ve asma kilit kullanılırdı. Her asma kilidin ve anahtarının üzerinde numara bulunur, çıkarılacağı zaman rütbeli numarayı söylediğinde, öne çıkılıp, kilit açılarak çıkarılırdı. O günleri yaşayanlar iyi bilir; her gün çatışma ve karakol baskınlarının, her iki taraftan cenazelerin sıra sıra dizili olduğu zamanlardı. Bu yüzden siyasi konjonktüre göre askerin elinde bulunan bu zincirler, siyasi tutsaklara karşı işkence aleti olarak kullanılıyordu. Yaşanan her karakol baskını veya çatışma, ertesi gün mahkeme veya hastane sevklerinde, yansımasını, zincirin bir halka daha fazla sıkılmasıyla gösteriyordu.

Hiç unutmam, yine öyle bir günde, kalabalık bir grupla hastane sevkimiz vardı. İzmir Kapalı Bölge Hapishanesi'nin kapı altı denilen, zincirlenip ringe bindi-

rildiğimiz bölümünde, rütbelilerin, bazı arkadaşların zincirlerini daha fazla sıkması yüzünden bağrışmalar yaşanmıştı. Halen hapishanede bulunulduğundan gitmeme ihtimali olduğu için, asker 'alttan alıp' "sonra görüşürüz" diyerek ringe binmemizi sağlamıştı. Hastaneye gidildiğinde mahkum koğuşu denilen, kapısı parmaklıklı bölüme alındık. Ellerimizdeki zincirleri, bizi içeriye koyduktan sonra dışarıdan kilidi açıp, zinciri çekerek çıkarıyorlardı. Birkaç kişinin zinciri sorunsuz çıkarıldıktan sonra, rütbeliyle tartışan arkadaşlara sıra geldiğinde, rütbeli "şimdi görüşebiliriz" diyerek kilidi açtıktan sonra, kapının arkasından zinciri ellerine sarıp, bir ayağını demir parmaklıklara dayayıp, alabildiğine zinciri çekerek, arkadaşın ellerini parmaklıklara sıkıştırmış, slogan atmamıza, kapıya vurmamıza rağmen, uzun süre sıkıştırmaya devam etmişti. Olay sonrası hepimiz muayene olmadan geri dönmüş, yol boyunca hakaret ve tekmelere maruz bırakılmıştık. O dönemlerde zindan deneyimi olanlarda, zincirin böyle hatırası çoktur.

İki Çemberli Klasik Kelepçe:

Sanırım 2000'li yılların başında, F tiplerine geçildikten sonra, arasında iki-üç zincir halkası olan polis kelepçelerini, askeriye de kullanmaya başladı. Bunların arasında kısa da olsa zincir bulunduğundan, ellerin hareket etmesine imkan veriyordu. Zaman zaman son tırnağa kadar kapa-

tıp, acı çektirmeye dönük tutumlar olsa da, bu kelepçeleri takmaktan rahatsız olup da kendine özgü yöntemler geliştirmiş olan deneyimli hükümlülerin müdahalesiyle, problem tutsaklar tarafından çözülmüyordu.

Pranga Kelepçe:

En son bir hafta önce hastaneye gittim ve "bağlama" konusunda geliştirilen son icadı deneyimlemiş oldum. Bu konuda, birilerinin ciddi ciddi kafa yordukları anlaşılıyor. Hareket noktaları tutsakların canını daha fazla nasıl yakabilirim, hareketlerini nasıl sınırlandırabilirimdir. Kelepçe, kolların hareket etme imkanını büyük oranda engelliyor. Çelik çemberlerin kenarları, özellikle keskin bırakılmış, köşeli yapısı yuvarlandığı için hiç sıkmasa bile değdiği yerde iz bırakıyor. Ring araçlarında 1.5x1 metrelik bölmeye altı kişi konulduğundan, her virajda, her tümsekte tek kütleymiş gibi sağa sola devrilmeler olduğundan, pranga kelepçeler takılı olduğunda yandaki kişilerin çarpması, basınç oluşturması, düşmesi, kelepçelerin bileğe oturmasına yol açıyor. Kaza durumunda, bileklerin kırılmaması zaten işten değil. O esnada, bu prangalar takılıyken, kendini kurtarmanın imkanı yok. Çünkü aradaki zincir yerine her iki çember, çelik bir tabla üzerine dört çelik çubukla sabitlenmiş. Oynak nokta sadece kilit sisteminin olduğu yarım ay şeklindeki, kilitlenince kapanan çember. Daha önce ring araçlarında çıkan

yangında çığlıklar atarak yanan mahkumlar hafızalardan çabuk silinmiş. En azından onlar, çıkmak için kapılara vurmuşlardı ama pranga kelepçeler bilekleri kıracağı için, öylesi bir çaba bile mümkün olmaz.

Bakanlığın bu kelepçeyi hangi zavallıya tasarlattığını merak ettim. Acaba tasarım yarışması mı düzenlendi de, bu pranga mı beğenildi? Tamam, güvenlik testlerinden geçmiş olabilirler de, buna kullanılabilir onayını hangi insanlıktan çıkmış kurul verdi acaba? Üzerinde herhangi bir marka da yok. Zaten mahkumlar kobay olarak görüldüğünden, herhangi bir teste tabi tutmak da gerekmemiştir muhtemelen. Ama yakın dönem bu coğrafyada kimlerin ellerine kelepçe takıldığı, hapishaneye atıldığı akıllara geldiğinde, bir gün bu kelepçelere icazet verenlerin de bunu deneyimleme ihtimali hiç de az değil. Bunu hiç kimse için arzu etmesek de, "Yeni Türkiye" diye meydan meydan dolaşanların, Ortaçağ'ın prangalı işkencelerini günümüze taşıyıp, bu işkenceleri sıradanlaştırmaları kabul edilir gibi değil.

Bu prangalı kelepçelerin kendisi işkencedir. Eskiden konjonktürel değişimlere göre maruz bırakıldığımız işkence, rutinleştirilmiş oldu. Artık yaşanacak bütün "kaza"ların, yaralanmaların sorumlusu Bakanlık olacaktır. Bu sebeple, bütün tutsakların, pranga kelepçelerin kilitlerini "patlatmayı" deneyimlemesi de meşru bir eylemdir ve bu mümkündür.

Meydan Gazetesi Yazarı Umut Fırat Süvarioğulları'nın Açlık Grevi Kazanıyla Sonuçlandı

Gazetemizin Yalınayak köşesi yazarlarından olan ve İzmir Kırıklar F Tipi Hapishanesi'nde tutsak bulunan Umut Fırat Süvarioğulları, gazetemize gönderdiği mektupla 23 Aralık'ta açlık grevine başladığını bildirmişti. 23 Aralık sabahı "Baskılar Beni Yıldıramaz", "Keyfi Uygulamalara Son", "Yaşasın Devrimci Anarşist Faaliyet" sloganlarıyla açlık grevine başlayan yazarımız, gönderdiği mektupta açlık grevine başlama gerekçelerini de belirtmişti. Devrimci anarşist olarak tanımladığı siyasi kimliğine, inandığı değerlere, sağlığına yönelik saldırılar son bulana; kendilerini bağımsız olarak niteleyenlerle aynı odaya konulma ve faaliyete çıkartma dayatmaları terk edilene; sağlığı açısından uygun bir oda-

ya geçinceye; tahakkümcü ve keyfiyetçi yaklaşımlar son bulup gereği yapıncaya kadar açlık grevini sürdüreceğini belirten yazarımız, yolladığı mektupta yaşanacak tüm olumsuzlukların sorumlusunun da cezaevi kurum ve idaresi olacağını vurgulamıştı.

Yazarımız, eyleminin 12. gününde, tüm talepleri karşılanınca, açlık grevini sonlandırdığını gazetemize yaptığı bir bildirimle duyurdu. 1994 yılından bu yana hapishanede olan ve müebbet hapse mahkum edilen yazarımız Umut Fırat Süvarioğulları, böylelikle, hapishanede maruz bırakıldığı tüm olumsuzluklara karşın başlattığı açlık grevi sonucunda, cezaevi yönetimine geri adım attırılmış oldu.

Umut Fırat Yoldaş Yalnız Değildir

3 Ocak günü, 146.'sı düzenlenen F Oturması'nda hasta tutsak Mehmet Can Polat'ın yanı sıra, açlık grevinde olan Meydan Gazetesi yazarı tutsak Umut Fırat Süvarioğulları da gündem edildi.

Galatasaray Meydanı'nda düzenlenen oturma eyleminin 146. haftasında da onlarca kişi, F tipi hapisanelerin kapatılmasını, hasta tutsakların serbest bırakılmasını bir kez daha haykırdı. Oturma eyleminde, hasta tutsak Mehmet Can Polat'ın avukatı, müvekkiline ilişkin son bilgiletmeleri yaparken, gerçekleştirilen açıklamalarla, atılan sloganlarla bir kez daha "Tecrit Öldürür" denildi.

İnsan Hakları Derneği İstanbul Şubesi Cezaevi Komisyonu da, açlık grevinde bulunan Umut Fırat Süvarioğulları'na ilişkin bir açıklamada bulunurken, yazarımızın taleplerinin der-

hal karşılanması gerektiğini vurguladı. İHD'nin yaptığı açıklamanın ardından söz alan Meydan Gazetesi yazarı Hüseyin Civan da, yazarımız Süvarioğulları'nın taleplerinin bir an önce karşılanması gerektiğini belirtti. "1994 yılından bu yana hapisanede olan ve müebbet hapse mahkum edilen yazarımız hapisane koşullarına, idare ve yönetimin keyfi uygulamalarına, saldırılarına karşı direnişini sürdürürken, bizler yaşamaları tutsak eden duvarların bu yanından ses veriyoruz direnişe" şeklinde konuşan Civan, yaptığı açıklamada, Süvarioğulları'nın durumunun takipçisi olacaklarını ve yaşanacak herhangi bir olumsuzlukta, sorumlunun cezaevi yetkilileri olacağını vurguladı. Yapılan açıklamanın ardından eylem "Tecrit Öldürür, Dayanışma Yaşatır", "Umut Fırat Yoldaş Yalnız Değildir", "Devrimci Yüreklere, Yıkılacak Hücresizler" sloganlarıyla sonlandırıldı.

150. Hafta F Oturması

İnsan Hakları Derneği (İHD) İstanbul Şubesi Cezaevi Komisyonu "Hasta tutsaklara özgürlük" şiarıyla Tünel'den Galatasaray Meydanı'na yürüdü. 247'si ağır, en az 649 hasta tutsağına özgürlük söyleminin

yükseltildiği 150. F oturmasına, DAF gibi devrimci kurumlar da katılarak dayanışma gösterdi. Galatasaray Meydanı'nda okunan basın açıklaması ve yapılan konuşmaların ardından eylem sonlandırıldı.

Kullan-at Kılavuz

Kapitalist işleyiş içerisinde zaman zaman kullanılabilir ama paylaşma ve dayanışmayla örülü özgür dünyada hiçbir şeye yaramayacak bilgiler...

Davut Erkan

davuterkan@meydangazetesi.org

Yaralanmalı İş Kazaları

TANIM: İşçinin işyerinde bulunduğu sırada, işveren tarafından yürütülmekte olan iş dolayısıyla veya işveren tarafından görevle başka bir yere gönderilmesi yüzünden asıl işini yapmaksızın geçen zamanlarda veya işverence sağlanan bir taşıtla işin yapıldığı yere toplu olarak götürülüp getirilmeleri sırasında, bebekli kadın işçinin çocuğuna süt vermek için ayrılan zamanlarda meydana gelen ve işçiyi hemen ya da sonradan bedence veya ruhça arızaya uğratan olaya "iş kazası" denilmektedir.

BİLDİRİM: Bir iş kazası meydana geldiğinde, işveren tarafından durum derhal o yerin kolluk birimine bildirilmeli, en geç 3 iş günü içerisinde ise SGK'ya bildirilmelidir. Uygulamada işverenler, iş kazasında kusurları bulunması nedeniyle çoğunlukla iş kazalarını kuruma bildirmemekte, delilleri yok etmekte ve olayın üstünü örtmek için ellerinden geleni yapmaktadırlar. Bu nedenle işçinin veya yakınlarının bildirim yapılması yapılmadığını kontrol ederek, bildirilmemiş iş kazasını bir dilekçe ile hem kolluğa hem de SGK'ya bildirmeleri gerekir.

İŞ KAZASI DURUMUNDA HAKLARINIZ

1- TEDAVİ MASRAFLARI

Bir işçinin iş kazası geçirmesi durumunda, ilk etapta iş kazasından kaynaklanan sağlık sorunlarının tedavisi için gerekli tüm masrafların SGK tarafından karşılanması esastır. Acil durum söz konusu olduğunda; ister devlet hastanesi, isterse de anlaşmalı ya da anlaşmasız vakıf üniversitesi hastaneleri ve özel hastanelerde yapılan tedavi giderlerinden, SGK ve işveren sorumludur. Anlaşmalı hastanelerin tahsil ettiği ek ücretler SGK'dan iade alınabilir. Anlaşmalı olmayan hastanelerde yapılan tedaviler ise, acil durum ortadan kalkana kadar SGK tarafından karşılanır. Her halükarda işçinin yaptığı tüm masraflar, iş kazasında kusuru bulunan işverenden tahsil edilebilir. İşverenin bu masrafları ödememesi durumunda, bu masraflar "maddi tazminat" olarak dava yoluyla talep edilebilir.

2- GEÇİCİ İŞ GÖREMEZLİK ÖDENEĞİ

İşçinin iş kazası nedeniyle iş yapmadığı süre boyunca, yani raporlu olduğu süre boyunca, geçici iş göremezlik ödeneği sigorta tarafından ödenir. Ayakta tedavilerde ücretin üçte ikisi, yatarak tedavilerde ise ücretin yarısı kadar ödeme yapılır.

3- SÜREKLİ İŞ GÖREMEZLİK GELİRİ

İşçinin iş kazası sonucunda iş gücü kaybının %10 veya üstünde olması durumunda, bu durum sigorta tarafından kurul raporu ile belgelenir ve işçiye hesap edilecek sürekli iş göremezlik geliri bağlanır. Bağlanacak gelir, sağlık kurulu tarafından tespit edilen iş görememezlik oranına ve ücretine göre belirlenir.

4- MADDİ ve MANEVİ TAZMİNAT HAKKI

İş kazası nedeniyle uğranılan her türlü maddi zarar ile kazadan kaynaklanan elem ve ıstırap karşılığı olarak manevi tazminattan, işveren, kusuru oranında sorumludur. İş kazalarının hemen hemen tamamı, işverenin gerekli eğitimleri vermemesi veya iş güvenliği tedbirlerini alması nedeniyle gerçekleşmektedir.

Yaralanmalı kazalarda maddi tazminat, tedavi için yapılmış bütün giderleri ve iş kazası yüzünden kişinin maluliyeti nedeniyle mahrum kalacağı geliri kapsar. Eğer kurum tarafından kişiye sürekli iş göremezlik geliri bağlanmışsa, bu miktar düşülerek geri kalan miktardan işveren sorumlu tutulur.

Manevi tazminat ise, kişinin iş kazası yüzünden yaşadığı elem ve ıstırap nedeniyle hükmedilen bir bedeldir. Manevi tazminat bedelini, hakim iş kazasının niteliğine, tarafların ekonomik durumuna ve kusur durumuna göre belirler.

5- MALULEN EMEKLİLİK

İş kazası nedeniyle iş görme gücünü en az %60 oranında yitiren işçi, malulen emekli olma hakkına sahiptir. Malulen emeklilik için, SGK tarafından maluliyet (işgücü kaybı) oranına ilişkin kurul raporu alınmaktadır. Maluliyet oranı %60 ve üzerinde olan kişiler malulen emekli olabilirler.

Anarşist Kadınlar 24 Ocak günü Kadıköy PAYDA(Paylaşma ve Dayanışma Derneği)'da "Bedenimiz Bizimdir - Jinekolojinin "Erk"ek Tarihini Konuşuyoruz" isimli bir etkinlik düzenlediler. Etkinlik, Anarcha Gland'dan Klau, Anarşist Kadınlar'dan Özlem Arkun ve tıbbi terimleri çevirmede yardımcı iki hemşire arkadaşımızın katılımıyla gerçekleşti.

Etkinlikte jinekoloji biliminin tarihsel evrimi, erkek egemen bilimin kadını nasıl köleleştirdiği-

ni ve kadının jinekoloji alanında başvurabileceği alternatif tedavi yöntemleri konuşuldu. Anarcha Gland projesinden söz eden Klau; sunumun ilk bölümünde özellikle köle siyah kadınlar üzerinde yapılan deneylerle gerçekleştirilen jinekoloji biliminin evrimine, bu evrim sürecinde kadın bedeni üzerinde gerçekleştirilen deneylerde "keşfedilen" skene ve gland bezlerinin tarihine değindi.

Klau; köle kadınlar üzerinde gerçekleştirdikleri deneylerle kadının vajinal bölgesinde bulunan

bezleri "keşfeden" jinekologlar Alexander Skene'nin ve Bartholin Gland'ın, "deney" adı altında uyguladıkları işkence sonucu, bahsi geçen vajinal bezlere kendi isimlerini verdiklerinden bahsetti. Bilim adı altında kadına işkence uygulayan bu jinekologların isimlerinin kadın bedeninde yeri olmadığını vurgulayan Klau, bu bezlere işkenceci Skene ve Gland'ın isimlerinin değil; aksine bu deneylerde kullanılan köle kadınlardan Anarcha, Lucy ve Betsey'nin isimlerinin verilmesi gerektiğinden bahsetti. Sunumun ikinci bölümünde ise

kadın hastalıklarının tedavisinde başvurulan jinekoloji biliminin, birçok noktada kadının kimliğine ve bedenine de yönelik saldırılarda bulunduğu bahsedilen Klau, bazı kadın hastalıklarının teşhisinde alternatif teşhis ve tedavi yöntemlerinin mümkün olduğunu anlatarak bu yöntemlerden bahsetti. Gerçekleştirilen soru-cevap bölümünün ardından sunum, bu çağrıda kadın bedenine ve kadın kimliğine yönelik gerçekleştirilen saldırılara dair yapılan konuşmalarla sonlandırıldı.

Kamerunlu Göçmen Kadın Katledildi

Kamerunlu Amina Tau Cady, geçtiğimiz Ağustos ayında HIV virüsü taşıdığı iddia edilerek İzmir Geri Gönderme Merkezi'nin bodrumuna kapatılması sonucu yaşamını yitirdi. Kamerunlu Amina Tau Cady'nin İzmir Geri Gönderme Merkezi'nde katledil-

mesi üzerine aralarında Anarşist Kadınlar'ın da bulunduğu birçok kadın ve LGBTİ örgütünün imzası ile kadınlar 12 Ocak günü Kumkapı Geri Gönderme Merkezi önünde, göçmen kadınlara uygulanan ötekileştirmeye ve ırkçılığa karşı basın açıklaması gerçekleştirildi.

Bir Trans Kadın Daha Yaşamını Yitirdi

Okyanus Efe'nin, Figen'in, nice sayısız trans kadının ardından Eylül Cansın da "erk" in, "erk" ek iktidarın ve bu iktidarın sürdürücü toplumsal baskının, ahlakın, yok saymanın katlettiği trans kadınlardan biri

oldu. 5 Ocak günü yaşamına son vermeden önce çektiği videoyu sosyal medyada paylaşan Eylül, transfobik ahlak anlayışının, baskının ve şiddetin yaşamına son vermesine neden olduğunu söyledi.

İki Gün ve Bir Gece SAVAŞMALISIN

Zeynel Çuhadar

zeynelc@meydangazetesi.org

Belçikalı yönetmenler Jean-Pierre Dardenne ve Luc Dardenne kardeşlerin son filmi "Deux Jours Una Nuit" Türkçe çevirisi ile İki Gün ve Bir Gece, 2014 Fransasında, küçük bir güneş paneli işletmesinde çalışan Sandra'nın ve iş arkadaşlarının hikayesini anlatıyor.

Filmin odak noktası olan ana karakter Sandra, hem iki çocuklu bir anne hem de ailesini toplumsal hiyerarşinin üst basamaklarına taşımak için çabalayan bir fabrika işçisidir. Yaşadıkları yeri sosyal konutlardan krediyle alınmış daha lüks bir eve taşımış olmaları, o ve ailesinin sistemin ne kadar içinde bir algıya tarzına sahip olduklarının bir göstergesidir.

Sandranın, sistemin kendi varoluşundan ileri gelen bunalımlarla baş edebilmek için işinden ayrılması öykünün bir anlamda kırılma noktasını oluşturuyor da denebilir. Sandra, kendini toparlayıp işe dönmeye karar verdiğinde kapitalist örgütlenmenin

tahammülsüzlük duvarıyla karşılaşır. Sistem onu kendi dışları arasında çoktan eritmiştir. İşini elinden almıştır bir kere. Sandra'nın ayrılmasıyla oluşan boşluğu çalışanların fazladan mesai yapmasıyla kapatılabildiğini gören iş patronu, onun yokluğunda, iş arkadaşlarına Sandra'nın tamamlanan emeği karşılığında 1000 Euro prim vereceğini açıklar. Artık tehlikede olan sadece Sandra'nın işi değil onunla birlikte gelen sorumluluklardır aslında. Çocuklarının bakımını, okul masraflarını, imza attığı ev kredisi anlaşmasıdır, toplum gözünde sarsılacak "güçlü" ve "normal" imajıdır da bir bakıma.

Sandranın işi zordur, iş yerindeki kaderini tayin edecek olan oylama gizli olacaktır. Bu oylama, düzenleyenin işine gelmektedir çünkü bir insanın işini kaybetmesine neden olma düşüncesi, diğer işçilere ruhsal bir sorumluluk yükleyeceğinden dolayı, patron akıllıca bir hamleyle verilen oyun, isimlerle

bağlantısını keser. Vazgeçilebilir bir kişi olduğu algısıyla değersizleştirilmiş Sandra, bu çalışma hayatının parçası olduğu için girdiği ruhsal bunalımları aşmış bu sefer de "vazgeçilmiş" olmakla yüzleşmek zorunda kalmıştır.

Bu noktadan sonra Sandra, eşinin de büyük desteğiyle durmak bilmeyen "savaşmalısın", "mücadele etmelisin" telkinleriyle ayağa kalkar ve tek tek iş arkadaşlarıyla görüşüp kendi mücadelesini vermeye başlar. Bu başlangıcında sistem içi bir mücadeledir, ama sonunda radikal bir karşı koyuşa evrilecektir. Sandra kapıları çaldıkça, sistemin çalışma sektörü, sosyo-kültürel konum ya da ilişki kurma biçimi fark etmeksizin bütün yaşamları tektipleştirdiğini görürüz. Çıkarlarının peşinde koşarak yakın olduğu insanlara sırtını dönen, yozlaşmış insan davranışlarıyla karşılaşırız.

Sandra, aslında kendisi gibi ezilen, ek işlerde çalışarak yaşamını süren iş arkadaşlarıyla bir-

likte sistemin nihai hamlesiyle karşılaşır. İş patronu Sandra'nın mücadelesi sonucunda sözleşmeli işçilerden birinin sözleşmesini yenilemeyip Sandra'yı işe geri almayı teklif eder. Sistem Sandra'nın mücadelesini dahi kendi işleyişine entegre etmenin yolunu bulmuştur. Buradan yola çıkarak ilişkisel bir akıl yürütme yaptığımızda sistemin işleyişine temelden müdahale etmeyen taleplerin, bir anda nasıl sistemin çıkarı doğrultusunda şekillendirilebilme olasılığına sahip olduğunu görürüz.

Ama Sandra suyun akışını değiştirmeyi seçmiştir, makineyi durdurmayı, mücadeleyi büyütmeyi seçmiştir. Patronların kan kokan ağızlarından dökülen her bir kelimenin, ezilenlerin yaşamına bir saldırı olduğunun farkına varmış, kendi gibi olanların safına geçmiştir. Gerçekleştirdiği karşı koyuşla Sandra, hem kendi ruhsal sağlığına kavuşmuş hem de bizlere topyekûn bir mücadelenin önemini yeniden hatırlatmıştır.

Spor

Futbola Siyaset Bulaştıranların Ligi Gazoz Ligi

“Çocukken, araba geçmeyen sokak aralarında, plastik topumuzla maçlar yaptık. Kalelerimizi ya kuytu köşelerden bulduğumuz taş parçalarıyla ya da boş bir duvara boyumuz el verdiğimiz beyaz tebeşirle çizerdik. Topu kaleye yolladığımızda, gol sevinci içerisinde, şut çekerken ayağımızdan fırlayan ayakkabının peşine düşerdik. O zamanlarda, kaybeden takım kazanana gazoz ısmarlardı.

Röportaj: Burak Çiçek & Furkan Çelik

Gazoz Ligi, televizyonlarda binbir küfür eşliğinde oynanan ve her yerinden reklam fıskıran maçlarda gördüklerimizi barındırmayan ama çocukken mahallemizde "gazozuna" oynadığımız maçlardaki samimiyeti, dayanışmayı ve dostluğu vaat eden alternatif bir futbol ligidir.

Gazoz Ligi'nin ortaya çıkışı, futbol oyunu dışında her türlü oyunun oynandığı endüstriyel futbolun entrikalarla dolu 2010 Dünya Kupasının hemen öncesine rastlar. Yazarlar ve sanatçılar, Yazarlar Dünya Kupası'na katılmak üzere Ayazma adıyla amatör bir takım oluşturmuştur. Ayazma'nın hazırlık sürecinde, Ayazma oyuncularını ve onunla hazırlık maçları oynayan, organize eden 'eş dost' takımları "Biz niye kendi aramızda yapmıyoruz? Bir şekerle şemale sokalım" derler. Ve böylece insanların 11'e 11, ofsayt dahil tüm kurallara uygun şekilde, büyük sahada oynayabildiği, takımlarının skorlarını, kendi gol ve assist skorlarını internet sayfalarından takip edebildiği Gazoz Ligi'ni kurarlar.

Ligin kurucularından Taylan Ege Cingöz, yaptığımız sohbette amatör ruh çerçevesi

içerisinde 11'e 11 maç deneyiminin önemli olduğunu söylüyor. Çünkü sıradan insanların, lisanslı futbolcu olmadıkları sürece, televizyonlarda gördükleri o büyük sahalarda

top oynama şansları yok. Sponsorlukla ilgili görüşlerini sorduğumuzdaysa şunları ekliyor: "Başka bir Futbol mümkündür' mantalitesinden hareketle yola çıkıyoruz. O başka

futbolda ne var? Ne var değil, daha doğrusu ne yok? Sponsor yok. TFF yok. Mahalle futbolu kuralları geçerli. Diğer her şey var ama o büyük karar vericiler, bizim yerimize karar veren o egemen güçler, onların hiçbiri yok. Biz bütün kararları kendimiz veriyoruz."

İrkçilik, milliyetçilik, cinsiyetçilik, küfür, kasten faul yapmak gibi konularda taviz gösterilmiyor. Oyun esnasında yapılan fauller ile ilgili her takımdan birer kaptanın katıldığı kurul, faul yapan kişinin ceza almayacağına birlikte karar veriyor. Tabii bu ligi sadece iş çıkışı arkadaşlarla halı saha maçı yapmak gibi görmüyorlar. Evet, futbolu gerçekten seviyorlar. Ama asıl dertleri sadece futbol oynamak değil. Buranın onlar için aynı zamanda dönüştürücü bir yer olduğunu düşünüyorlar. Mesela maç öncesi sohbet ederken ya da maç dışında buluştuğlarında yaşama ve futbola bakış açılarını konuşarak birbirlerini dönüştürüyorlar. Örneğin bir oyuncu maç sırasında reflekslerine kadar inmiş küfür alışkanlıklarını dönüştürerek kısa zaman sonra küfür etmeyen, hatta elinde Nietzsche kitabıyla dolaşan birine dönüşebiliyor. Dönüşmemekte ısrarlı olup ligin duruşuna ve kararlarına sürekli ters düşen kişiler ligden atılabiliyor. Fakat bu yine tüm takımların ortak kararıyla gerçekleşiyor.

Lig toplam 13 takımdan oluşuyor: Ahparig, Avamgücü, Dinamo Express, Epicballz, Espora, Etkisiz Eleman, İstanpauli FM, İTÜ İMK, Kara Mizah, Kargaspor, Maça Maça, Spartakistanbul ve Tiyatro. Bütün takımlar belli bir konsept taşıyor içerisinde. Politik bir kimlikten, bir mahalleden, bir üniversiteden, meslek grubuna kadar genişletebiliriz takımları oluşturan bu konseptleri. Örneğin; Ahparig, Kurtuluş mahallesindeki Ermeni'lerin kurduğu bir takım. Spartakistanbul ise eski İstanbul Üniversitesi'ndeki öğrenci direniş hareketinden gelme ve hala aktif siyasetin içerisinde olan kişilerin kurduğu bir takım. Haliyle her bir takımın lige kattığı farklı bir etki oluyor. Tabii bu saydığımız takımlar içerisinde lisanslı tek bir futbolcu bile bulunmuyor. Bu da lig içerisindeki rekabetin dengesini koruyor ve oynanan futbolu eğlenceli kılıyor. Ligin samimiyetinden kaynaklı, bir takımdaki samimiyet, farklı takımdaki oyuncular arasında da gelişmiş. Eğer bir karşılaşmada takımlardan herhangi biri oyuncu eksikliği yaşarsa, başka bir takımdan kişi katılabiliyor. Bir önceki maçta forma giyen oyuncuyu sonraki maçlarda sahada hakem olarak ya da daha önce de bahsettiğim gibi başka bir takımın formasını giyerken görebiliyorsunuz. Bahsetmemek olmaz, hakemler arasında TFF'nin eşcinsel olduğundan ötürü cezalandırıldığı Halil İbrahim Tunçdağ da var.

Günümüzde futbola siyaset bulaştırmama konusunda bir tartışma yürürken, Gazoz Ligi "Futbola siyaset bulaştırmayacak ne yapacağız?" diyor. Örnek olarak, Spartakistanbul takımının kara-kızıl formlarıyla sahadayken tam santra düdüğü çalmadan önce "Yaşasın Komünizm!" diye bağırdıklarını anlatıyorlar. Kısacası insanların burada sadece futbol için bulunmadıklarından özellikle söylüyorlar.

Gazoz ligi katılıma açık bir ligidir. Kendisi gibi endüstriyel futbolun karşısında olan, sponsorsuz, amatör ruhla oynanan alternatif liglerle dayanışma içerisinde. Gazoz Ligi ve benzeri alternatif liglere olan katılımın artmasıyla, endüstriyel futbolun dışında, insanların dostluk ve dayanışma ilişkilerini kurabileceği, ticarileşmeyen, rekabetsiz ve eğlenceye dayalı bir futbolun örgütlenmesi de güçleniyor.

Fanzin

Teneffüs Fanzin

Meydan: Bir liseli fanzini olan Teneffüs Fanzin'in ismi nereden geliyor?

Bizler lisede okuyoruz ve okulda teneffüs zili çaldığında nefes alıyoruz. Nefes alıyoruz çünkü; derslerden çok sıkılıyoruz. Derslerde bizi sikan şey; harıl harıl ders çalışıyor oluşumuz; anlamlandırılmadığımız bir sınavı kazanmak zorunda oluşumuz; bu sınav uğruna en yakın arkadaşlarımıza rakip oluşumuz, en güzel oyunları unutuşumuz. Tüm gün etrafı duvarlarla kapatılmış bir okuldayken teneffüs zilin anlamı çok büyük oluyor. Bu yüzden fanzine teneffüs adını verdik. Hem bizim nefes alışımız oldu, içimizdeki yazdık, hem de kardeşlerimize, arkadaşlarımıza nefes aralığı olmak istedik.

"Hayvanlar güler mi?" adında bir yazı çarpıyor gözümüze. Yazıda bir ineğin özgürlüğüne kavuşması anlatılıyor. Teneffüs Fanzin'in bu inekle bir ortaklığı var mı?

Elbette var. Çünkü okulda kapatılmakla ahırda kapatılmak arasında bir fark yok. Biri kendine bir inek alır, onu bir ahıra kapatır, ne zaman yemek yiyeceğine, ne zaman güneşi göreceğine, ne zaman ayağının toprağa basacağına hep kendisi karar verir. Sanki inek onunmuş gibi, sanki inek doğanın bir parçası değilmiş gibi. Okul da aslında böyle. Öğretmenler her şeyimize karar veriyor. Ne giyeceğimize, ne zaman hava alacağımıza, neyi bileceğimize neyi asla bilmememiz gerektiğine... İneğin öz-

gürlüğe koşarkenki gü-lüşü onun nefes alışıydı. Teneffüs Fanzin'e bu yüzden ilham oldu.

Fanzinin son sayfasına geldiğimizde Ece Ayhan'ın Meçhul Öğrenci Anıtı adlı şiirini görüyoruz. Bu şiir bize Berkin Elvan'ı hatırlattı. Teneffüs Fanzin de böyle bir benzerlik kurdu mu?

Fanzini alıp okuyacaklarla aynı yaşaydı Berkin. Ya da yaşam aralığı yaratmak için fanzin çıkartacak olanlarla...Polis Berkin'i gaz kapsülüyle kafasından vurdu. Biber gazı kafasına geldikten sonra gazın içinde kaldı Berkin. Nefes alamadı. Biz de nefes alamadık. Çok öfkelenedik çünkü Berkin bizim kardeşimizdi. Teneffüs Fanzin öfkemizi de anlatmalıydı. Kardeşimizi unutmadığımızı da.

Sabahattin Ali'nin biyografisi de var fanzinde. Teneffüs Fanzin hangi kitabını önerir?

İçimizdeki Şeytan, Kürk Mantolu Madonna'yı tavsiye edebiliriz.

"Şimdi Dayanışma Zamanı" diyor Teneffüs Fanzin. Nedir dayanışma?

Başta da söylediğimiz gibi oyun oynamayı unuttuk. Oyun yerine yarışı öğrettiler bize, hani şu kaybettiğinde bir değeri kalmayan oyunlara kattılar bizi. Yenenin, yenilenin olmadığı saatlerce süren oyunlarımızı unutturdular. Yarışıyoruz rekabet kaçınılmazdı. Oyunlarımızdan "Kazanmak zorundasın" dedikleri sınava kadar hep bir rekabet halinde bırakılarak vazgeçmek zorunda kaldık. Sıra arkadaşımızı kıskandık, bizden daha iyi netleri var diye. Bunu sistem yaptı. Bizlerden benciller yarattı. Bizi dört duvara kapattı, özgürlüğün ne olduğunu unuttuk. Her şeyi kazanma yarışında dönüp durduk. Ama her şeyi kazanma yarışının dışında bir dünya var. Bu dünya bizim dünyamız! Biz bu dünyada her şeyi kazanma yarışının dışında, dayanıştıkça özgürleşiyoruz.

Son olarak Teneffüs Fanzin'e ulaşmak isteyenler nereden ulaşabilirler?

Twitter.com/teneffusfanzin ve teneffusfanzin@gmail.com adreslerine bakabilirler. Onun dışındaysa; bir gece ansızın gelebiliriz!

Sinema ve Anarşizm

"Ey şairler, ressamalar, heykeltıraşlar, müzisyenler bize katılın! Kalemimi, fırçanı ve fikirlerini devrimin hizmetine sun! Halkın ona zulmedenlere karşı onurlu mücadelesinde emeğinle gençliğimizin yüreğinde bir ateş yak."

P. A Kropotkin

Richard Porton

Türkçesi: Osman Akınhay

Ocak 2015'te Agora Kitaplığı, Amerika'da College of Staten Island adlı okulda sinema dersleri veren akademisyen Richard Porton'un "Sinema ve Anarşizm" adlı kitabını, Osman Akınhay'ın türkçesiyle bastı.

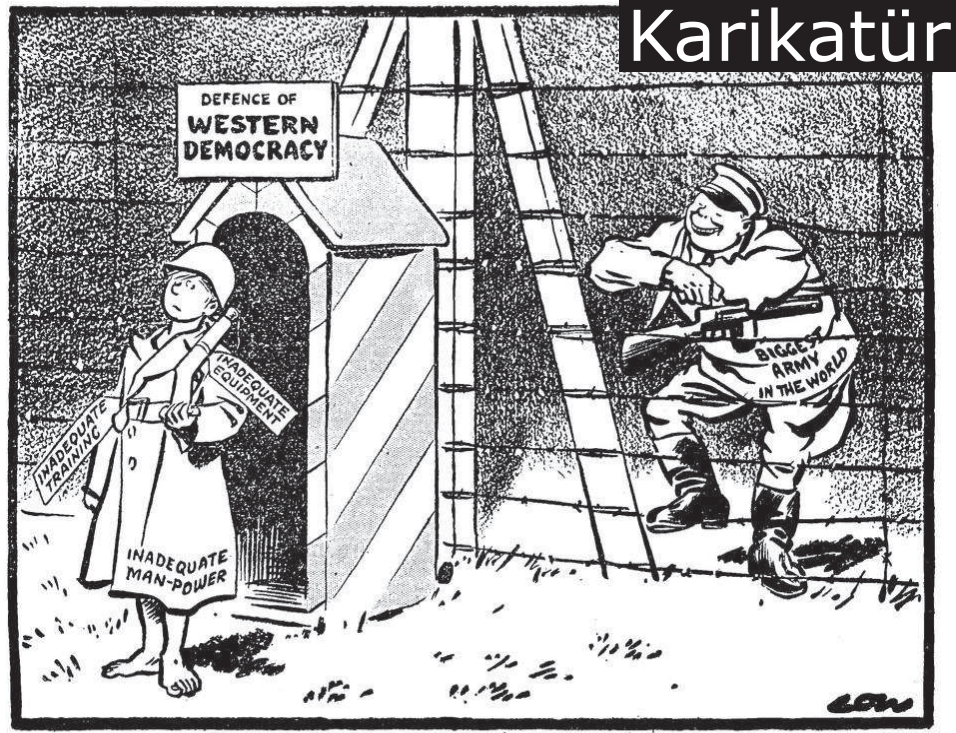
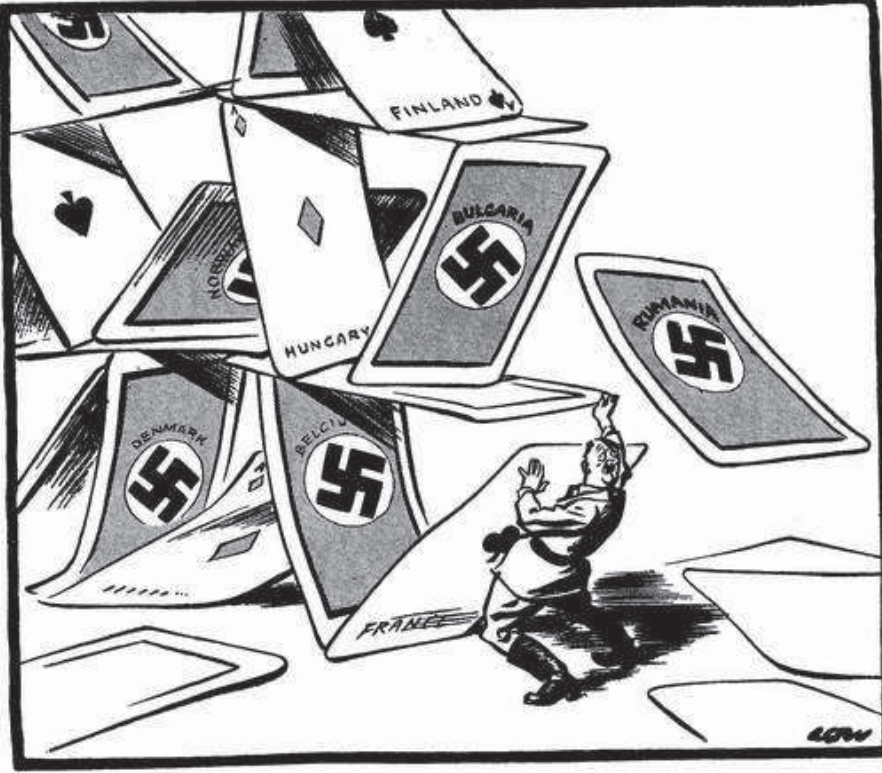
"Anarşizm ve Sinema: Temsil ve Kendini Temsil Etme", "Sinema, Anarşizm ve Devrim: Kahramanlar, Şehirler ve Ütopya Anlar", "Çalışmaya İsyen Etme'ye Karşı Anarko-Sendikalizm", "Sinema ve Anarşist Pedagoji", "Yakalanması Zor Anarşist Estetik". olmak üzere beş bölümden oluşan kitaptaki bölümler iç bütünlüğe sahip oldukları için, ayrı ayrı da okunabilir.

Sinema ve Anarşizm; anarşist felsefenin, anarşizm tarihinin ve bir düşünce olarak gündemleştirdiği bazı tartışma konularının, sinema sanatıyla gerçekleştirdiği etkileşim ile anarşist düşüncenin pratiğinin işlendiği belli başlı filmleri inceliyor. Griffith ile René Clair'in erken dönem sinemalarından Godard, Lina Wertmüller, Lizzie Borden ve Ken Loach'ın filmlerine kadar sinemada çizilen anarşizm portrelerini irdelerken; "Aşk ve Anarşi Üzerine Bir Film", "Hal ve Gidiş Sıfır", "Her Şey Yolunda", "Ülke ve Özgürlük" gibi klasik filmlere dair yorumları ve eleştirileri ele alıyor.

Ayrıca Bakunin, Kropotkin ve Emma Goldman'dan Murray Bookchin'e, Paris Komünü'nü saran tarihsel mirastan İspanya Devrimi'nin anarko-sendikalistlerine ve 1968'in öfkelerine kadar farklı anarşist geleneklere dair, sinema üzerinden bütünlüklü bir panorama çiziyor.

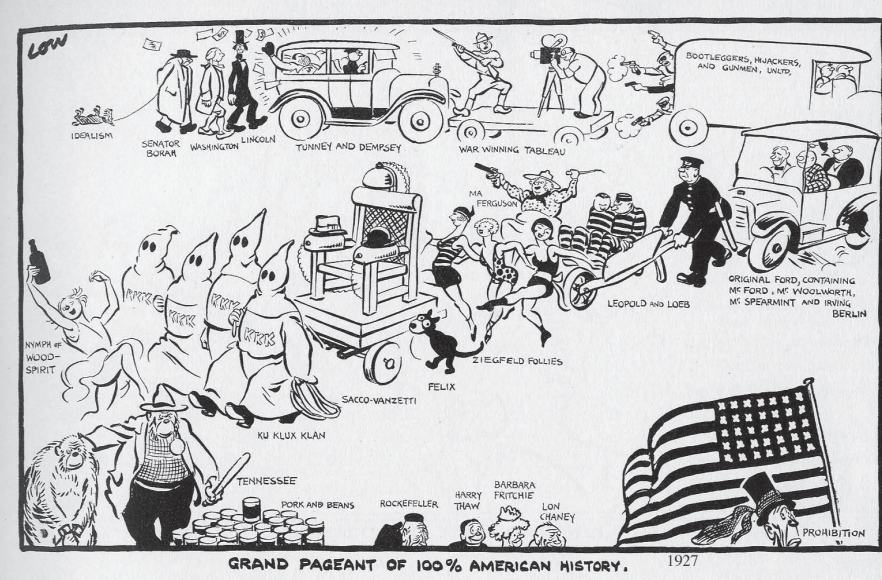
Kitap, anarşist sinemacıların, yönetmenlerin çektiği filmlerin konusunun yanında; deyim yerindeyse kamera kullanımından diyaloglarına, karakter seçimlerinden çekildiği mekanlara kadar anarşist bir süreç pratiklermişçesine üretilmesini, bunun deneyimlenmesini de aktarıyor.

Anarşizmi toplumsallaştırma sürecinde bu yolu aydınlatacak sinema dahil sanat yaratımlarının oluşması, bu toplumsallaşmadan sonra yaratılacak ürünlerle ilgili tartışmaları da beraberinde getirecektir. Tabi ki burada ortaya çıkarılan beyin fırtınası bir tanımı kavramlaştıracak güce sahip değildir, zaman geçtikçe izleyeceğimiz filmler, geliştirilecek yeni perspektifler alanın kendini gerçeklerken karakterize etmesini sağlayacak ve aslında kendi sürecini kendi dinamiklerine uygun bir şekilde kuracaktır.

"YOU IMPERIALIST AGGRESSOR !"

(Copyright in all countries.)

NIGHTMARE WAITING LIST

Çizgilerini Yükselen Faşizme Karşı Çeken DAVID CECİL LOW

“ Bir savaşın etkisini anlatmak için her zaman sözcüklere başvurulmaz. Kalemın keskinliği sözcüklere değil de çizgilere dökülür bazen. Bir karikatür olur iktidarların üzerine yağın. İşte böyle bir zamanda alır kalemını eline David Low. Çizgilerini yükselen faşizme karşı çeker. Gülümsetirken düşündürür tekrar tekrar.

Gizem Şahin

gizem@meydangazetesi.org

Liderlerin sert, korkunç görünebilmek için heykeltraşlara, ressamalara kendilerini büyük, heybetli, sert bir ifadeye bürünmüş bir şekilde betimlemeleri pek hoşlarına gider. Meydanlarda kocaman heykellerinin gölgeleri düşer üstümüze. Resmedildikleri portrelerde korkunç, nefret kusan suratları içimize bir karabasan gibi çöker adeta. Fakat iş David Low gibi bir karikatüristin kağıdına yansıdığına, hepsi gülünç, çaresiz, iki büklüm, tüm çirkinlikleriyle kağıttan fıskıran ve okuma yazmayı bilmeyen bir

çocuğa bile kahkaha patlatacak şekillere sokar.

Çizim yaşamına çocuk yaşta başlayan David Low (Sir David Alexander Cecil Low), küçük bir çizimin kocaman görünen liderleri nasıl devirebileceğini, nasıl yerle bir edilebileceğini göstermiştir adeta. 1891 doğumlu Low, profesyonel anlamda karikatür çizmeye 19 yaşında başlar. Çizimlerinde ilk göze çarpan ise çizgilerindeki keskin muhalifliktir. Coğrafyanın dört bir tarafında nam salmış Mussolini, Hitler gibi

diktatörleri eleştirdiği karikatürleriyle tanınır. Öyle ki kaleminin keskinliğinden korkan iktidarlar, onu İtalya’da ve Almanya’da ‘Kara Liste’ye almış, karikatürlerini yasaklamıştır. Ancak kalemı susmamıştır baskılara, yasaklara. Kaleminin keskinliğini kullanmaya II. Dünya Savaşı boyunca da devam etmiştir. Tüm dünyanın ana haberlerinde konu ettiği o “büyük lider”lerin otoritelerini, otoritelerinin “komik”liklerini ortaya koymuştur.

Özellikle faşizmin yükselişte

olduğu 1930’lu yıllarda çizimleri mizah dünyasını sarsmış; savaşın, faşizmin etkilerini bir kez daha göstermiştir.

Belki de Low’un yaptığı sadece olanı gözler önüne sermektir. Herhangi bir karikatürünü gördüğümüzde zihinlerimizde uyanacak olan etki muhakkak ki anti-faşizm olacaktır. Bu yüzdendir ki, aradan geçen onca yıla rağmen çizimleri bugün bile bizleri gülümsetmekte, tozlu karikatür dergilerinin sayfalarını tekrar karıştırmamıza neden olmaktadır.

Makinelerin Dişlilerine Sıkıştırılan TAHTA PABUÇ

Wooden Shoe Kitap ve Müzik Kolektifi, bundan 35 yıl önce Philadelphia'da kuruluyor. Ağırlıklı olarak işçi hareketleri içerisinde bulunan Philadelphia Solidarity adlı yapının üyeleri tarafından kurulan kolektif; anarşist ilkelerle, patronsuz ve özyönetimli olarak işletiliyor. Wooden Shoe, tıpkı kuruluşunda olduğu gibi, isminde de bir "direniş" in izini taşıyor. Fransız köylülerinin başlattığı bir direniş biçimine gönderme yapıyor. Wooden Shoe, "tahta pabuç" anlamına geliyor. Çok uzun saatler ve yıldırıcı koşullar altında çalışan Fransa'daki köylülerin, biraz olsun nefes alıp dinlenebilmek ve kendileri üzerinde zenginleşen mülk sahiplerinin işlerini sekteye uğratabilmek için, fabrikalardaki makinelerin dişlilerinin arasına tahta pabuçlarını atarak işleri durdurmalarını simgeliyor.

Otuz yılı aşan bir süre içerisinde kuşaktan kuşağa, kişiden kişiye aktarılan bilgi ve deneyimlerle kolektif; çok defa kapanmanın eşiğine gelse de, tarihinde bir ciddi faşist saldırı ve iki tane büyük yangın olsa

da ayakta kalmayı başarabilmiştir. Bugün de, farklı yöntemlerle de olsa, anlatılan hikayedeki geleneği devam ettiriyor. Wooden Shoe duruşu, işleyiş biçimi ve yaptığı çalışmalarla, bugünkü "tüketim makineleri"nin dişlilerinin arasına tahta pabuç atıyor.

Yukarıda da belirttiğimiz gibi, kolektif özyönetimle işliyor; burada çalışan herkes işleyişte aynı derecede sorumluluk alıyor ve burada bulunan herkesin işleyiş hakkında sonsuz söz hakkı bulunuyor.

Kolektifin gönüllüleri amaçlarını açıklarken şöyle diyorlar: "Wooden Shoe, gönüllü emeğe dayanan ve tamamıyla kolektif işleyen bir mekan. Biz burada, toplumsal adalet için mücadele veren anarşizmin ve diğer toplumsal hareketlerin ilkelerini somutlaştırmak için uğraş veriyoruz. Biz buradaki yerel topluluğu, radikal ve ticari olmayan yazılı, dijital ve sözlü kaynaklarla desteklemeye çalışıyoruz. Eylemsellik, örgütlenme, bilginin paylaşımı, sanat, iletişim ve anti-kapitalist mücadele için kaynakları güçlendirmek istiyoruz!"

Wooden Shoe, aslında kitapçı ve müzik market olmakla beraber, baskılı giysilerin ve çeşitli aksesuarların da satıldığı bir mekan. Aynı zamanda, çeşitli etkinliklerin gerçekleştiği, insanların buluşup tartışabildiği ve sohbet edebildiği bir sosyal merkez gibi de çalışıyor. Bir çok süreli yayına ve fanzine ev sahipliği yapan kolektifte, anarşist dokümanların yanı sıra radikal özgürlükçü diğer mücadelelerinin dokümanlarına da rastlamak mümkün.

Sonuç olarak Wooden Shoe, devrimlerini bugünden gerçekleştirmek isteyen anarşist toplulukların ve halk hareketlerinin giriştiği ekonomik ve yaşamsal çabalardan biri. Bu çabalar, umut verici olmanın ötesinde, bir tohum niteliği taşıyor. Bugünden çok önce atılan ve kabuğunu kırıp bugün Arjantin'in özyönetimli fabrikalarında, her türlü saldırıya rağmen yaşamını yeniden yapılandırmakta ısrar eden Rojava'da, Yunanistan'daki küçük bir kafede ya da Chiapas'ın köylerindeki kahve tarlalarında büyümeye devam ediyor!

Amerika'da Öz-yönetimli Kolektifler:

Amerika'da öz-yönetimle işleyen, bir çok kolektif mekan vardır. Bu mekanlar, kafeden, kitapçıya, kitapçıdan ücretsiz kliniklere kadar geniş bir yelpazeye yayılmışlardır.

Bu hareketlerin kökeni ise, 1800'lerin sonu, 1900'lerin başına, radikal işçi

hareketlerinin yükseldiği döneme kadar götürülebilir. O süreçte IWW International Workers of The World - Endüstriyel İşçiler Birliği) gibi radikal ve özgürlükçü sendikalar ve işçiler arasında oldukça etkin olan Johann Most, Emma Goldman ve Alexander Berkman gibi anarşist figürlerin; "öz-yönetimci, ko-

lektif ve yatay" örgütlenmeleri bugünkü, sosyal merkezlerin ve kolektiflerin esin kaynağı olmuş hatta bu geleneğin temellerini atmışlardır. Bugün Amerika'da aktif olan anarşist Kolektif ve Sosyal merkezlerden bazıları şunlardır: A - Space, Bluestocking, Boxcar Books, Firestorm Cafe&Books, International Books, Lucy Parson's Center ve Red Emma's Bookstore & Coffeehouse...